

Skatteutskottets betänkande

1980/81:25

om ändrade regler för den skattemässiga behandlingen av inventarier, fastigheter och pågående arbeten, m. m. (prop. 1980/81:68)

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i proposition 1980/81:68 att riksdagen antar vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om eldsvådefonder,
3. lag om ändring i lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst,
4. lag om ändring i lagen (1960:63) om rätt till förlustutjämnning vid taxering för inkomst,
5. lag om ändring i lagen (1979:609) om allmän investeringsfond,
6. lag om ändring i lagen (1979:610) om allmän investeringsreserv,
7. lag om ändring i lagen (1958:575) om avskrivning å vissa oljelagringsanläggningar, m. m.,
8. lag om upphävande av förordningen (1963:216) om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen,
9. lag om ändring i lagen (1980:456) om insättning på tillfälligt vinstkonto.

I propositionen läggs fram förslag om ändrade regler för beskattning av företag. Förslaget, som bygger på företagsskatteberedningens slutbetänkande (SOU 1977:86 och 87) Beskattning av företag, berör i första hand frågan om när en viss inkomst skall redovisas som intäkt i skattehänseende och när avdrag skall medges för en utgift. Bara på vissa punkter föreslås regler som innebär att det skattepliktiga eller avdragsgilla området omfattning ändras. Förslaget gäller med andra ord i högre grad storleken av företagens skattekrediter än definitiva skatteskräpningar eller skattelättnader.

Propositionen innehåller en översyn av den skattemässiga behandlingen av maskiner och andra inventarier. Enligt gällande regler får utgifter för anskaffande av inventarier med kort livslängd dras av direkt. I propositionen föreslås att omedelbart avdrag även skall få ske i fråga om inventarier av mindre värde.

I inkomstslaget rörelse finns f. n. två system för avskrivning av inventarier, den räkenskapsenliga och den planenliga avskrivningsmetoden. Dessa metoder kan användas även i inkomstslaget jordbruksfastighet. Där finns också en tredje metod, restvärdeavskrivning. I propositionen föreslås att den planenliga avskrivningen utmönstras. Vid sidan av den räkenskapsenliga avskrivningen skall enligt förslaget endast restvärdemetoden finnas. Till-

lämpningsområdet för denna metod utvidgas till att även avse rörelse. Avskrivning enligt metoden skall liksom nu få ske med högst 25 % av inventariernas skattemässiga restvärde. En skillnad i förhållande till den nuvarande utformningen av metoden är bl. a. att kravet på anknytning till räkenskaperna tas bort.

I fråga om den räknenskapsenliga avskrivningen föreslås att vid tillämpning av den s. k. kompletteringsregeln anskaffningsvärdet skall reduceras med tidigare avdrag för kontraktavskrivning och för avskrivning mot investeringsfond.

I propositionen föreslås även en teknisk översyn av reglerna för avskrivning av byggnader. I samband därmed diskuteras hur skador genom brand eller annan olyckshändelse skall behandlas i skattehänseende. F. n. medges avdrag varken direkt eller indirekt för den förlust som förorsakats av skadan. Förlusten anses hänförlig till kapitalförlust. Innebörden av detta är att – vid beräkning av värdeminskningsavdrag – avskrivningsunderlaget skall minskas med så stor del av byggnadens värde som förstörts på grund av skadan. Vidare får utgifter för avhjälpande av skadan inte räknas som driftkostnad. Försäkringsersättning som utgår i anledning av kapitalförlust är å andra sidan inte skattepliktig.

Enligt förslaget skall kapitalförlustbegreppet ändras så att skada eller förstöring genom brand eller annan olyckshändelse av fastighet – såvitt gäller underlaget för beräkning av värdeminskningsavdrag – inte skall anses som kapitalförlust. Detta innebär att avskrivningsunderlaget för en byggnad, som har skadats genom brand eller annan olyckshändelse, inte sätts ned på grund av den värdeminskning som har inträffat genom skadan. Även efter olyckan medges alltså avdrag enligt värdeminskningsplanen. Har byggnaden totalförstörts får utrangeringsavdrag i stället göras.

Förslaget innebär således en inskränkning i kapitalförlustbegreppet. Tillämpningsområdet för detta begrepp föreslås också böra begränsas på vissa andra områden, t. ex. vad gäller rätten till avdrag för utgifter för ett projekteringsarbete som inte lett till den äsyftade investeringen. I propositionen föreslås å andra sidan en utvidgad beskattning av försäkringsersättning eller annan ersättning för skador på en byggnad. Sådan ersättning skall räknas som skattepliktig inkomst i den mån ersättningen avser driftbyggnader på en jordbruksfastighet, hyresfastigheter eller byggnader som är avsedda för användning i ägarens rörelse. Även ersättning för skadade markanläggningar skall vara skattepliktig.

Den föreslagna beskattningen av försäkringsersättning e. d. kan, särskilt när utgifterna för att avhjälpa skadan inte är omedelbart avdragsgilla, ge upphov till likviditetsproblem för den skattskyldige. I syfte att undvika sådana problem föreslås att belopp, som har erhållits i försäkringsersättning e. d. för skadade eller förstörda fastigheter, skall få sättas av till en s. k. eldsvådefond. Det avsatta beloppet, som är avdragsgillt, får enligt förslaget användas för utgifter för reparation av fastigheten, för avskrivning av ny-

till- eller ombyggnad av fastigheten eller för förvärv av en ny fastighet.

F. n. saknas uttryckliga regler om hur pågående arbeten i byggnads- eller anläggningsrörelse och hantverks- eller konsultrörelse skall behandlas i skattehänseende. I propositionen föreslås att sådana nu införs. Utgångspunkten är att inkomsten av ett pågående arbete skall beräknas antingen enligt reglerna för löpande räkning eller enligt reglerna för fast pris. Med löpande räkning avses enligt förslaget att ersättningen för arbetet uteslutande eller så gott som uteslutande skall fastställas på grundval av ett på förhand bestämt arvode per tidsenhet, den faktiska tidsätgången och uppdragstagarens faktiska utgifter för arbetet.

Utförs ett pågående arbete på löpande räkning skall intäktsredovisningen ske i takt med faktureringen. Värdet av arbetet vid räkenskapsårets utgång behöver inte redovisas som tillgång i bokslutet.

I fråga om pågående arbeten som utförs till fast pris skall värdet av nedlagda direkta kostnader aktiveras i bokslutet medan mottagna ersättningsar skuldförs. I byggnads- och anläggningsrörelse godtas den i räkenskaperna gjorda värderingen om värdet av arbetena inte tas upp till lägre belopp än 85 % av de direkta kostnaderna. Hantverks- och konsultföretag skall aktivera samtliga direkta kostnader men har rätt till ett grundavdrag motsvarande ett basbelopp.

Skatteförfattningarna innehåller f. n. inte några bestämmelser om när en verksamhet skall anses utgöra byggnadsrörelse eller handel med fastigheter. Det saknas också regler om i vilka situationer en fastighet, som förvärvats av t. ex. en byggmästare, skall anses smittad av förvärvarens rörelse och därmed bli att anse som omsättningstillgång i rörelsen. Bedömningen av dessa frågor har överlämnats åt rättspraxis. Att en fastighet räknas som omsättningstillgång får bl. a. till följd att hela den bokföringsmässiga vinsten skall beskattas som intäkt av rörelse om fastigheten säljs. Bestämmelserna om realisationsvinst – vilka bl. a. tillåter indexuppräknings – får alltså inte tillämpas. Omsättningsfastigheter kan vidare utnyttjas som underlag för nedskrivning.

Begreppen byggnadsrörelse och handel med fastigheter definieras inte i propositionen. Däremot föreslås att uttryckliga regler införs om när fastigheter som genom köp, byte eller därmed jämförligt fång förvärvas av skattskyldiga, som bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter, skall anses som omsättningstillgångar. Förslaget omfattar även fastigheter som förvärvas av make till rörelseidkaren eller av företagsledaren i ett rörelsedrivande fåmansföretag. Frågan om i vilken utsträckning aktier och andelar i fastighetsförvaltande företag skall räknas som omsättningstillgångar behandlas också.

Enligt nuvarande praxis anses fastigheter och värdepapper, som utgjort omsättningstillgångar i en rörelse, kunna förlora denna karaktär om de tillfaller en ny ägare genom arv eller testamente. Enligt propositionen bör som princip gälla att t. ex. en ärvd fastighet behåller sin skattemässiga

karaktär även i arvingens hand. I vissa fall skall dock den nye ägaren genom s. k. avskattning kunna föra över fastigheten från rörelsereglerna till realisationsvinstsystemet. Avskattningen innebär att den nye ägaren beskattas för det belopp varmed fastigheten varit nedskrivnen vid förvärvet.

I propositionen föreslås vidare vissa mindre ändringar av reglerna för beskattning av tomtrörelse och handel med värdepapper. Förslaget omfattar även regler om hur värdepapper, fastigheter och liknande tillgångar skall värderas vid inkomstberäkningen.

Enligt en grundläggande regel för beräkning av inkomst av jordbruksfastighet och rörelse skall hänsyn tas till in- och utgående lager av varor samt till fordringar och skulder. I propositionen föreslås att denna regel kompletteras med en bestämmelse om att värdet av de utgående posterna skall bestämmas med hänsyn till förhållandena vid beskattningsårets utgång. Innebörden av förslaget är att ett materiellt riktigt beskattningsresultat kan åstadkommas även när det föreligger ett fel i den ingående balansen. Detta är ofta möjligt redan enligt gällande regler men den föreslagna regeln ger en mer systematisk reglering av problemet.

Enligt praxis är möjligheten att göra invändning om kvittning vid taxeringen eller i taxeringsprocess väsentligt beskuren i de fall då kvittning förutsätter ändring av bokslut. Mot bakgrund av detta kan materiellt och praktiskt mindre lämpliga konsekvenser uppkomma i de fall då det bokförda resultatet påverkats av att lager eller fordringar tagits upp för lågt eller någon skuldpost för högt samtidigt som företaget har utrymme för andra resultatreglerande åtgärder. I propositionen föreslås därför att justering av inkomsten vid taxeringen skall underlåtas i dessa fall om inte särskilda omständigheter talar för att justering bör ske.

De i propositionen redovisade förslagen skall i princip tillämpas första gången vid 1984 års taxering. För skattskyldiga vars räkenskapsår sammanfaller med kalenderår innebär detta att de nya reglerna skall tillämpas på intäkter och kostnader fr. o. m. den 1 januari 1983.

Propositionen innehåller också ett förslag om att avdrag inte skall medges för utgifter för spritdrycker och vin i samband med representation. Detta förslag har behandlats i utskottets betänkande SkU 1980/81:18.

Med de redaktionella ändringar som föranleds härav har de nu aktuella lagförslagen följande lydelse.

1 Förslag till**Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)**

Häriigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370)¹

dels att 28 § 2 mom., punkt 10 av anvisningarna till 22 §, punkt 9 av anvisningarna till 25 § samt punkterna 3 b–3 d, 6 och 10 av anvisningarna till 29 § skall upphöra att gälla,

dels att den i punkt 4 av anvisningarna till 41 § gjorda hänvisningen till punkt 7 av anvisningarna till 25 § skall bytas ut mot punkt 8 av anvisningarna till 25 §.

dels att nuvarande punkterna 3–8 av anvisningarna till 25 § skall betecknas punkterna 4–9, nuvarande punkt 3 av anvisningarna till 27 § skall betecknas punkt 5 och nuvarande punkterna 3 a och 5 av anvisningarna till 29 § skall betecknas punkterna 3 och 6,

dels att 19 och 20 §§, 25 § 1 mom., 29 § 1 mom., 41 d §, punkt 5 av anvisningarna till 20 §, punkterna 4 och 10 av anvisningarna till 21 §, punkterna 1 och 3–6 av anvisningarna till 22 §, punkt 4 av anvisningarna till 24 §, punkterna 2 a och 2 b samt den nya punkt 4 av anvisningarna till 25 §, punkt 2 av anvisningarna till 27 §, punkt 1 av anvisningarna till 28 §, punkt 1, den nya punkt 3, punkt 4, den nya punkt 6 samt punkterna 7, 11 och 16 av anvisningarna till 29 §, punkt 1 av anvisningarna till 30 §, punkt 1 av anvisningarna till 35 §, punkterna 2 a och 2 c av anvisningarna till 36 § samt punkterna 1, 2 och 3 av anvisningarna till 41 § skall ha nedan angivna lydelse.

dels att i anvisningarna till 25 § skall införas en ny punkt, 3, i anvisningarna till 27 § två nya punkter, 3 och 4, i anvisningarna till 29 § en ny punkt, 5, samt i anvisningarna till 41 § en ny punkt, 3 a, av nedan angivna lydelse.

¹ Senaste lydelse av

28 § 2 mom. 1959:170

punkt 10 av anvisningarna till 22 § 1972:741

företvarande punkt 4 av anvisningarna till 25 § 1953:404

företvarande punkt 5 av anvisningarna till 25 § 1980:1054

företvarande punkt 6 av anvisningarna till 25 § 1975:1347

företvarande punkt 7 av anvisningarna till 25 § 1979:1017

företvarande punkt 8 av anvisningarna till 25 § 1979:612

punkt 9 av anvisningarna till 25 § 1978:942

företvarande punkt 3 av anvisningarna till 27 § 1976:85

punkt 3 b av anvisningarna till 29 § 1977:1172

punkt 3 c av anvisningarna till 29 § 1979:169

punkt 3 d av anvisningarna till 29 § 1959:170

punkt 6 av anvisningarna till 29 § 1938:368

punkt 10 av anvisningarna till 29 § 1965:573

punkt 4 av anvisningarna till 41 § 1979:612.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*19 §²

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:

vad som vid bodelning eller eljest på grund av giftorätt tillfallit make eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst å icke yrkesmässig avyttring av lös egendom i andra fall än som avses i 35 § 3 eller 4 mom.;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6 000 kronor eller högre belopp för år eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6 000 kronor eller högre belopp för år, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skattepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller, med nedan angivet undantag, annan ansvarighetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur:

ersättning på grund av ansvarighetsförsäkring enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgår under de första trettio dagarna av den tid den skadade är arbetsoförmögen och beräknas så att ersättningen uppgår för insjuknandedagen till högst 30 kronor och för övriga dagar till högst 6 kronor för dag;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring:

<i>ersättning på grund av skadeförsäkring, dock ej i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jord-</i>	<i>försäkring ersättning eller annan ersättning för skada på egendom, dock att skatteplikt föreligger dels i den mån ersättningen avser driftbyggnad på jordbruksfastighet,</i>
---	---

² Senaste lydelse 1979:1157.

Nuvarande lydelse

bruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till någon av nämnda förvärvskällor;

Föreslagen lydelse

byggnad på fastighet som avses i 24 § 1 mom., byggnad som är avsedd för användning i ägarens rörelse eller sådan del av värdet av markanläggning som får dras av genom årliga värdeminskningsavdrag, dels i den mån köpeskilling, som skulle ha influtit om den försäkrade eller skadade egendomen i stället hade sålts, hade varit att hänföra till intäkt av fastighet eller av rörelse och dels i den mån ersättningen eljest motsvarar skattepliktig intäkt av eller avdragsgill omkostnad för fastighet eller rörelse;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6 000 kronor eller högre belopp för år;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, i den mån givaren enligt 20 § eller punkt 5 av anvisningarna till 46 § icke är berättigad till avdrag för utgivet belopp;

stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning;

studiestöd enligt 2, 3 eller 4 kap. studiestödslagen (1973:349), internatbidrag, återbetalningspliktiga studiemedel och resekostnadsersättning enligt 6 och 7 kap. samma lag samt sådant särskilt bidrag vilket enligt av regeringen eller statlig myndighet meddelade bestämmelser utgår till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådant bidrag likställda, och äger i följd härav den bidragsberättigade icke göra avdrag för kostnader som avsetts skola bestridas med bidrag av förevarande slag;

allmänt barnbidrag;

lön eller annan gottgörelse, för vilken skall erläggas skatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

handikappersättning enligt 9 kap. lagen om allmän försäkring, så ock hemsjukvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadsbidrag som avses i förordningen (1976:263) om statliga bostadsbidrag till barnfamiljer, förordningen (1976:262) om statskommunala bostadsbidrag eller förordningen (1977:392) om statskommunala bostadsbidrag till vissa folkpensionärer m. fl.;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från personalstiftelse ur medel, för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

gottgörelse som arbetsgivare uppburit från pensionsstiftelse, till den del stiftelsen ej ägt andra medel för att lämna gottgörelsen än sådana för vilka avdrag icke åtnjutits vid avsättning till stiftelsen;

kompensation av staten för bensinskatt på bensin som förbrukats vid yrkesmässig användning av motorsåg.

Beträffande vissa försäkringsbelopp som utgår till lantbrukare m. fl. gäller särskilda bestämmelser i punkt 16 av anvisningarna till 21 §.

(Se vidare anvisningarna.)

20 §³

Vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skall alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande avräknas från samtliga intäkter i pengar eller pengars värde (*bruttointäkt*), som har influtit i förvärvskällan under beskattningsåret. Att koncernbidrag, som inte utgör sådan omkostnad, ändå skall avräknas i vissa fall och inräknas i bruttointäkt hos mottagaren framgår av 43 § 3 mom.

Avdrag får *inte* göras för:

den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter, såsom vad skattskyldig utgett som gåva eller som periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning till person i sitt hushåll;

värdet av arbete, som i den skattskyldiges förvärvsverksamhet utförts av den skattskyldige själv eller andre maken eller av den skattskyldiges barn som ej fyllt 16 år;

ränta på den skattskyldiges eget kapital som har nedlagts i hans förvärvsverksamhet;

svenska allmänna skatter;

kapitalavbetalning på skuld;

avgift enligt 8 kap. studiestödslagen (1973:349);

avgift enligt lagen (1972:435) om överlastavgift;

avgift enligt lagen (1976:666) om påföljder och ingripanden vid olovligt byggande m. m.;

³ Senaste lydelse 1980:1054

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

belopp, för vilket arbetsgivare är ansvarig enligt 75 § uppbördslagen (1953:272);

avgift enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift;

överförbrukningsavgift enligt ransoneringslagen (1978:268);

ränta på lånat kapital till den del räntan täcks av sådant statligt bidrag som avses i punkt 7 av anvisningarna till 24 §;

kapitalförlust m. m.

kapitalförlust m. m., *i vidare mån*

(Se vidare anvisningarna.) *än som får ske enligt 36 §.*

(Se vidare anvisningarna.)

25 §

1 m o m.⁴ Från bruttointäkten av annan fastighet *må, där ej* annat *föranledes* av vad nedan i 2 och 3 mom. *stadgas*, av drag göras för omkostnader, såsom för:

brandförsäkring, reparation och underhåll av byggnader;

vicevärd, portvakt, gårdskarlar, vattenförbrukning, renhållning och belysning, förbrukningsartiklar *med mera dylikt*, i den mån dessa kostnader *kunna* anses åligga fastighetsägaren såsom sådan;

pensioner, periodiska understöd eller därmed jämförliga periodiska utbetalningar på grund av förutvarande anställning *å* fastigheten;

värdeminskning, *som* byggnad *är underkastad*;

värdeminskning *genom slitning, utrangering eller eljest* av fastighetsägaren tillhöriga maskiner och andra inventarier, som *höra* till fastigheten;

ränta *å* lånat, i fastigheten nedlagt kapital samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld;

anskaffning och insättning av

1 m o m. Från bruttointäkten av annan fastighet *får, om inte* annat *föranleds* av vad nedan i 2 och 3 mom. *sägs*, av drag göras för omkostnader, såsom för:

vicevärd, portvakt, gårdskarlar, vattenförbrukning, renhållning och belysning, förbrukningsartiklar *o. d.*, i den mån dessa kostnader *kan* anses åligga fastighetsägaren såsom sådan;

pensioner, periodiska understöd eller därmed jämförliga periodiska utbetalningar på grund av förutvarande anställning *på* fastigheten;

värdeminskning *på en* byggnad;

värdeminskning *på* fastighetsägaren tillhöriga maskiner och andra *för stadigvarande bruk avsedda* inventarier, som *hör* till fastigheten, *eller, i fall som anges i punkt 3 av anvisningarna till 29 §, utgifter för anskaffande av tillgången*;

ränta *på* lånat, i fastigheten nedlagt kapital samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld.

⁴ Senaste lydelse 1979:1017.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

sådana utrustningsdetaljer i skyddsrum, vilka endast hava värde ur civilförsvarssynpunkt, såsom speciella dörrar, luckor och karmar för dessa, inre begränsningsväggar för gasfång vid ingångar och reservutgångar, luftrenare och tillhörande fördelningsledningar.

29 §

1 mom.⁵ Från bruttointäkten av rörelse *må* avdrag göras för allt, som är att anse som driftkostnad. Hit räknas, bland annat:

hyra för annan tillhörig fastighet eller del därav, som använts i rörelsen;

kostnad för anskaffning av råämnen och varor till förädling, förbrukning eller försäljning i rörelsen: *skolande* – där vad sålunda förädlats eller eljest kommit till användning utgjorts av produkter eller råämnen från fastighet, som av den skattskyldige ägts eller brukats, eller från annan av honom idkad rörelse, som är att anse som särskild förvärvskälla – värdet av samma produkter eller råämnen *upptagas* till det belopp, varmed de redovisas *såsom* intäkt av fastigheten eller av den särskilda förvärvskällan, samt – där moderbolag eller övertagande förening övertagit dessa råämnen eller varor från dotterbolag eller överlåtande förening vid sådan fusion som i 28 § 3 mom. *första eller andra stycket* avses – värdet av samma råämnen eller varor *upptagas* till belopp, motsvarande det hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen i beskatt-

1 mom. Från bruttointäkten av rörelse *får* avdrag göras för allt, som är att anse som driftkostnad. Hit räknas, bland annat:

kostnad för anskaffning av råämnen och varor till förädling, förbrukning eller försäljning i rörelsen: *och skall* – där vad sålunda *har* förädlats eller eljest kommit till användning *har* utgjorts av produkter eller råämnen från fastighet, som av den skattskyldige *har* ägts eller brukats, eller från annan av honom idkad rörelse, som är att anse som särskild förvärvskälla – värdet av samma produkter eller råämnen *tas upp* till det belopp, varmed de redovisas *som* intäkt av fastigheten eller av den särskilda förvärvskällan, samt – där moderbolag eller övertagande förening *har* övertagit dessa råämnen eller varor från dotterbolag eller överlåtande förening vid sådan fusion som avses i 28 § 3 mom. – värdet av samma råämnen eller varor *tas upp* till belopp, motsvarande det hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen i beskatt-

⁵ Senaste lydelse 1979:612.

Nuvarande lydelse

ningsavseende gällande värdet *å* dessa tillgångar vid fusionstillfället;

avlöningar, pensioner, periodiska periodiska utbetalningar och andra kostnader för personal, som är eller varit anställd i rörelsen;

kostnad för reparation och underhåll av till driften hörande byggnader, *inrättningar*, maskiner, inventarier och dylikt;

värdeminskning *genom slitning, utrangering eller eljest av rörelseidkaren* tillhöriga maskiner och andra inventarier eller, *om dylik tillgång är underkastad hastig förbrukning*, kostnad för anskaffning av tillgången;

värdeminskning *å* patenträtt och annan liknande rättighet;

värdeminskning *genom slitning och därmed jämförlig orsak*, som byggnad, vilken är avsedd för användning i ägarens rörelse, är underkastad;

värdeminskning *å* markanläggning, avsedd för användning i ägarens rörelse;

värdeminskning *å* naturtillgångar såsom gruvor, stenbrott och dylikt genom deras tillgodogörande;

ränta *å* lånat kapital, som nedlagts i rörelsen, *så ock å* gäld, som den skattskyldige ådragit sig för sin utbildning för rörelsen;

kostnad för facklitteratur, instrument och dylikt, som varit nödigt för utövande av vetenskaplig, litterär, konstnärlig eller därmed jämförlig verksamhet;

speciella för rörelsen utgående skatter eller avgifter till det allmänna;

Föreslagen lydelse

ningsavseende gällande värdet *av* dessa tillgångar vid fusionstillfället;

understöd eller därmed jämförliga

understöd eller därmed jämförliga

kostnad för reparation och underhåll av till driften hörande byggnader, *markanläggningar*, maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier o. d.;

värdeminskning *på* rörelseägaren tillhöriga maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier eller, *i fall som anges i punkt 3 av anvisningarna*, utgifter för anskaffande av tillgången;

värdeminskning *på* patenträtt och annan liknande rättighet;

värdeminskning *på en* byggnad, som är avsedd för användning i ägarens rörelse, eller, *i fall som anges i punkt 7 av anvisningarna*, utgifter för anskaffande av byggnaden;

värdeminskning *på en* markanläggning, som är avsedd för användning i ägarens rörelse, eller, *i fall som anges i punkt 16 av anvisningarna*, utgifter för anskaffande av anläggningen;

värdeminskning *på* naturtillgångar, såsom gruvor, stenbrott o. d. genom deras tillgodogörande;

ränta *på* lånat kapital, som har nedlagts i rörelsen, och *på* gäld, som den skattskyldige har ådragit sig för sin utbildning för rörelsen;

Nuvarande lydelse

förlust, som uppstått i rörelsen och ej är att hänföra till kapitalförlust;

förlust, som uppstått i rörelsen och ej är av sådan natur som avses i punkt 3 andra stycket av anvisningarna till 41 §;

kostnad för anskaffning och insättning av sådana utrusningsdetaljer i skyddsrum, vilka endast hava värde ur civilförsvarssynpunkt, såsom speciella dörrar, luckor och karmar för dessa, inre begränsningsväggar för gasfång vid ingångar och reservutgångar, lufirenare och tillhörande fördelningsledningar.

Har skattskyldig tillgodoräknat sig avdrag för värdeminskning å tillgång, skall avdraget anses i beskattningsavseende åtnjutet i den mån det medfört att den taxerade inkomsten beräknats till lägre belopp än eljest skolat ske eller ock medfört ökning av förlustbelopp som må utnyttjas för avdrag enligt de särskilda bestämmelserna om rätt till förlustutjämning. Tillgångens anskaffningsvärde minskat med åtnjutna värdeminskningssavdrag utgör tillgångens i beskattningsavseende oavskrivna värde.

Föreslagen lydelse

förlust, som *har* uppstått i rörelsen, *såvida inte förlusten* är att hänföra till kapitalförlust *eller* är av sådan natur som avses i punkt 3 *sjätte* stycket av anvisningarna till 41 §.

41 d §^o

Vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet och rörelse medges avdrag för belopp som i räkenskaperna har avsatts till resultatutjämningsfond. Avdraget får uppgå till

Vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet och *annan rörelse än penning- och försäkringsrörelse* medges avdrag för belopp som i räkenskaperna har avsatts till resul-

^o Senaste lydelse 1979:612.

Nuvarande lydelse

högst *tjugo* procent av summan av de belopp som den skattskyldige under beskattningsåret har erlagt som lön till arbetstagare hos honom i förvärvskällan (lönekostnad). I fråga om skattskyldig, som är fysisk person, får avdraget uppgå till högst summan av *tjugo* procent av lönekostnaden och *femton* procent av den vid taxeringen till statlig inkomstskatt beräknade inkomsten av förvärvskällan efter avdrag för den lönebaserade men före avdrag för den inkomstbaserade fondavsättningen och – i förekommande fall – före avdrag för avsättning till allmän investeringsreserv enligt lagen (1979:610) om allmän investeringsreserv och före uppskov enligt lagen (1979:611) om upphovsmannakonto samt före schablonavdrag för egenavgifter.

Avdrag för avsättning till resultatutjämningsfond medges inte i fråga om förvärvskälla vari ingår lager av värdepapper, fastigheter eller liknande tillgångar.

Med lön avses sådana ersättningar i penningar som anges i 19 kap. 1 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring. Hänsyn skall dock inte tas till lön till arbetstagare för vilken avgiftsskyldighet enligt fjärde stycket första meningen nämnda paragraf inte föreligger och inte heller till ersättning till arbetstagare, som varit bosatt utomlands och utfört arbete utom riket, såvida ersättningen avsett arbete som utförts för annans räkning utan att anställning förelegat (jfr 19 kap. 1 § fjärde stycket andra meningen nämnda lag).

I fråga om handelsbolag och dödsbo, som i beskattningshänseende behandlas som handelsbolag, beräknas avdrag för avsättning till resultatutjämningsfond för bolaget respektive dödsboet. Ägs andel i handelsbolag eller i dödsbo, som i beskattningshänseende behandlas som handelsbolag, av annan än här i riket bosatt fysisk person, får avdrag för avsättning inte beräknas på grundval av bolagets eller dödsboets inkomster.

Föreslagen lydelse

tatutjämningsfond. Avdraget får uppgå till högst 20 procent av summan av de belopp som den skattskyldige under beskattningsåret har erlagt som lön till arbetstagare hos honom i förvärvskällan (lönekostnad). I fråga om skattskyldig, som är fysisk person, får avdraget uppgå till högst summan av 20 procent av lönekostnaden och 15 procent av den vid taxeringen till statlig inkomstskatt beräknade inkomsten av förvärvskällan efter avdrag för den lönebaserade men före avdrag för den inkomstbaserade fondavsättningen och – i förekommande fall – före avdrag för avsättning till allmän investeringsreserv enligt lagen (1979:610) om allmän investeringsreserv och före uppskov enligt lagen (1979:611) om upphovsmannakonto samt före schablonavdrag för egenavgifter.

Nuvarande lydelse

Avdrag för avsättning till resultatutjämningsfond skall återföras till beskattning nästföljande beskattningsår.

Av punkt 2 tionde och elfte styckena av anvisningarna till 41 § framgår att avsättning till resultatutjämningsfond kan medföra att rätten till lagernedskrivning begränsas.

Föreslagen lydelse

Av punkt 2 tionde och elfte styckena *samt punkt 3 tredje stycket* av anvisningarna till 41 § framgår att avsättning till resultatutjämningsfond kan medföra att rätten till lagernedskrivning begränsas.

Anvisningar

till 20 §⁷

5.⁸ *Angående vad som är att hänföra till kapitalförlust i rörelse hänvisas till punkt 10 av anvisningarna till 29 §. Vad där stadgats angående sådan förlust i rörelse skall äga motsvarande tillämpning även för andra förvärvskällor.*

5. *Till kapitalförlust räknas förlust som inte har samband med någon förvärvskälla samt förlust som visserligen har sådant samband men inte kan anses normal för förvärvskällan i fråga.*

Till kapitalförlust räknas dock inte

a) *genom brand, annan olyckshändelse eller brottslig handling uppkommen skada, förstörelse eller förlust, i den mån köpeskillning som skulle ha influtit om den skadade eller förlorade egendomen i stället hade sålts hade utgjort intäkt i förvärvskällan,*

b) *genom brand eller annan olyckshändelse uppkommen skada på eller förstörelse av hyggnad eller av sådan del av markanläggning för vilken värdeminskningsavdrag kan komma i fråga,*

c) *förlust på lånefordringar, aktier, andelar eller liknande tillgångar, om innehavet betingas av näringsverk-*

⁷ Beträffande punkt 1 av anvisningarna till 20 §, se SkU 1980/81:18.

⁸ Senaste lydelse 1951:324.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

samhet som bedrivs av den skattskyldige eller annan, som med hänsyn till äganderätsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå den skattskyldige nära,

d) förlust på borgensförbindelse, om denna betingas av näringsverksamhet som bedrivs av den skattskyldige eller annan, som med hänsyn till äganderätsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå den skattskyldige nära,

e) utgifter för projektering av byggnader och markanläggningar, avsedda för stadigvarande bruk i jordbruk, skogsbruk eller rörelse, även om byggnads- eller anläggningsarbetet inte genomförs.

till 21 §

4.⁹ Till intäkt av jordbruk med binäringar hänföres intäkt genom avyttring av djur, andra varor eller produkter eller av maskiner och andra inventarier, avsedda för stadigvarande bruk, eller av tillgångar som är likställda därmed vid beräkning av värdeminskningsavdrag. Likaledes hänföres hit intäkt genom annan inkomstgivande användning av jordbrukets eller dess binärings alster, inventarier eller arbetspersonal, såsom körslor, uthyrning av dragare, maskiner och dylikt. Hit hänföres även värdet av vad skattskyldig direkt tillgodogjort sig av jordbrukets eller dess binärings avkastning för sin, sin familjs eller annan

4. Till intäkt av jordbruk med binäringar hänförs intäkt genom avyttring av djur och andra varor eller produkter. Vidare hänförs hit intäkt genom annan inkomstgivande användning av jordbrukets eller dess binärings alster, inventarier eller arbetspersonal, såsom körslor, uthyrning av dragare, maskiner o. d. Hit hänförs även värdet av vad den skattskyldige direkt har tillgodogjort sig av jordbrukets eller dess binärings avkastning för sin, sin familjs eller annan hushållsmedlems räkning eller för avlöning eller liknande vederlag åt personal, som inte har tillhört den skattskyldiges hushåll, eller för förädling eller för-

⁹ Senaste lydelse 1972:741.

Nuvarande lydelse

hushållsmedlems räkning eller för avlöning eller liknande vederlag åt personal, som *icke* tillhört den skattskyldiges hushåll, eller för förädling eller förbrukning i rörelse, som drivits av den skattskyldige, eller för utgörande av undantagsförmåner eller annan förpliktelse som ålegat den skattskyldige i förhållande till någon som *icke* tillhört hans hushåll.

Värdet av sådan ny-, till- eller ombyggnad eller annan därmed jämförlig förbättring som avses i punkt 6 andra stycket av anvisningarna till 22 § och som bekostats av arrendator eller annan nyttjanderättshavare utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren för beskattningsår då nyttjanderättshavarens rätt till fastigheten upphört, om förbättringen utförts under tid varunder jordägaren innehaft fastigheten. Intäkten beräknas på grundval av tillgångens värde vid tidpunkten för nyttjanderättens upphörande till den del tillgången bekostats av nyttjanderättshavaren. Har nyttjanderättshavaren erhållit ersättning av jordägaren för förbättringen, utgör ersättningen intäkt av jordbruksfastighet för nyttjanderättshavaren.

Sådan gottgörelse för utgift eller kostnad, som arbetsgivare uppburit från pensions- eller personalstiftelse, räknas som intäkt av jordbruksfastighet, om avdrag för avsättning till stiftelsen medgivits vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet.

Redovisar arbetsgivare enligt lagen om tryggnad av pensionsutfästelse m. m. i sin balansräkning en post Avsatt till pensioner, äga 28 § 1 mom. sjätte-nionde styckena motsvarande tillämpning i fråga om jordbruksfastighet.

10.¹⁰ *Ersättning på grund av skadeförsäkring skall anses såsom intäkt av jordbruksfastighet, i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar*

Föreslagen lydelse

brukning i rörelse, som *har* drivits av den skattskyldige, eller för utgörande av undantagsförmåner eller annan förpliktelse som *har* ålegat den skattskyldige i förhållande till någon som *inte har* tillhört hans hushåll.

10. *Till intäkt av jordbruksfastighet räknas vad som inflyter vid avyttring av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier eller av tillgångar som är likställda med dessa vid beräkning av värde-minskningsavdrag.*

¹⁰ Senaste lydelse 1972:741

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till nämnda förvärvskälla.

till 22 §

1.¹¹ Till driftkostnader hänförs lön eller liknande vederlag liksom underhåll åt personal, som använts för jordbruket eller dess binäringar; undantagsförmåner, pensioner, periodiska utbetalningar på grund av förutvarande anställning på fastigheten; arrendeavgift; avgäld, som hänför sig till fastigheten; ränta på lånat kapital som nedlagts i fastigheten eller använts för dess drift; kostnader för inköp av djur, utsäde, foder, gödselmedel och dylikt; kostnader för reparation och underhåll av driftbyggnader, markanläggningar och inventarier; kostnader för anläggning av ny skog; kostnader för vård och underhåll av skog, såsom förvaltning, bevakning, väg- och byggnadsunderhåll, skyddsdikning, skogsindelning m. m., samt vid skogsavverkning kostnader för virkets huggning, tillredning, utdrivning, flottning m. m.; kostnader för försäkring av personal, byggnader, skog, gröda, djur, förråd och inventarier som inte är att hänföra till personlig löseegendom, m. m. Skall ersättning för avyttrade skogsprodukter behandlas som engångsersättning på grund av allframtidsupplåtelse (jfr punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 §), är kostnaderna för avverkningen ändå att anse som driftkostnader i skogsbruket.

Till reparation och underhåll hänförs vid tillämpning av första stycket kostnader för sådana änderingsarbeten på ekonomibyggnad som normalt kan påräknas i jordbruksdrift, såsom upptagande av nya fönster- eller dörröppningar samt flyttning av innerväggar eller inredning i samband med om disponering av ekonomibyggnad, exempelvis i samband med omläggning av driften från en animalieproduktion till en annan. Åtgärd som innebär en väsentlig ändring av byggnaden, såsom när ett djurstall byggs om för att i stället användas för helt annat ändamål, hänförs dock inte till reparation och underhåll.

Som driftkostnad skall anses även anskaffning och insättning av sådana utrustningsdetaljer i skyddsrum som har värde endast från civilförsvarssynpunkt, såsom speciella dörrar, luckor och karmar för dessa, inre begränsningsväggar för gasfång vid

¹¹ Senaste lydelse 1979:500.

Nuvarande lydelse

ingångar och reservutgångar, luftrenare och tillhörande fördelningsledningar.

Kostnad för inköp och plantering av träd och buskar för yrkesmässig frukt- eller bärödling får efter den skattskyldiges eget val dras av antingen i sin helhet för det år kostnaden uppkommit eller enligt avskrivningsplan. Vid planenlig avskrivning fördelas kostnaderna på ett antal år i följd så att de i sin helhet kan dras av under den tidrymd odlingen beräknas vara ekonomiskt användbar. Föreskrifterna i punkt 4 sjätte stycket skall tillämpas.

Värdet av fastighetens egna produkter, som används för fastighetens fortsatta drift, får föras av som driftkostnad men skall då samtidigt tas upp som intäkt.

Avdrag för avsättning till pensions- eller personalstiftelse och kostnad för pensionsförsäkring får ske enligt bestämmelserna om rörelse i punkt 2 av anvisningarna till 29 §.

Redovisar arbetsgivare enligt lagen (1967:531) om trygghande av pensionsutfästelse m. m. i sin balansräkning en post Avsatt till pensioner, äger punkt 2 av anvisningarna till 29 § motsvarande tillämpning i fråga om jordbruksfastighet.

Skattskyldigs barn, som fyllt 16 år, taxeras självt för den inkomst av arbete på fastigheten som barnet kan ha haft i form av pengar, naturaförmåner eller annat, dock högst för vad som motsvarar marknadsmässigt vederlag för barnets arbetsinsats. *Motsvarande belopp* får dras av som driftkostnad. För lön och underhåll till skattskyldigs barn, som ej fyllt 16 år, får avdrag inte göras.

Föreslagen lydelse

Utgifter för inköp och plantering av träd och buskar för yrkesmässig frukt- eller bärödling får efter den skattskyldiges eget val dras av antingen i sin helhet det år då inköpet eller planteringen har ägt rum eller genom årliga värdeminskningsavdrag. Värdeminskningsavdraget beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent för år räknat av odlingens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då odlingen har färdigställts. Procentsatsen för värdeminskningsavdrag bestäms efter den tid odlingen beräknas vara ekonomiskt användbar. Föreskrifterna i punkt 4 sjätte och sjunde styckena skall tillämpas.

Skattskyldigs barn, som har fyllt 16 år, taxeras självt för den inkomst av arbete på fastigheten, som barnet kan ha haft i form av pengar, naturaförmåner eller annat, dock högst för vad som motsvarar marknadsmässigt vederlag för barnets arbetsinsats. *Den skattskyldiges kostnad* får med motsvarande begränsning dras av som driftkostnad. För lön och underhåll till skattskyldigs barn, som

Nuvarande lydelse

Lönen och underhållet skall då inte heller tas upp som inkomst för barnet.

Punkt 18 av anvisningarna till 29 § äger motsvarande tillämpning beträffande inkomst av jordbruksfastighet.

3.¹² *Kostnad* för anskaffande av byggnad, som är belägen på fastigheten och som är avsedd att användas för driften i förvärvskällan, därunder inbegripet behövlig bostadsbyggnad, drages av genom årliga värdeminskningssavdrag. För tillfällig byggnad, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningskostnaden i sin helhet dragas av för det år då byggnaden anskaffades.

Som för driften behövlig bostadsbyggnad anses dels byggnad, som är upplåten till personal (personalbostad), dels ock ägares eller brukares bostadsbyggnad, i den mån byggnaden *ej* representerar ett större värde än som behövs för jordbruk eller skogsbruk av motsvarande storlek. Avdrag får sålunda avse endast så stor del av värdeminskningen som kan anses belöpa på behövlig bostadsbyggnad. Med ekonomibyggnad avses annan driftbyggnad än bostadsbyggnad.

I byggnads *anskaffningskostnad* inräknas *ej* *kostnaden* för sådana

Föreslagen lydelse

inte har fyllt 16 år, får avdrag inte göras. Lönen och underhållet skall då inte heller tas upp som inkomst för barnet.

3. *Utgifter* för anskaffande av driftbyggnad som är belägen på fastigheten, däri inbegripet för driften behövliga bostadsbyggnader, dras av genom årliga värdeminskningssavdrag. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent för år räknat av byggnadens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då byggnaden har färdigställts. I fråga om en byggnad, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock *anskaffningsutgifterna* i sin helhet dras av det år då byggnaden anskaffades.

Som för driften behövlig bostadsbyggnad anses dels byggnad, som är upplåten till personal (personalbostad), dels ock ägares eller brukares bostadsbyggnad, i den mån byggnaden *inte* representerar ett större värde än som behövs för jordbruk eller skogsbruk av motsvarande storlek. Avdrag får sålunda avse endast så stor del av värdeminskningen som kan anses belöpa på behövlig bostadsbyggnad. Med ekonomibyggnad avses annan driftbyggnad än bostadsbyggnad.

I en byggnads *anskaffningsvärde* inräknas *inte utgifter* för sådana delar

¹² Senaste lydelse 1975:259.

Nuvarande lydelse

delar och tillbehör som *äro särskilt* avsedda att direkt tjäna byggnadens användning i driften. I enlighet härmed *inräknas ej i anskaffningskostnad för ekonomibyggnad kostnad för sådan tillgång* som bås, box eller spilta, båsavskiljare, foderbord, fodergrind, vattenkopp, spaltgolv, utrustning för skrap- och svämutgödsling med tillhörande urinbrunn eller gödselbehållare, gödselstad, mjölkningsanläggning, kylbassäng, pump, sådan ledning för elektrisk ström, vatten eller avlopp som är avsedd för driften eller fläkt eller ventilationsanordning. *I byggnads anskaffningskostnad inräknas ej heller kostnaden för sådan tillgång* som silo- eller torkanläggning, fast transportör, hiss eller liknande. Däremot inräknas i *anskaffningskostnaden* för byggnad *kostnaden för sådan anordning som är nödvändig* för byggnadens allmänna användning, såsom ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström eller gas och annan liknande anordning.

Föreslagen lydelse

och tillbehör, som *är* avsedda att direkt tjäna byggnadens användning i driften (*byggnadsinventarier*). I enlighet härmed *räknas som byggnadsinventarier sådana tillgångar* som bås, box eller spilta, båsavskiljare, foderbord, fodergrind, vattenkopp, spaltgolv, utrustning för skrap- och svämutgödsling med tillhörande urinbrunn eller gödselbehållare, gödselstad, mjölkningsanläggning, kylbassäng, pump, sådan ledning för elektrisk ström, vatten eller avlopp som är avsedd för driften eller fläkt eller ventilationsanordning. *Som byggnadsinventarier räknas också sådana tillgångar* som silo- eller torkanläggning, fast transportör, hiss eller liknande. Däremot inräknas i *anskaffningsvärdet* för en byggnad *utgifter för sådana anordningar* som är nödvändiga för byggnadens allmänna användning, såsom ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström eller gas och annan liknande anordning. *Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl en byggnads användning i driften som byggnadens allmänna användning fördelas mellan byggnadsinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar driften respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till byggnadsinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till driften. Om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning*

Nuvarande lydelse

I fråga om tillgång för vilken anskaffningskostnad enligt tredje stycket ej inräknas i anskaffningskostnad för byggnaden tillämpas i stället föreskrifterna enligt punkt 5 om värdeminskingsavdrag för maskiner och inventarier.

Av punkt 4 tredje stycket framgår att vissa ledningar, som höra till marken, hänförs till avskrivningsunderlaget för byggnad.

Avdrag för årlig värdeminskning av byggnad beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent av byggnadens anskaffningskostnad. Byggnadsanskaffningskostnad beräknas enligt följande.

Har byggnad uppförts under tid varunder ägaren innehaft fastigheten, är byggnadens anskaffningskostnad ägarens kostnader för uppförande av byggnaden. Till anskaffningskostnaden hänföres även kostnad för till- eller ombyggnad samt värde av byggnad som enligt punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 21 § utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren. Har bebyggd fastighet förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall på särskilda byggnader eller byggnadsbestånd anses belöpa så stor del av fastighetens anskaffningskostnad som det vid fastighetstaxeringen fastställda eller med tillämpning härav beräknade värdet av skilda byggnader eller byggnadsbestånd bortsett från värde av överbyggnad utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Vad som enligt denna beräkning

Föreslagen lydelse

skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om byggnadsinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkt 5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Av punkt 4 tredje stycket framgår att utgifter för vissa till marken hörande ledningar inräknas i anskaffningsvärdet för en byggnad.

Har en byggnad uppförts av den skattskyldige, är byggnadens anskaffningsvärde den skattskyldiges utgifter för uppförande av byggnaden. Till anskaffningsvärdet hänförs även utgifter för till- eller ombyggnad samt värde av byggnad som enligt punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 21 § utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren. Har en byggnad förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall den verkliga utgiften utgöra anskaffningsvärdet. Har byggnader förvärvats tillsammans med den mark på vilka de är belägna, anses så stor del av vederlaget för fastigheten belöpa på särskilda byggnader eller byggnadsbestånd som det vid fastighetstaxeringen fastställda eller med tillämpning härav beräknade värdet av skilda byggnader eller byggnadsbestånd utgör av

Nuvarande lydelse

anses belöpa på byggnader av fastighetens anskaffningskostnad innefattar även sådan tillgång för vilken kostnaden enligt tredje stycket ej skall inräknas i anskaffningskostnad för byggnad. Kostnaden för tillgång av nu avsett slag skall således avräknas, varefter avskrivningsunderlag för byggnader erhålles. Det sammanlagda avskrivningsunderlaget för byggnaderna får jämkas om den del av fastighetens anskaffningskostnad som inte anses belöpa på byggnaderna jämte nyss angivna tillgångar visas mera avsevärt över- eller understiga värdet av mark, växande skog, naturtillgångar, särskilda förmåner m. m. som förvärvats. Har bebyggd fastighet förvärvats på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, gäller för beräkning av avskrivningsunderlaget för byggnaden punkt 3 b sista stycket av anvisningarna till 29 § i tillämpliga delar.

Föreslagen lydelse

fastighetens hela taxeringsvärde. Vad som enligt denna beräkning anses belöpa på byggnader kan även innefatta byggnadsinventarier. Vederlaget för byggnadsinventarier skall avräknas, varefter anskaffningsvärdet för byggnader erhålls. Det sammanlagda anskaffningsvärdet för byggnaderna får jämkas om den del av vederlaget för fastigheten som enligt denna beräkning inte anses belöpa på byggnaderna jämte byggnadsinventarier visas mera avsevärt över- eller understiga värdet av mark, växande skog, naturtillgångar, särskilda förmåner m. m. som har förvärvats. Har den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärder för att den skattskyldige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt och kan det antas att detta har skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, skall anskaffningsvärdet i skäligheten jämkas.

Har en investeringsfond e. d. eller statsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskingsavdrag på byggnaden som skul- le ha tillkommit den förra ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden. Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande

Nuvarande lydelse

Procentsatsen för värdeminskning i fråga om byggnad bestämmes med hänsyn till den tid varunder byggnader av olika slag anses kunna utnyttjas. Därvid skola beaktas även sådana omständigheter som att byggnads användningstid kan antagas komma att röna inflytande av framtida rationaliseringar, teknikens utveckling, omläggning av verksamhet och liknande förhållanden. Har byggnad uppförts av nyttjanderättshavare och är jordägaren icke enligt nyttjanderättsavtalet skyldig att vid nyttjanderättstidens utgång eller avtalets upphörande lösa byggnaden, skall särskild hänsyn tagas till detta förhållande.

Skattskyldig får i fråga om ekonomibyggnad och personalbostad göra avdrag inom avskrivningsplanen – utöver årliga värdeminskningssavdrag – med 10 procent av den i planen upptagna kostnaden för ny-, till- eller ombyggnad. Avdraget fördelas med 2 procent under vart och ett av de första fem beskattningsåren räknat från och med det år då kostnaden nedlagts. Överlåtes byggnaden inom denna tidrymd, får den nye ägaren på motsvarande sätt tillgodogöra sig de avdrag som återstodo för överlåtaren.

Utrangeras eller nedrives ekonomibyggnad eller personalbostad, får avdrag ske för vad som återstår oavskrivet av anskaffningskostnaden, i den mån beloppet överstiger

Föreslagen lydelse

förening övertar en byggnad från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.

Procentsatsen för värdeminskningssavdrag i fråga om en byggnad bestäms med hänsyn till den tid varunder byggnader av olika slag anses kunna utnyttjas. Därvid skall beaktas även sådana omständigheter som att byggnadens användningstid kan antas komma att röna inflytande av framtida rationaliseringar, teknikens utveckling, omläggning av verksamhet och liknande förhållanden. Har en byggnad uppförts av en nyttjanderättshavare och är jordägaren inte enligt nyttjanderättsavtalet skyldig att vid nyttjanderättstidens utgång eller avtalets upphörande lösa byggnaden, skall särskild hänsyn tas till detta förhållande.

Skattskyldig får i fråga om ekonomibyggnad och personalbostad göra avdrag inom avskrivningsplanen – utom med årliga värdeminskningssavdrag – med 10 procent av de på planen upptagna utgifterna för ny-, till- eller ombyggnad (primäravdrag). Primäravdraget medges med 2 procent för år räknat från den tidpunkt då byggnaden eller den till- eller ombyggda delen av byggnaden har färdigställts. Förvärvas byggnaden av en ny ägare, får denne tillgodogöra sig de primäravdrag som återstår för den förra ägaren.

Utrangeras en driftbyggnad, får avdrag göras för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet i den mån beloppet överstiger vad som inflyter genom avyttring av

Nuvarande lydelse

vad som inflyter genom avyttring av byggnadsmaterial eller dylikt i samband med utrangeringen eller rivningen.

4.¹³ *Kostnad* för anskaffande av markanläggning på jordbruksfastighet, vilken anläggning är avsedd för driften i förvärvskällan, *drages* av genom årliga värdeminskningssavdrag. *Avdrag medges*, om ej annat följer av andra eller sjätte stycket, endast för *sådan kostnad* som bestritts av den skattskyldige själv och endast om *kostnaden* avser *arbete* som utförts under tid då han ägt fastigheten. *Värdeminskningssavdrag medges icke för reparation eller underhåll. För tillfällig anläggning*, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får *anskaffningskostnaden* i sin helhet *dragas* av för det år då anläggningen anskaffades.

I markanläggnings anskaffningskostnad inräknas kostnaden för sådant markarbete som behövs för att marken skall göras plan eller fast, såsom rójning, schaktning eller rivning av byggnad eller annat som tidigare funnits på fastigheten. Vidare inräknas i anskaffningskostnaden kostnaden för körplan, parkerings-

Föreslagen lydelse

byggnadsmaterial e. d. i samband med utrangeringen.

4. *Utgifter* för anskaffande av en markanläggning på en jordbruksfastighet, vilken anläggning är avsedd för driften i förvärvskällan, *dras* av genom årliga värdeminskningssavdrag. *Avdrag medges*, om inte annat följer av andra eller sjätte stycket, endast för *sådana utgifter* som har bestritts av den skattskyldige själv och endast om *utgifterna* avser *arbeten* som har utförts under tid då han har ägt fastigheten. *Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till 10 procent för år räknat av anskaffningsvärdet av täckdike och till 5 procent för år räknat av tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet av andra markanläggningar. Beräkningen görs från den tidpunkt då anläggningen har färdigställts. I fråga om en anläggning, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då anläggningen anskaffades.*

Till markanläggning hänförs sådant markarbete som behövs för att marken skall göras plan eller fast, såsom rójning, schaktning eller rivning av byggnad eller annat som tidigare har funnits på fastigheten. Till markanläggning hänförs också körplan, parkeringsplats e. d., täckdike, öppet dike, invallnings- och

¹³ Senaste lydelse 1972:741.

Nuvarande lydelse

plats eller dylikt. Till anskaffningskostnaden hänföres även värde av markanläggning som enligt punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 21 § utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren.

Däremot inräknas ej i anskaffningskostnaden för markanläggning kostnaden för anordning som är avsedd att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra inventarier i driften, exempelvis utanför djurstall belägen gödselbassäng, urinbrunn eller liknande anordning eller ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström, gas eller annat. Ej heller inräknas kostnaden för stängsel och annan jämförlig avspärrningsanordning. I fråga om sådana tillgångar gälla föreskrifterna i punkt 5 om avdrag för värdeminskning av maskiner och inventarier. Ledning som på samma fastighet tjänar såväl en byggnads allmänna användning som den i förvärvskällan bedrivna verksamheten får i fråga om värdeminskningsavdrag i sin helhet behandlas enligt reglerna för maskiner och inventarier, om kostnaden för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförlig till den verksamhet som bedrivs i förvärvskällan. Vid det omvända förhållandet skall hela kostnaden för ledningen inräk-

Föreslagen lydelse

vattenavledningsföretag, mark- eller skogsväg eller brunn. Till anskaffningsvärdet för markanläggning hänförs även värdet av en markanläggning som enligt punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 21 § utgör intäkt av jordbruksfastighet för jordägaren. I anskaffningsvärdet får inräknas utgifter för istandsättande och omläggning av ett förut anlagt täckdike. I täckdike inbegrips täckt avlopp i direkt anslutning till ett täckdike.

Till markanläggning hänförs inte sådana anordningar som är avsedda att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i driften (markinventarier). I enlighet härmed hänförs till markinventarier exempelvis sådan anordning som gödselbassäng som är belägen utanför djurstall, urinbrunn eller liknande anordning eller ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström, gas eller annat. Till markinventarier hänförs också stängsel och annan jämförlig avspärrningsanordning. Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl den på fastigheten bedrivna verksamheten som en byggnads allmänna användning fördelas mellan markinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar den på fastigheten bedrivna verksamheten respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till markinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga

Nuvarande lydelse

nas i anskaffningskostnaden för byggnaden.

Avdrag för årlig värdeminskning av täckdike beräknas enligt avskrivningsplan till 10 procent av anskaffningskostnaden. I täckdike inbegripes täckt avlopp i direkt anslutning till täckdike. I anskaffningskostnaden får inräknas kostnaden för istandsättande och omläggning av förut anlagt täckdike.

I fråga om annan markanläggning, såsom öppet dike, invallnings- och vattenavledningsföretag, mark- eller skogsväg eller brunn, beräknas avdraget enligt avskrivningsplan till 5 procent årligen av ett belopp som motsvarar tre fjärdedelar av anskaffningskostnaden.

Övergår fastighet till ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren åtnjuta de värdeminskningsavdrag för markanläggning som skulle ha tillkommit förre ägaren om denne fortfarande ägt fastigheten. Övergår fastigheten till ny ägare genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får överlåtaren för det år då överlåtelsen sker göra avdrag för den del av avskrivningsunderlaget för vilket han icke tidigare åtnjutit avdrag. Motsvarande gäller när verksamheten på jordbruksfastigheten läggs ned utan samband med avyttring av fastigheten.

Föreslagen lydelse

till den på fastigheten bedrivna verksamheten. Om utgifterna till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om markinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkt 5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Har en investeringsfond e. d. eller statsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en markanläggning skall som anskaffningsvärde för markanläggningen anses den verkliga utgiften för markanläggningen minskad med fyra tredjedelar av det ianspråktagna beloppet.

Övergår en fastighet till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskningsavdrag för markanläggning som skulle ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt fastigheten. Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en fastighet från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.

Övergår en fastighet till en ny ägare genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får överlåtaren det år då överlåtelsen sker göra avdrag för den del av det avskrivningsbara anskaffningsvärdet för vilket han inte

Nuvarande lydelse

5.¹⁴ *Kostnad* för anskaffande av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier drages i regel av genom årliga värdeminskningssavdrag. *Avdrag för värdeminskning får göras antingen enligt bestämmelserna nedan i denna punkt om restvärdeavskrivning eller med motsvarande tillämpning av föreskrifterna i punkt 3 b–d av anvisningarna till 29 § om planentlig avskrivning eller punkt 4 av samma anvisningar om räkenskapsentlig avskrivning av maskiner och inventarier i rörelse. Är tillgång, som avses i denna punkt, underkastad hastig förbrukning, vilket vanligen kan anses vara fallet när tillgången kan beräknas ha en varaktighetstid av högst tre år, får dock hela anskaffningskostnaden dragas av för det år då tillgången anskaffades.*

(Angående andra och tredje styckena, se punkt 5 av anvisningarna till 29 §).

Föreslagen lydelse

tidigare har medgetts avdrag. Vad nu sagts gäller även när verksamheten på jordbruksfastigheten läggs ned utan samband med avyttring av fastigheten.

5. *Utgifter* för anskaffande av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier dras i regel av genom årliga värdeminskningssavdrag enligt bestämmelserna om räkenskapsentlig avskrivning i punkt 4 av anvisningarna till 29 § eller om restvärdeavskrivning i punkt 5 av samma anvisningar. Kan inventariernas ekonomiska livslängd antas uppgå till högst tre år, får emellertid hela utgiften för deras anskaffande dras av under anskaffningsåret. Omedelbart avdrag får även ske i fråga om inventarier av mindre värde.

*Regler om avdrag avseende beställ-
da men inte levererade inventarier
(kontraktavskrivning) finns i punkt
2 sista stycket av anvisningarna till
41 §.*

*Bestämmelserna i punkt 3 andra
och fjärde styckena samt punkt 6 av
anvisningarna till 29 § gäller även vid
beräkning av inkomst av jordbruks-
fastighet.*

¹⁴ Senaste lydelse 1972:741.

Nuvarande lydelse

6.¹⁵ Avdrag för värdeminskning av tillgång som avses i punkterna 3–5 *åtnjutes* endast av skattskyldig ägare av tillgången, om *ej* annat följer av andra och tredje styckena.

Har arrendator eller annan nyttjanderättshavare haft *kostnad* för ny-, till- eller ombyggnad eller annan därmed jämförlig förbättring av fastighet, som han *innehaft* med nyttjanderätt, och blir jordägaren omedelbart ägare till vad som utförts, får nyttjanderättshavaren *åtnjuta* avdrag enligt avskrivningsplan med 10 procent av *hela anskaffningskostnaden* för täckdike och med 5 procent av *hela anskaffningskostnaden* för annan tillgång än som avses i tredje stycket. Dessutom äger nyttjanderättshavaren rätt till avdrag enligt punkt 3 *nionde* stycket i *enlighet* med vad där föreskrives.

Har arrendator eller annan nyttjanderättshavare haft *kostnad* för anskaffande av tillgång, som enligt punkt 3 tredje stycket eller punkt 4 tredje stycket *ej* inräknas i anskaffningskostnad för byggnad eller markanläggning, eller av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som han inne-

Föreslagen lydelse

6. Avdrag för värdeminskning av tillgång som avses i punkterna 3–5 *medges* endast skattskyldig ägare av tillgången, om *inte* annat följer av andra och tredje styckena.

Har *en* arrendator eller *en* annan nyttjanderättshavare haft *utgifter* för ny-, till- eller ombyggnad eller annan därmed jämförlig förbättring av *en* fastighet, som han *innehar* med nyttjanderätt, och blir jordägaren omedelbart ägare till vad som *har* utförts, får nyttjanderättshavaren *dra av dessa utgifter* genom årliga värdeminskningsavdrag. Avdraget *beräknas* enligt avskrivningsplan *till* 10 procent *för* år räknat av anskaffningsvärdet av täckdike och *till* 5 procent *för* år räknat av anskaffningsvärdet av *andra* markanläggningar eller av byggnader. Dessutom *har* nyttjanderättshavaren – såvitt gäller byggnader – rätt till *primäravdrag* enligt punkt 3 *tionde* stycket. *I fråga om byggnader eller markanläggningar, som är avsedda att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då tillgången anskaffades.*

Har *en* arrendator eller *en* annan nyttjanderättshavare haft *utgifter* för anskaffande av byggnadsinventarier, markinventarier eller maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som han innehar med nyttjanderätt, och blir jordägaren omedelbart ägare till vad som *har* anskaffats, får nyttjanderättshava-

¹⁵ Senaste lydelse 1978:944.

Nuvarande lydelse

har med nyttjanderätt, och blir jordägaren omedelbart ägare till vad som anskaffats, får nyttjanderättshavaren *åtnjuta avdrag* enligt bestämmelserna i punkt 5.

Har nyttjanderättshavaren erhållit ersättning av jordägaren för vad som anskaffats, får nyttjanderättshavaren på en gång göra avdrag *för den del av anskaffningskostnaden för vilken han icke tidigare åtnjutit avdrag*, dock icke med högre belopp än ersättningen. För det beskattningsår då nyttjanderätten upphör får nyttjanderättshavaren göra avdrag *för vad som återstår oavskrivet av anskaffningskostnaden*.

Föreslagen lydelse

ren *dra av dessa utgifter* enligt bestämmelserna i punkt 5.

Har nyttjanderättshavaren erhållit ersättning av jordägaren för vad som *har* anskaffats, får nyttjanderättshavaren på en gång göra avdrag *för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet*, dock inte med högre belopp än ersättningen. Det beskattningsår då nyttjanderätten upphör får nyttjanderättshavaren göra avdrag *med oavskriven del av anskaffningsvärdet*.

till 24 §

4.¹⁶ Ersättning på grund av skadeförsäkring skall anses såsom intäkt av annan fastighet, i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av annan fastighet eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till nämnda förvärvskälla.

4. Till intäkt av annan fastighet räknas vad som inflyter vid avyttring av sådana maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, vilka i avskrivningshänseende inte hänförs till byggnad.

till 25 §

2.a.¹⁷ Avdrag enligt 25 § 1 mom. medges för sådan värdeminskning, som byggnad även med normalt underhåll och aktsam vård är underkastad. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan på byggnadens anskaffningsvärde. Angående minskning av avskrivningsunderlag för

2 a. Utgifter för anskaffande av en byggnad, som avses i 24 § 1 mom., dras av genom årliga värdeminskningssavdrag. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent för år räknat av byggnadens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då byggnaden har fär-

¹⁶ Senaste lydelse 1950:308.

¹⁷ Senaste lydelse 1979:1017.

Nuvarande lydelse

byggnad när särskilt värdeminskningssavdrag beräknas för värmepannor och annan maskinell utrustning, se under b nedan.

Som byggnads anskaffningsvärde anses den verkliga kostnaden för dess anskaffande. Vid beräkning av anskaffningsvärdet för byggnad, som förvärvats tillsammans med den mark på vilken den är belägen, anses så stor del av fastighetens anskaffningskostnad belöpa på byggnaden, som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Om den återstående delen av anskaffningskostnaden för fastigheten visas mera avsevärt över- eller understiga ett skäligt markvärde, får dock det för byggnaden beräknade värdet jämkas. Har byggnad förvärvats på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall som anskaffningsvärde anses det belopp, som i beskattningsavseende kvarstår oavskrivet för överlåtaren om ej särskilda omständigheter föranleda annat. Vid beräkning av anskaffningsvärdet i vissa fall äger de två sista meningarna av punkt 3 b sista stycket av anvisningarna till 29 § motsvarande tillämpning.

I byggnads anskaffningsvärde inräknas kostnad för till- eller ombyggnad som nedlagts efter förvärvet av byggnaden samt kostnad för reparation och underhåll för vilken avdrag inte medges på grund av föreskrifterna i 25 § 2 mom. första stycket b) eller

Föreslagen lydelse

digställt. Av punkt 2 b framgår att underlaget för avskrivning enligt nu förevarande punkt skall minskas, när särskilt värdeminskningssavdrag beräknas för värmepannor, hissmaskiner och jämförlig maskinell utrustning.

Har en byggnad uppförts av den skattskyldige, är byggnadens anskaffningsvärde den skattskyldiges utgifter för uppförande av byggnaden. Till anskaffningsvärdet hänförs även utgifter för till- eller ombyggnad samt utgifter för reparation och underhåll för vilka avdrag inte medges på grund av föreskrifterna i 25 § 2 mom. första stycket b) eller c) och för vilka bidrag inte har utgått. I anskaffningsvärdet för en byggnad inräknas även utgifter för plantering, parkeringsplats eller annan jämförlig anläggning på fastigheten. Vidare får i anskaffningsvärdet inräknas utgifter som ägaren har haft för rivning av en byggnad eller annat som tidigare har funnits på fastigheten, om rivningen kan anses ha varit betingad av och har skett i nära anslutning till den nya byggnadens uppförande.

Har en byggnad förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall den verkliga utgiften utgöra anskaffningsvärdet. Förvärvades byggnaden tillsammans med den mark på vilken den är belägen, anses så stor del av vederlaget för fastighe-

Nuvarande lydelse

c) och för vilken bidrag ej utgått. I anskaffningsvärdet för byggnad inräknas även kostnad för plantering, parkeringsplats och annan jämförlig anläggning på fastigheten, även om anläggningens värde ingår i det markvärde som fastställts vid fastighetstaxeringen. Vidare får i anskaffningsvärdet inräknas kostnad som ägaren haft för rivning av byggnad eller annat som tidigare funnits på fastigheten, om rivningen kan anses ha varit betingad av och skett i nära anslutning till den nya byggnadens uppförande.

Föreslagen lydelse

ten belöpa på byggnaden, som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Om den del av vederlaget för fastigheten som enligt denna beräkning inte anses belöpa på byggnaden visas mera avsevärt över- eller understiga ett skäligt markvärde, får dock det för byggnaden beräknade anskaffningsvärdet jämkas. Har den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärder för att den skattskyldige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt och kan det antas att detta har skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, skall anskaffningsvärdet i skälig mån jämkas.

Har en investeringsfond e. d. eller statsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad, skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskningssavdrag på byggnaden som skul- le ha tillkommit den förre ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden. Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en byggnad från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.

Det årliga värdeminskningssavdraget beräknas efter 1,5 procent för

Procentsatsen för värdeminskningssavdrag är 1,5 för byggnad av

Nuvarande lydelse

byggnad av sten, tegel, betong eller annat jämförligt material och *efter* 1.75 procent för byggnad av trä. I fall som avses i 25 § 2 mom. första stycket c) *beräknas avdraget efter 3 procent*. Avdraget får dock beräknas efter högre *procenttal*, om särskilda omständigheter *föreligger*.

b. ¹⁸ Avdrag enligt 25 § 1 mom. för årlig värdeminskning av värmepannor, hissmaskinerier och jämförlig maskinell utrustning, vars värde ingår i taxeringsvärdet (byggnadsvärdet). *medges* enligt särskild avskrivningsplan efter högre procenttal än för byggnaden i övrigt. Värdeminskningsavdraget beräknas på utrustningens anskaffningsvärde. Angående beräkningen av detta värde gäller i tillämpliga delar vad som sägs i andra *stycket under a ovan*. Vidare medges avdrag enligt särskild avskrivningsplan för anslutningsavgift eller anläggningsbidrag avseende nyttighet för fastighet, som fastighetens ägare erlagt, om nyttigheten är knuten till fastigheten och *ej* till ägaren personligen.

Avskrivs maskinell utrustning enligt särskild plan, skall underlaget för beräkning av värdeminskningsavdrag *för byggnaden* minskas i motsvarande mån. *Om tillgång som ingår i sådan utrustning på grund av förslitning eller teknikens utveckling*

Föreslagen lydelse

sten, tegel, betong eller annat jämförligt material och 1.75 för byggnad av trä. I fall som avses i 25 § 2 mom. första stycket c) *är procentsatsen 3*. Avdraget får dock beräknas efter högre *procentsats*, om särskilda omständigheter *föranleder därtill*.

Utrangeras byggnad, som avses i 24 § 1 mom., får avdrag göras för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet i den mån beloppet överstiger vad som inflyter genom avyttring av byggnadsmaterial e. d. i samband med utrangeringen.

2 b. Avdrag enligt 25 § 1 mom. för årlig värdeminskning av värmepannor, hissmaskinerier och jämförlig maskinell utrustning, vars värde ingår i taxeringsvärdet (byggnadsvärdet). *medges* enligt särskild avskrivningsplan efter högre procenttal än för byggnaden i övrigt. Värdeminskningsavdraget beräknas på utrustningens anskaffningsvärde. Angående beräkningen av detta värde gäller i tillämpliga delar vad som sägs i *punkt 2 a andra – fjärde styckena*. Vidare medges avdrag enligt särskild avskrivningsplan för anslutningsavgift eller anläggningsbidrag avseende nyttighet för fastighet, som fastighetens ägare *har* erlagt, om nyttigheten är knuten till fastigheten och *inte* till ägaren personligen.

Avskrivs maskinell utrustning enligt särskild plan, skall underlaget för beräkning av värdeminskningsavdrag enligt punkt 2 a minskas i motsvarande mån. Utrangeras sådan utrustning, får avdrag göras för vad som återstår oavskrivet av anskaff-

¹⁸ Senaste lydelse 1975:259.

Nuvarande lydelse

blivit oanvändbar innan fastigheten avyttrats, medges avdrag för den del av tillgångens värde som kvarstår oavskriven enligt planen.

Avdrag för årlig värdeminskning enligt särskild avskrivningsplan medges även beträffande lösa inventarier. Utrangeras sådant inventarium, får avdrag ske för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet.

3.¹⁹ Användes fastighet helt eller delvis i ägarens rörelse, skall avdrag för kostnaden för fastigheten till den del som sålunda använts medgivas vid beräkning av nettointäkt av rörelsen i enlighet med bestämmelserna i 29 § med tillhörande anvisningar.

Om fastighetens ägare begär det, tillämpas punkterna 3 a–c, 7, 16 och 17 av anvisningarna till 29 § i fråga om fastighet eller del av fastighet som användes i rörelse bedriven av annan än fastighetsägaren. Vid utrangering i sådant fall av tillgång, för vilken föreskrifterna i de nämnda punkterna 3 a–c äro tillämpliga, får avdrag ske för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet.

Avskrives tillgång som avses i denna punkt enligt ovannämnda regler för avskrivning av tillgångar i rörelse, får tillgångens värde icke

Föreslagen lydelse

ningsvärdet i den mån beloppet överstiger vad som inflyter genom avyttring av material e. d. i samband med utrangeringen.

3. Utgifter för anskaffande av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, vilka i avskrivningshänseende inte hänförs till hyggnad, dras av enligt bestämmelserna i punkterna 3–5 av anvisningarna till 29 §.

4. Används en fastighet helt eller delvis i ägarens rörelse, skall avdrag för kostnaden för den del av fastigheten som har använts i rörelsen medges vid beräkning av nettointäkt av rörelsen i enlighet med bestämmelserna i 29 § med tillhörande anvisningar.

Används i annat fall än som avses i första stycket en fastighet för annat ändamål än som bostad skall, om fastighetsägaren begär det, bestämmelserna i punkterna 3–5, 7, 16 och 17 av anvisningarna till 29 § tillämpas på fastigheten eller den del därav som används för annat än bostadsändamål.

Avskrives en tillgång som avses i denna punkt enligt bestämmelserna i första eller andra stycket, får tillgångens värde inte ingå i underlaget för

¹⁹ Senaste lydelse av förutvarande punkt 3 1969:363.

Nuvarande lydelse

ingå i underlaget för annan avskrivning enligt 25 § 1 mom.

Föreslagen lydelse

annan avskrivning enligt 25 § 1 mom.

till 27 §

2.²⁰ Tomtrörelse anses föreligga, när någon bedriver verksamhet som huvudsakligen avser försäljning av mark för bebyggelse (byggnadstomt) från fastighet, som uppenbarligen förvärvats för att ingå i yrkesmässig markförsäljning, såsom när fastighet köpts av ett tomtbolag *eller dylikt* eller när förvärvet avsett mark som enligt fastställd stadsplan eller byggnadsplan är avsedd för bebyggelse.

I övrigt anses försäljning av byggnadstomt ingå i tomtrörelse, om den skattskyldige under tio kalenderår – fränsett överlåtelse som avses i 2 § lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst – avyttrat minst femton byggnadstomter. Detsamma gäller om makar under äktenskapet sålt *tillhopa* minst *femton* byggnadstomter under angivna tid. Har försäljning av byggnadstomter skett från olika fastigheter eller från olika delar av en fastighet, medräknas vid beräkningen av antalet tidigare sålda byggnadstomter endast sådana tomter som med hänsyn till deras inbördes läge normalt kan anses ingå i en och samma tomtrörelse. Vid beräkning av antalet tidigare sålda byggnadstomter *likställs* med försäljning upplåtelse av mark i och för bebyggelse, utom då fråga är om kommuns upplåtelse av tomträtt. Har fastighet genom köp, byte eller därmed jäm-

2. Tomtrörelse anses föreligga, när någon bedriver verksamhet som huvudsakligen avser försäljning av mark för bebyggelse (byggnadstomt) från fastighet, som uppenbarligen *har* förvärvats för att ingå i yrkesmässig markförsäljning, såsom när fastighet *har* köpts av ett tomtbolag *e. d.* eller när förvärvet *har* avsett mark som enligt fastställd stadsplan eller byggnadsplan är avsedd för bebyggelse.

I övrigt anses försäljning av byggnadstomt ingå i tomtrörelse, om den skattskyldige under tio kalenderår – fränsett överlåtelse som avses i 2 § lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst – *har* avyttrat minst *15* byggnadstomter. Detsamma gäller om makar under äktenskapet *har* sålt *sammanlagt* minst *15* byggnadstomter under angivna tid. Har försäljning av byggnadstomter skett från olika fastigheter eller från olika delar av en fastighet, medräknas vid beräkningen av antalet tidigare sålda byggnadstomter endast sådana tomter som med hänsyn till deras inbördes läge normalt kan anses ingå i en och samma tomtrörelse. Vid beräkning av antalet tidigare sålda byggnadstomter *likställs* med försäljning upplåtelse av mark i och för bebyggelse, utom då fråga är om kommuns upplåtelse av tomträtt. Har fastighet genom köp, byte eller därmed jäm-

²⁰ Senaste lydelse 1978:971.

Nuvarande lydelse

förlig överlåtelse eller genom gåva överförts till föräldrar, far- eller morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, till dödsbo, vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare, eller till aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige ensam eller tillsammans med sådana personer på grund av det samlade innehavet av aktier eller andelar har ett bestämmande inflytande, anses tomtrörelse föreligga, om överlåtaren och den nye ägaren sammanlagt avyttrat minst *femton* byggnadstomter. Tomtrörelsen anses *taga sin början* i och med avyttringen av den femtonde byggnadstomten.

Försäljning av byggnadstomt för att av anställda huvudsakligen användas för gemensamt ändamål eller till anställd för att bereda honom bostad anses *ej* utgöra tomtrörelse, om *icke* försäljningen göres av skattskyldig som avses i första stycket eller av skattskyldig som driver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter.

Säljes byggnadstomt av någon som bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter, anses försäljningen ingå i den övriga verksamheten, om *icke* tomtrörelse utgör den huvudsakliga verksamheten.

Har skattskyldig och hans make, om de med hänsyn till antalet tomtförsäljningar enligt andra stycket anses ha drivit tomtrörelse, *icke* under de senaste tio kalenderåren före taxeringsåret sålt någon byggnadstomt, anses avyttring av bygg-

Föreslagen lydelse

förlig överlåtelse eller genom gåva överförts till föräldrar, far- eller morföräldrar, make, avkomling eller avkomlings make, till dödsbo, vari den skattskyldige eller någon av nämnda personer är delägare, eller till aktiebolag, handelsbolag eller ekonomisk förening, vari den skattskyldige ensam eller tillsammans med sådana personer på grund av det samlade innehavet av aktier eller andelar har ett bestämmande inflytande, anses tomtrörelse föreligga, om överlåtaren och den nye ägaren sammanlagt *har* avyttrat minst *15* byggnadstomter. Tomtrörelsen anses *påbörjad* i och med avyttringen av den femtonde byggnadstomten.

Försäljning av byggnadstomt för att av anställda huvudsakligen användas för gemensamt ändamål eller till anställd för att bereda honom bostad anses *inte* utgöra tomtrörelse, om *inte* försäljningen görs av skattskyldig som avses i första stycket eller av skattskyldig som driver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter.

Säljs byggnadstomt av någon som bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter, anses försäljningen ingå i den övriga verksamheten, om *inte* tomtrörelse utgör den huvudsakliga verksamheten.

Har skattskyldig och hans make, om de med hänsyn till antalet tomtförsäljningar enligt andra stycket anses ha drivit tomtrörelse, *inte* sålt någon byggnadstomt under de senaste tio kalenderåren före taxeringsåret, anses avyttring av byggnads-

Nuvarande lydelse

nadstomt som därefter sker *ej* som tomt rörelse, om *icke* byggnadstomten ingår i fastställd stadsplan eller byggnadsplan eller avyttringen skett under sådana förhållanden att tomt rörelse på nytt anses föreligga enligt bestämmelserna i första eller andra stycket. Överlåtelse som avses i 2 § lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst verkar *icke* avbrytande på uppehåll som nu nämnts.

Avyttrar skattskyldig återstoden av lagret i sådan tomt rörelse som avses i andra stycket, anses vinsten av denna avyttring – utom den del av vinsten som belöper på mark inom fastställd stadsplan eller byggnadsplan – *icke* som inkomst av rörelse utan som realisationsvinst. Som skattepliktig intäkt av rörelse räknas likväl belopp, varmed egendomens värde nedskrivits i rörelsen och som *icke* återförts till beskattning tidigare. Vad som sagts om försäljningsvinstens beskattning som realisationsvinst gäller *icke*, om avyttringen kan antagas ha skett väsentligen i syfte att bereda den skattskyldige eller egendomens förvärvare eller annan, med vilken någondera är i intressegemenskap, obehörig skatteförmån.

Frågan om *oskiftat* dödsbos avytt-

Föreslagen lydelse

tomt som därefter sker *inte* som tomt rörelse, om *inte* byggnadstomten ingår i fastställd stadsplan eller byggnadsplan eller avyttringen *har* skett under sådana förhållanden att tomt rörelse på nytt anses föreligga enligt bestämmelserna i första eller andra stycket. Överlåtelse som avses i 2 § lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst verkar *inte* avbrytande på uppehåll som nu nämnts.

Utan hinder av vad i föregående stycke sagts skall avyttring av byggnadstomt anses utgöra led i tomt rörelse, om nedskrivning av byggnadstomt har skett i rörelsen och nedskrivet belopp inte har återförts till beskattning minst tio år före taxeringsåret.

Avyttrar skattskyldig återstoden av lagret i sådan tomt rörelse som avses i andra stycket, anses vinsten av denna avyttring – utom den del av vinsten som belöper på mark inom fastställd stadsplan eller byggnadsplan – *inte* som inkomst av tomt rörelse, om *inte* avyttringen kan antas ha skett väsentligen i syfte att bereda den skattskyldige eller egendomens förvärvare eller annan, med vilken någondera är i intressegemenskap, obehörig skatteförmån. Som skattepliktig intäkt av tomt rörelse räknas likväl belopp varmed egendomens värde *har* nedskrivits i rörelsen, i den mån nedskrivningen *inte* har återförts till beskattning tidigare.

Frågan om dödsbos avyttring av

Nuvarande lydelse

ring av byggnadstomt är att hänföra till tomtrörelse eller ej *bedömes* på samma sätt som om den avlidne verkställt avyttringen.

Föreslagen lydelse

byggnadstomt är att hänföra till tomtrörelse eller ej *bedöms* på samma sätt som om den avlidne *hade* verkställt avyttringen.

3. Fastighet, som förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, utgör omsättningsstillgång hos fastighetsägaren, om denne eller dennes make bedriver byggnadsrörelse eller handel med fastigheter. Detsamma gäller om fastighetsägaren eller dennes make är företagsledare i ett fåmansföretag och fastigheten skulle ha utgjort omsättningsstillgång i byggnadsrörelse eller handel med fastigheter om den hade förvärvats av fåmansföretaget.

Vad i första stycket sagts gäller inte om

a) fastigheten uppenbarligen har förvärvats för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk eller rörelse, som bedrivs av fastighetsägare, dennes make eller av fåmansföretag i vilket fastighetsägaren eller dennes make är företagsledare.

b) förvärvet avser en- eller tvåfamiljsfastighet som uppenbarligen skall stadigvarande användas som bostad för fastighetsägaren eller dennes make eller

c) förvärvet uppenbarligen helt saknar samband med den av fastighetsägaren bedrivna byggnadsrörelsen.

Har en fastighet, som inte är omsättningsstillgång, varit föremål för byggnadsarbete i byggnadsrörelse, som – direkt eller genom ett handelsbolag – bedrivs av fastighetsägaren, skall värdet av arbetet tas upp som intäkt i byggnadsrörelsen. Bedrivs

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

byggnadsrörelsen – direkt eller genom ett handelsbolag – av fysisk person skall dock värdet av dennes eget arbete tas upp som intäkt endast om varor av mer än ringa värde tas ut ur byggnadsrörelsen i samband med arbetet.

Innehar skattskyldig aktie eller andel i ett fastighetsförvaltande företag och skulle någon av företagets fastigheter ha utgjort omsättningstillgång i byggnadsrörelse eller handel med fastigheter om den hade innehafts av den skattskyldige, skall aktien eller andelen anses utgöra omsättningstillgång. Vad nu sagts gäller dock endast om

a) företaget är ett fåmansföretag och den skattskyldige är företagsledare i företaget eller make till företagsledare,

b) intressegemenskap eljest råder mellan den skattskyldige och företaget eller

c) företaget är ett handelsbolag.

I fall som avses i föregående stycke c) skall – förutom andelen – en mot andelen svarande del av handelsbolagets fastigheter anses som omsättningstillgång hos delägaren. Vad nu sagts gäller dock endast de av bolagets fastigheter som skulle ha utgjort omsättningstillgångar om de innehafts av delägaren.

Skattskyldig, som enligt bestämmelserna i denna anvisningspunkt eller punkt 4 innehar omsättningstillgång, anses bedriva rörelse.

4. Förvärvar skattskyldig genom arv eller testamente eller genom bodelning i anledning av makes död värdepapper, fastighet eller liknande

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

tillgång, som har utgjort omsättnings-tillgång i den avlidnes rörelse, anses tillgången utgöra omsättningstillgång även hos den skattskyldige.

Vad i första stycket sagts gäller endast om

a) den skattskyldige vid tidpunkten för förvärvet själv bedriver rörelse i vilken tillgången hade utgjort omsättningstillgång om den hade förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång,

b) den skattskyldige avser att fortsätta den avlidnes rörelse eller

c) annan skattskyldig än som avses under a) och b) förvärvar tillgång, som är nedskriven vid förvärvet, och avstår från att begära avskattning.

Med avskattning avses att den skattskyldige tar upp nedskrivningens belopp som intäkt av rörelse för det år då förvärvet ägde rum.

till 28 §

1.²¹ Till intäkt av rörelse *hänförs* samtliga intäkter i *penningar* eller varor, som *influtit* i rörelsen. Detta innebär, att intäkten skall vara av sådan beskaffenhet, att den normalt är att räkna med och ingår *såsom* ett led i den *förvärvsverksamhet, varom fråga är*. Hit räknas alltså inflytande betalning för varor eller produkter, som den skattskyldige *för i handel* eller tillverkar, *och gäller detta även för det fall, att rörelseidkaren vid överlåtelse av rörelsen till annan låter i överlåtelsen ingå befintliga varor eller produkter*. Denna överlåtelse utgör då så att säga den sista

1. Till intäkt av rörelse *hänförs* samtliga intäkter i *pengar* eller varor, som *har* influtit i rörelsen. Detta innebär, att intäkten skall vara av sådan beskaffenhet, att den normalt är att räkna med och ingår *som* ett led i den *ifrågavarande förvärvsverksamheten*. Hit räknas alltså inflytande betalning för varor eller produkter, som den skattskyldige *handlar med* eller tillverkar. Det *sagda* gäller även *då* rörelseidkaren vid överlåtelse av rörelsen låter befintliga varor eller produkter ingå i överlåtelsen. Denna överlåtelse utgör då så att säga den sista affärs-

²¹ Senaste lydelse 1979:1149.

Nuvarande lydelse

affärshändelsen i hans rörelse. Däremot räknas *icke* hit sådan intäkt, som till den skattskyldige kan inflyta vid sidan av rörelsen eller utanför vad som normalt är att anse *såsom* driftinkomst, *såsom exempelvis* vid avyttring av personlig lösegendom eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter *eller andra tillgångar* – *angående för sådant bruk avsedda maskiner och andra inventarier så ock patenträtter och liknande tidsbegränsade rättigheter ävensom hyresrätter och rättigheter av goodwill's natur, se dock andra och tredje styckena här nedan.* Den intäkt, som *erhålles* genom en *dylik*, oberoende av rörelsen verkställd avyttring, skall *tagas i betraktande vid inkomstberäkningen för förvärvskällan tillfällig förvärvsverksamhet och bedömas efter de för denna förvärvskälla stadgade grunder.* Såsom skattepliktig intäkt räknas *icke* statligt avgångsvederlag i form av engångsbelopp till renskötselutöware i samband med att han upphör med sin renskötsel.

Till intäkt av rörelse hänförs *intäkt* vid avyttring av för stadigvarande bruk avsedda maskiner och andra inventarier *samt därmed* vid beräkning av värdeminskningssavdrag *likställda tillgångar* (jfr punkterna 7 och 16 av anvisningarna till 29 §). Till intäkt av rörelse hänförs även intäkt vid avyttring av *patenträtt eller liknande tidsbegränsad rättighet.* *Det samma gäller intäkt vid avyttring av hyresrätt och av varumärke, firmanamn eller annan rättighet av goodwill's natur.* Om beräkning i vissa fall av intäkt vid överlåtelse av skepp

Föreslagen lydelse

händelsen i hans rörelse. Däremot räknas *inte* hit sådan intäkt, som kan inflyta till den skattskyldige vid sidan av rörelsen eller utanför vad som normalt är att anse *som* driftinkomst, *t. ex.* vid avyttring av personlig lösegendom eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter. Intäkt, som *erhålls* genom en *sådan* oberoende av rörelsen *gjord* avyttring, skall *tas upp som intäkt vid beräkning av realisationsvinst enligt 35 och 36 §§.* Som skattepliktig intäkt räknas *inte* statligt avgångsvederlag i form av engångsbelopp till renskötselutöware i samband med att han upphör med sin renskötsel.

Till intäkt av rörelse hänförs *vad som inflyter* vid avyttring av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier *eller av tillgångar som är likställda med dessa* vid beräkning av värdeminskningssavdrag. Om beräkning i vissa fall av intäkt vid överlåtelse av skepp och luftfartyg m. m. finns bestämmelser i 2 § lagen (1966:172) om avdrag för avskrivning på skeppskontrakt m. m.

Nuvarande lydelse

och luftfartyg m. m. finns bestämmelser i 2 § lagen (1966:172) om avdrag för avskrivning på skeppskontrakt m. m.

Skattskyldig, som driver tomtrörelse, byggnadsrörelse eller handel med fastigheter, skall *såsom* intäkt av rörelsen *upptaga* vad som influtit vid försäljning av sådan fastighet eller del därav, *oberoende av sättet för fastighetens förvärvande och tiden för innehavet*, varefter frågan om och i vad mån nettointäkt uppstått genom försäljningen kommer att bero på resultatet av rörelsen i dess helhet under beskattningsåret. *Därvid iakttages* utöver vad som gäller enligt anvisningarna till 27 § följande. Om fastighet, som utgör *lagerstillgång i tomtrörelse, byggnadsrörelse eller handel med fastigheter*, förvärvats innan rörelsen *påbörjats*, beräknas fastighetens värde vid tiden för rörelsens påbörjande på samma sätt som vid beräkning av realisationsvinst enligt punkterna 1 och 2 av anvisningarna till 36 §. Detta värde utgör fastighetens uppräknade ingångsvärde i rörelsen även vid senare års taxeringar. *Om en skattskyldig, som bedriver eller tidigare bedrivit rörelse, avyttrar fastighet eller del av fastighet som han för stadigvarande bruk använt i rörelsen*, skall den del av försäljningssumman som *belöper på sådana till fastigheten hörande tillgångar, vilka vid beräkning av värdeminskningss-avdrag hänföras eller hänförts till maskiner och andra inventarier (jfr punkterna 7 och 16 av anvisningarna till 29 §), upptagas såsom intäkt av*

Föreslagen lydelse

Skattskyldig, som driver tomtrörelse, byggnadsrörelse eller handel med fastigheter, skall *som* intäkt av rörelsen *ta upp* vad som *har* influtit vid försäljning av sådan fastighet eller del därav *som utgör omsättningsstillgång i rörelsen*, varefter frågan om och i vad mån nettointäkt *har* uppstått genom försäljningen kommer att bero på resultatet av rörelsen i dess helhet under beskattningsåret. Utöver vad som gäller enligt anvisningarna till 27 § *skall därvid iaktas* följande. Om fastighet, som utgör *omsättningsstillgång i rörelse*, har förvärvats innan rörelsen *påbörjades*, beräknas fastighetens värde vid tiden för rörelsens påbörjande på samma sätt som vid beräkning av realisationsvinst enligt punkterna 1 och 2 *a* av anvisningarna till 36 §. Detta värde utgör fastighetens uppräknade ingångsvärde i rörelsen även vid senare års taxeringar.

Nuvarande lydelse

rörelse, varemot återstående delen av försäljningssumman skall upptagas såsom intäkt av tillfällig förvärvsverksamhet, i den mån de i 35 § angivna förutsättningarna för skattepliktig realisationsvinst föreligger.

Föreslagen lydelse

Avyttras fastighet som utgör omsättningstillgång i rörelse skall värdeminskningsavdrag som belöper på tid före avyttringen återföras till beskattning i rörelsen.

Utskiftar svenskt aktiebolag eller svensk ekonomisk förening tillgång på annat sätt än genom sådan fusion som avses i 28 § 3 mom. och skulle vid en försäljning av tillgången köpeskillingen ha varit skattepliktig i förvärvskällan, anses bolaget eller föreningen ha åtnjutit skattepliktig inkomst, som om tillgången sålts. Som köpeskillning gäller därvid tillgångens verkliga värde vid utskiftningen.

till 29 §

1. ²² Har annan fastighet helt eller delvis använts i ägarens egen rörelse, får hyresvärdet av vad *så* använts *icke avdragas såsom* omkostnad i rörelsen. Detta hyresvärde har nämligen *icke upptagits såsom* inkomst av annan fastighet (jfr punkt 1 av anvisningarna till 24 §). Avkastningen av fastigheten kommer i stället till synes som en del av rörelseinkomsten.

Har den skattskyldige i rörelse, som av honom utövats, för förädling eller förbrukning tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk eller någon dess binäring eller från eget skogsbruk eller råämnen från egen eller av honom brukad, i rörelsen *ej* använd fastighet, skall, *såsom* av 21 och 24 §§ framgår, värdet av sådana produkter eller råämnen i vissa fall *upptagas såsom* intäkt av fastighe-

1. Har annan fastighet helt eller delvis använts i ägarens egen rörelse, får hyresvärdet av vad *som på detta sätt* använts *inte dras av som* omkostnad i rörelsen. Detta hyresvärde har nämligen *inte tagits upp som* inkomst av annan fastighet (jfr punkt 1 av anvisningarna till 24 §). Avkastningen av fastigheten kommer i stället till synes som en del av rörelseinkomsten.

Har den skattskyldige i rörelse, som *har* utövats av honom, för förädling eller förbrukning tillgodogjort sig produkter från eget jordbruk eller någon dess binäring eller från eget skogsbruk eller råämnen från egen eller av honom brukad, i rörelsen *inte* använd fastighet, skall, *som* framgår av 21 och 24 §§, värdet av sådana produkter eller råämnen i vissa fall *tas upp som* intäkt av

²² Senaste lydelse 1972:741.

Nuvarande lydelse

ten. *Sker så, får samma värde avfö-
ras såsom omkostnad i rörelsen.
Detsamma gäller, om han i rörelsen
tillgodogjort sig produkter av annan
rörelse, som han utövat och som,
efter ty i 18 § sägs, är att anse som
särskild förvärvskälla.*

*Kostnad för inköp och plantering
av träd och buskar för yrkesmässig
frukt- eller bärödling får efter den
skattskyldiges eget val avdragas
antingen i sin helhet för det är
kostnaden uppkommit eller enligt
avskrivningsplan. Vid planenlig av-
skrivning fördelas kostnaderna på ett
antal år i följd så att de kan i sin helhet
avdragas under den tidrymd odling-
en beräknas vara ekonomiskt an-
vändbar. Föreskrifterna i punkt 16
sjätte stycket äga motsvarande till-
ämpning.*

3. a.²³ *Kostnaden för anskaffande
av maskiner och andra för stadigva-
rande bruk avsedda inventarier
avdrages i regel genom årliga värde-
minskningsavdrag antingen enligt
bestämmelserna nedan i denna
punkt för planenlig avskrivning eller
jämlikt reglerna i punkt 4 för räkens-
kapsenlig avskrivning. Äro tillgång-
ar, varom nu är fråga, underkastade
hastig förbrukning, vilket vanligen
kan anses vara fallet, när de beräknas
hava en varaktighetstid av högst tre
år, må dock oavsett om planenlig
eller räkenskapsenlig avskrivning till-
ämpas under anskaffningsåret av-*

Föreslagen lydelse

*fastigheten. I sådant fall får samma
värde dras av som omkostnad i
rörelsen. Detta gäller också, om han
i rörelsen har tillgodogjort sig pro-
dukter av annan av honom utövad
rörelse, som är att anse som särskild
förvärvskälla.*

*Utgifter för inköp och plantering
av träd och buskar för yrkesmässig
frukt- eller bärödling får efter den
skattskyldiges eget val dras av
antingen i sin helhet det är då
inköpet eller planteringen har ägt
rum eller genom årliga värdeminsk-
ningsavdrag. Värdeminskningsav-
draget beräknas enligt avskrivnings-
plan till viss procent för år räknat av
odlingens anskaffningsvärde. Beräk-
ningen görs från den tidpunkt då
odlingen har färdigställts. Procent-
satsen för värdeminskningsavdrag
bestäms efter den tid odlingen beräk-
nas vara ekonomiskt användbar.
Föreskrifterna i punkt 16 sjätte och
sjunde styckena skall tillämpas.*

3. *Utgifter för anskaffande av
maskiner och andra för stadigvaran-
de bruk avsedda inventarier dras i
regel av genom årliga värdeminsk-
ningsavdrag enligt bestämmelserna
om räkenskapsenlig avskrivning i
punkt 4 eller om restvärdeavskriv-
ning i punkt 5. Kan inventariernas
ekonomiska livslängd antas uppgå
till högst tre år, får emellertid hela
utgiften för deras anskaffande dras
av under anskaffningsåret. Omedel-
bart avdrag får även ske i fråga om
inventarier av mindre värde.*

²³ Senaste lydelse av förutvarande punkt 3 a 1976:85.

Nuvarande lydelse

dragas hela kostnaden för deras anskaffande.

Har fåmansföretag anskaffat inventarier, som uteslutande eller så gott som uteslutande äro avsedda för företagsledares eller honom närstående persons privata bruk, får avdrag som här avses ej åtnjutas.

(punkt 4 tolfte stycket)

Angående avdrag för nedskrivning av värdet å rättigheter till leverans av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier enligt ej fullgjorda köpekontrakt stadgas i punkt 2 av anvisningarna till 41 §.

(punkt 4 första stycket)

4.²⁴ Skattskyldig må, efter därom hos taxeringsnämnd eller, om besvär anförts, länsrätt framställt yrkande, berättigas att under förutsättning av motsvarande avskrivning i räkenskaperna tills vidare åtnjuta avdrag för avskrivning å maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i enlighet med bestämmelserna nedan i denna punkt för

Föreslagen lydelse

Har ett fåmansföretag anskaffat inventarier, som uteslutande eller så gott som uteslutande är avsedda för företagsledares eller honom närstående persons privata bruk, medges inte avdrag på grund av anskaffningen.

Regler om avdrag avseende beställda men inte levererade inventarier (kontraktavskrivning) finns i punkt 2 sista stycket av anvisningarna till 41 §.

Har den skattskyldige yrkat avdrag för värdeminskning av inventarier, skall avdraget anses medgivet i den mån det har medfört att den taxerade inkomsten har beräknats till lägre belopp än annars skulle ha skett eller medfört en ökning av förlust som berättigar till avdrag enligt bestämmelserna i lagen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst. Inventariernas anskaffningsvärde minskat med medgivna värdeminskningsavdrag utgör det skattemässiga restvärdet.

4. Skattskyldig kan efter yrkande hos taxeringsnämnd eller, om besvär har anförts, hos länsrätt medges rätt att tills vidare få avdrag för värdeminskning av sina inventarier enligt reglerna i denna anvisningspunkt om räkenskapsenlig avskrivning. Som förutsättning för detta gäller

a) att den skattskyldige har haft ordnad bokföring som avslutas med

²⁴ Senaste lydelse 1979:612.

Nuvarande lydelse

räkenskapsenlig avskrivning. Säsom förutsättning härför skall gälla att den skattskyldige haft ordnad bokföring, som avslutas medelst vinst- och förlustkonto, samt att tillfredsställande utredning föreligger om vad som återstår i beskattningsavseende oavskrivet av anskaffningsvärdet å ifrågavarande tillgångar samt dessa ävensom avskrivningar å desamma i den skattskyldiges räkenskaper och i företedd utredning redovisas på sådant sätt, att trygghet föreligger att vid avyttring av tillgångarna framdeles möjligen uppkommande vinster ej skola undgå taxering.

(punkt 3 b fjärde stycket)

Säsom tillgångs anskaffningsvärde skall anses, då tillgången förvärvats genom köp eller byte eller därmed jämförligt fång, den verkliga kostnaden för dess anskaffande och, då tillgången annorledes övergått till rörelsen, dess allmänna saluvärde vid tiden för övergången. Dock skall iakttagas följande. Har tillgång i samband med förvärv av den rörelse, vari den nyttjas, erhållits annorledes än genom köp eller byte eller därmed jämförligt fång, skall, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, säsom anskaffningsvärde för tillgången anses det belopp som kvarstår i beskattningsavseende oavskrivet för överlåtaren. Skulle det i något fall befinnas, att den skattskyldige eller någon, som står honom

Föreslagen lydelse

årsbokslut:

b) att avdraget motsvarar avskrivningen i räkenskaperna;

c) att tillfredsställande utredning föreligger om inventariernas skattemässiga restvärde;

d) att inventarierna och avskrivna belopp redovisas på ett sådant sätt i den skattskyldiges räkenskaper och i företedd utredning att trygghet föreligger att vinster vid avyttring av tillgångarna inte undgår beskattning; samt

e) att – om den skattskyldige inte upprättat årsbokslut för det närmast föregående räkenskapsåret – det bokförda värdet av inventarierna före avskrivning bestämts med utgångspunkt i inventariernas skattemässiga restvärde vid beskattningsårets ingång.

Som anskaffningsvärde för inventarier skall anses, då inventarierna här förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, den verkliga utgiften för deras anskaffande och, då inventarierna har förvärvats på annat sätt, deras marknadsvärde vid tiden för förvärvet. Dock skall följande iakttagas. Har inventarierna ingått i en rörelse, som den skattskyldige har förvärvat på annat sätt än genom köp eller byte eller därmed jämförligt fång, skall, om inte särskilda omständigheter föranleder annat, som anskaffningsvärde för inventarierna anses det för den tidigare ägaren gällande skattemässiga restvärdet. Har den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärd för att den skattskyld-

Nuvarande lydelse

nära, vidtagit åtgärd för att den skattskyldige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt, och kan det antagas att detta skett för att åt någon av dem bereda obehörig förmån i beskattningsavseende, skall anskaffningsvärdet i skälig mån jämkas. Sålunda anskaffningsvärde för tillgång, som moderbolag eller övertagande förening övertager från dotterbolag eller överlåtande förening vid sådan fusion, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket avses, skall anses det belopp, som vid fusionstillfället kvarstår i beskattningsavseende oavskrivet hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen.

(punkt 4 femte stycket)

Har skattskyldig beträffande under beskattningsåret anskaffade tillgångar tidigare åtnjutit i punkt 2 av anvisningarna till 41 § omförmålt avdrag å värdet av rättighet till leverans av tillgångar enligt ej fullgjorda köpekontrakt, skall vid beräkning av avdrag för värdeminskning med 30 procent av anskaffningsvärdet såsom anskaffningsvärde anses den verkliga kostnaden minskad med det tidigare jämlikt nyssnämnda stadgande åtnjutna avdraget. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning, om investeringsfond i enlighet med vad för sådan fond finnes stadgat tagits i anspråk för avskrivning av under beskattningsåret anskaffade tillgångar.

(punkt 4 andra – fjärde och sjätte – elfte styckena)

Avdrag för avskrivning å här ifrå-

Föreslagen lydelse

dige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt och kan det antas att detta har skett för att bereda obehörig förmån i beskattningsavseende åt någon av dem, skall anskaffningsvärdet i skälig mån jämkas.

Som anskaffningsvärde för inventarier, som moderbolag eller övertagande förening övertar från dotterbolag eller överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom., anses det skattemässiga restvärde vid fusionstillfället hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen.

Har skattskyldig medgivits avdrag för kontraktavskrivning avseende inventarier, som har anskaffats under beskattningsåret, skall som anskaffningsvärde anses den verkliga utgiften minskad med det tidigare medgivna avdraget. Detta skall gälla även när investeringsfond eller liknande avsättning tagits i anspråk för anskaffning av inventarier under beskattningsåret.

Avdrag för avskrivning får för

Nuvarande lydelse

gavarande tillgångar må för visst beskattningsår åtnjutas med högst trettio procent för år räknat av summan av bokfört värde å tillgångarna enligt balansräkningen för närmast föregående räkenskapsår och anskaffningsvärdet å sådana under beskattningsåret anskaffade tillgångar, vilka vid utgången av beskattningsåret fortfarande tillhörde rörelsen. Vad sålunda stadgats skall gälla oavsett när under beskattningsåret tillgångarna anskaffats.

Hava under beskattningsåret tillgångar av nu ifrågavarande slag, som anskaffats före ingången av samma år, avyttrats eller hava dylika tillgångar gått förlorade, därvid för sistnämnda fall försäkringsersättning avtalats, må särskilt avdrag för avskrivning åtnjutas med belopp motsvarande den i anledning av avyttringen eller försäkringsfallet uppkomna intäkten. Därest skattskyldig erhållit avdrag i enlighet med bestämmelserna i detta stycke, skall underlaget för beräkning av avdrag enligt nästföregående stycke fastställas till motsvarande lägre belopp.

Har ett särskilt högt pris eller eljest en särskilt hög kostnad för tillgång betingats därav, att den skolat utnyttjas för ett särskilt arbetstillfälle eller för en konjunktur, som väntas bli allenast tillfällig, eller av annan liknande omständighet, må för det beskattningsår, varunder tillgången anskaffats, avdrag göras vid inkomstberäkningen för sådant överpris eller sådan merkostnad. Därest avdrag som nu sagts medgivits, skall avdrag enligt bestämmelserna i and-

Föreslagen lydelse

visst beskattningsår göras med högst 30 procent för år räknat av summan av bokfört värde på inventarierna enligt balansräkningen för närmast föregående räkenskapsår och anskaffningsvärdet på sådana under beskattningsåret anskaffade inventarier, vilka vid beskattningsårets utgång fortfarande tillhörde rörelsen. Vad nu sagts gäller oavsett när under beskattningsåret inventarierna har anskaffats.

Har inventarier, som har anskaffats före beskattningsårets ingång, avyttrats under beskattningsåret eller har den skattskyldige rätt till försäkringsersättning för inventarier, som har gått förlorade under beskattningsåret, medges ett särskilt avdrag med belopp motsvarande den i anledning av avyttringen eller försäkringsfallet uppkomna intäkten. Avdraget får dock inte överstiga underlaget för beräkning av avdrag enligt femte stycket. Har den skattskyldige fått avdrag som nu sagts skall nämnda underlag fastställas till motsvarande lägre belopp.

Har ett särskilt högt pris eller eljest en särskilt hög utgift för inventarier berott på att de skall utnyttjas för ett särskilt arbetstillfälle eller för en konjunktur, som väntas bli endast tillfällig, eller av annan liknande omständighet, medges för det beskattningsår, varunder inventarierna har anskaffats, avdrag för sådant överpris eller sådan merutgift. Om avdrag som nu sagts har medgivits, skall avdrag enligt bestämmelserna i femte stycket beräknas på därefter

Nuvarande lydelse

ra stycket beräknas å därefter återstående del av anskaffningsvärdet.

Oaktat vad ovan *stadgas* må avdrag *medgivnas* för avskrivning med belopp som erfordras för att det bokförda värdet *icke* skall överstiga anskaffningsvärdet å samtliga *nu ifrågavarande tillgångar*, vilka vid *utgången av beskattningsåret* *fortfarande* tillhörde rörelsen, sedan å detta värde avräknats en beräknad årlig avskrivning av *tjugu* procent. Visar *skattskyldig* att *nämnda tillgångars* verkliga värde understiger även sålunda beräknat värde, *må* avdrag *medgivnas jämväl* för *härav betingad* ytterligare avskrivning. Vid tillämpning av bestämmelserna i detta stycke *skola* i fråga om anskaffningsvärde och anskaffningsår för *tillgångar*, som övertagits genom sådan fusion, som i 28 § 3 mom. avses, de i fusionen deltagande företagen anses som en skattskyldig.

Då *tillgångar*, som anskaffats under beskattningsåret, avyttras, förloras eller *såsom för rörelsen obrukbara* utrangeras under samma år, *må* avdrag *åtnjutas* för anskaffningsvärdet *eller oavskriven del därav*. Med avyttring *likställs det full*, att *tillgång* *uttages* ur rörelsen för att tillföras annan *rörelse*, som *utgör särskild* förvärvskälla, eller för att *nyttjas* för annat ändamål. Att belopp, som *erhålls* vid avyttring av *tillgång*, i sin helhet skall *upptagas såsom* intäkt av rörelse, *därom stadgas* i punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 28 §.

*Finn*es skattskyldig *hava* i räkenskaperna *verkställt* avskrivning med större belopp än *det*, *varmed* han

Föreslagen lydelse

återstående del av anskaffningsvärdet.

Oavsett vad ovan *föreskrivs* för avdrag för avskrivning *medges* med belopp som erfordras för att det bokförda värdet *inte* skall överstiga anskaffningsvärdet av samtliga *inventarier*, vilka vid *beskattningsårets utgång* tillhörde rörelsen, sedan från detta värde *har* avräknats en beräknad årlig avskrivning av 20 procent. Visar *den skattskyldige* att *inventariernas* verkliga värde understiger även *ett sålunda* beräknat värde, *medges* avdrag för *den ytterligare* avskrivning *som motiveras av detta*. Vid tillämpning av bestämmelserna i detta stycke *skall* i fråga om anskaffningsvärde och anskaffningsår för *inventarier*, som *har* övertagits genom sådan fusion som avses i 28 § 3 mom., de i fusionen deltagande företagen anses som en skattskyldig.

Då *inventarier*, som *har* anskaffats under beskattningsåret, avyttras, förloras eller utrangeras under samma år, *medges* avdrag för anskaffningsvärdet. Med avyttring *likställs* att *inventarier tas ut* ur rörelsen för att tillföras annan förvärvskälla eller för att *användas* för annat ändamål. Av *bestämmelserna* i punkt 1 andra stycket av anvisningarna till 28 § *framgår* att belopp, som *erhålls* vid avyttring av *inventarier*, i sin helhet skall *tas upp som* intäkt av rörelse.

Har skattskyldig *gjort* avskrivning med större belopp i räkenskaperna än han *får dra av* vid taxeringen,

Nuvarande lydelse

äger åtnjuta avdrag vid taxeringen, må den omständigheten att avdrag för avskrivning medgives med lägre belopp än vad i räkenskaperna avskrivits icke föranleda ändring av det värde, varå räkenskapsenlig avskrivning beräknas. Avdrag för belopp, med vilket den skattskyldige i räkenskaperna verkställt avskrivning utöver vad vid taxering blivit godkänt, må åtnjutas först sedan taxeringen i fråga blivit slutligt avgjord och enligt särskild av taxeringsnämnd eller, om besvär anförts, länsrätt godkänd avskrivningsplan, avseende en tid av minst fem år, räknat från och med beskattningsåret efter det varunder avskrivningen i fråga verkställdes.

Den omständigheten att vid tillämpning av bestämmelserna ovan avdrag vid beskattningen skall överensstämma med avskrivning enligt räkenskaperna utgör *ej* hinder för skattskyldig att efter övergång till räkenskapsenlig avskrivning utöver avdrag enligt räkenskaperna tillgodogöra sig från tiden före övergången resterande, i räkenskaperna gjorda men *ej* vid beskattningen åtnjunta avdrag antingen inom ramen för avskrivningsplan som avses i punkt 3 eller, med taxeringsnämnds eller, om besvär anförts, länsrätts särskilda medgivande, på en gång eller enligt särskild av vederbörande nämnd godkänd avskrivningsplan avseende en tid av högst tio år. Efter övergång till räkenskapsenlig avskrivning må dock i intet fall sådant avdrag tillgodonjutas, som avses i punkt 3 c tredje stycket.

Föreslagen lydelse

föranleder inte detta att det värde, på vilket räkenskapsenlig avskrivning beräknas, påverkas. Det överskjutande beloppet får i stället, sedan taxeringen i fråga har blivit slutligt avgjord, dras av genom årlig avskrivning efter 20 procent för helt år, räknat från och med beskattningsåret efter det under vilket avskrivningen i fråga verkställdes.

Den omständigheten att vid tillämpning av bestämmelserna ovan avdrag vid beskattningen skall överensstämma med avskrivning enligt räkenskaperna utgör *inte* hinder för skattskyldig att efter övergång till räkenskapsenlig avskrivning utöver avdrag enligt räkenskaperna tillgodogöra sig avdrag för sådana avskrivningar, som har gjorts i räkenskaperna före övergången men *inte* har föranlett avdrag vid beskattningen. Avdrag för sådant belopp görs genom årlig avskrivning efter 20 procent för helt år.

Nuvarande lydelse

Har före övergång till räkenskapsenlig avskrivning *skattskyldig* vid taxeringen tillgodoräknats större värdeminskningsavdrag än enligt räkenskaperna, skall, för åstadkommande av överensstämmelse mellan *tillgångens återstående värden enligt räkenskaperna och i beskattningsavseende*, det belopp, varmed *tillgångens värde sålunda i beskattningsavseende* understiger värdet *enligt räkenskaperna, upptagas såsom* intäkt under det första beskattningsår, för vilket räkenskapsenlig avskrivning gäller, eller, om den skattskyldige *hellre vill*, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och ett vart av de två närmast följande åren. *Vid tillämpning av detta stycke skall även sådant på tidigare år enligt avskrivningsplan belöpande värdeminskningsavdrag, som den skattskyldige ej kunnat utnyttja, anses hava tillgodoräknats honom.*

Har aktiebolag eller ekonomisk förening, *som åmjuiter avdrag för avskrivning å maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i enlighet med bestämmelserna för räkenskapsenlig avskrivning, övertagit dylika tillgångar genom sådan fusion, som i 28 § 3 mom. avses, och ha dessa tillgångar i räkenskaperna upptagits till högre värde än vad som enligt bestämmelserna i punkt 3 b sista stycket är att anse som anskaffningsvärde för bolaget eller föreningen må* företaget efter *därom* hos taxeringsnämnd eller, om besvär anförts, länsrätt *framställt yrkande berättigas* att även efter fusionen tillämpa räkenskaps-

Föreslagen lydelse

Har *skattskyldig* före övergång till räkenskapsenlig avskrivning tillgodoräknats större värdeminskningsavdrag vid taxeringen än enligt räkenskaperna, skall, för åstadkommande av överensstämmelse mellan *inventariernas bokförda värde och deras skattemässiga restvärde*, det belopp, varmed *inventariernas skattemässiga restvärde* understiger *det bokförda värdet, tas upp som skattepliktig* intäkt under det första beskattningsår, för vilket räkenskapsenlig avskrivning gäller, eller, om den skattskyldige *begär det*, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och vart och ett av de två närmast följande åren.

Har aktiebolag eller ekonomisk förening övertagit *inventarier* genom sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom., och *har* dessa *inventarier* i räkenskaperna upptagits till högre värde än vad som enligt bestämmelserna i *tredje* stycket *skall anses* som anskaffningsvärde för bolaget eller föreningen, *får* företaget efter yrkande hos taxeringsnämnd eller, om besvär *har* anförts, *hos* länsrätt *medges rätt* att även efter fusionen tillämpa räkenskapsenlig avskrivning under förutsättning att skillnaden mellan *det bokförda värdet och anskaffningsvärdet, beräknat enligt tredje* stycket, *tas upp* som intäkt under det beskattningsår, då fusionen genom-

Nuvarande lydelse

enlig avskrivning, under förutsättning att skillnaden mellan värdet enligt räkenskaperna och anskaffningsvärdet, beräknat på sätt i punkt 3 b sista stycket sägs, upptages som intäkt under det beskattningsår, då fusionen genomföres, eller, om företaget hellre vill, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och ett vart av de två närmast följande åren.

(punkt 5 andra och tredje styckena av anvisningarna till 22 §)

Vid restvärdeavskrivning får skattskyldig, under förutsättning av motsvarande avskrivning i räkenskaperna, åtnjuta avdrag för visst beskattningsår med högst 25 procent för år räknat av tillgångarnas restvärde. Med restvärde förstås tillgångarnas bokförda värde enligt balansräkningen räkenskapsåret närmast före beskattningsåret med tillägg av anskaffningskostnaden för tillgångar, som anskaffats under beskattningsåret, och med avdrag för belopp motsvarande vad som utgör intäkt i form av vederlag för under samma år avyttrade, skadade eller förlorade tillgångar. Dock skall i restvärdet ej inräknas anskaffningskostnaden för tillgång som anskaffats under beskattningsåret och avyttrats, förlorats eller uttrangerats under samma år.

Anskaffningskostnaden för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier beräknas med

Föreslagen lydelse

förs, eller, om företaget begär det, med en tredjedel för nämnda beskattningsår och vart och ett av de två närmast följande åren.

5. Vid restvärdeavskrivning medges den skattskyldige avdrag för visst beskattningsår med högst 25 procent för år räknat av avskrivningsunderlaget för maskiner och andra inventarier. Avskrivningsunderlaget utgörs av inventariernas skattemässiga restvärde vid utgången av det närmast föregående beskattningsåret med tillägg av anskaffningsvärdet för inventarier, som har anskaffats under beskattningsåret och som vid utgången av detta fortfarande tillhörde rörelsen, och med avdrag för belopp motsvarande vad som utgör intäkt i form av vederlag eller försäkringsersättning för inventarier som har anskaffats före beskattningsårets ingång och som har avyttrats eller förlorats under beskattningsåret.

Visar den skattskyldige att inventariernas verkliga värde understiger det skattemässiga restvärdet efter avdrag enligt bestämmelserna i första stycket, medges det ytterligare avdrag som motiveras av detta.

Vad som föreskrivs om räkenskapsenlig avskrivning i punkt 4 andra-fjärde samt sjätte, sjunde och

Nuvarande lydelse

iakttagande i tillämpliga delar av punkt 3 b sista stycket av anvisningarna till 29 §. I övrigt gäller beträffande restvärdeavskrivning i tillämpliga delar vad som föreskrives om räkenskapsenlig avskrivning i punkt 4 tredje, femte och sjunde–elfte styckena av nämnda anvisningar.

5.²⁵ Avdrag får jämväl ske för värdeminskning, som patenträtt och liknande tidsbegränsad rättighet undergått på grund av minskning av giltighetstiden. Det är härvid utan betydelse om rörelseidkaren förvärvat rättigheten för att utnyttja den vid tillverkning som han bedriver eller om han tillgodogör sig rättigheten genom att överlåta utnyttjandet av denna till annan. Genom värdeminskningsavdrag avdrages också kostnad för anskaffning av hyresrätt och av varumärke, firmanamn eller annan rättighet av goodwill's natur.

Beträffande värdeminskningsavdrag för tillgång som avses i första stycket äga föreskrifterna i punkterna 3 och 4 motsvarande tillämpning.

Om moderbolag eller övertagande förening genom sådan fusion, som i 28 § 3 mom. första eller andra stycket avses, övertager patenträtt, hyresrätt eller tillgång av goodwill's natur, skall vid beräkning av värdeminskningsavdrag och av vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet av tillgången så anses som om bolagen eller föreningarna utgjort en skattskyldig.

7.²⁶ Kostnaden för anskaffande av byggnad, vilken är avsedd för

Föreslagen lydelse

nionde styckena gäller i tillämpliga delar också i fråga om restvärdeavskrivning.

6. Avdrag enligt bestämmelserna i punkterna 4 och 5 får även göras för utgifter för anskaffning av patenträtt och liknande tidsbegränsad rättighet. Det är härvid utan betydelse om rörelseidkaren har förvärvat rättigheten för att utnyttja den vid tillverkning som han bedriver eller om han tillgodogör sig rättigheten genom att överlåta utnyttjandet av denna till annan. Också utgifter för anskaffning av hyresrätt och av varumärke, firma eller annan rättighet av goodwill's natur dras av enligt de nämnda bestämmelserna.

7. Utgifter för anskaffande av en byggnad, som är avsedd för använd-

²⁵ Senaste lydelse av förutvarande punkt 5 1966:724.

²⁶ Senaste lydelse 1975:259.

Nuvarande lydelse

användning i ägarens rörelse, *avdrages* genom årliga värdeminskningss-avdrag enligt föreskrifterna i denna punkt. *Är fråga om rent tillfälliga byggnader, avsedda att användas endast ett fåtal år, får dock byggnadskostnaden i sin helhet avdragas för det år då anskaffningen ägt rum.*

I byggnads anskaffningsvärde inräknas *ej* värdet av sådana delar och tillbehör, som *äro* avsedda att direkt tjäna byggnadens användning för rörelseändamål, *även om deras värde ingår i det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet.*

I enlighet härmed *inräknas ej i värdet av* industribyggnad värdet av tillgångar avsedda för den industriella driften såsom maskiner, anordningar för godstransport som t. ex. räls, traversbanor och hissar, behållare, ställningar för lagring e. d. samt *ej heller värdet av* anordningar för användningen av dessa tillgångar som t. ex. särskilda fundament. *I byggnadens värde inräknas vidare ej värdet av* ledningar för vatten, avlopp m. m., avsedda att direkt tjäna den industriella driften, *eller värdet av* speciella värmeanläggningar, ventilationsanordningar *eller* särskilda skorstenar för avledande av gaser och annat som alstras vid produktionen. *I värdet av* byggnad som är avsedd för affärsändamål *inräknas* exempelvis *ej värdet av* hyllor, diskar eller annan butiksindelning, rulltrappor m. m. Tjänst-

Föreslagen lydelse

ning i ägarens rörelse, *dras av* genom årliga värdeminskningssavdrag. *Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent för år räknat av byggnadens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då byggnaden har färdigställts. I fråga om en byggnad, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då byggnaden anskaffades.*

I en byggnads anskaffningsvärde inräknas *inte utgifter för* sådana delar och tillbehör, som *är* avsedda att direkt tjäna byggnadens användning för rörelseändamål (*byggnadsinventarier*). I enlighet härmed *räknas som byggnadsinventarier i en* industribyggnad tillgångar avsedda för den industriella driften, såsom maskiner, anordningar för godstransport som t. ex. räls, traversbanor och hissar, behållare, ställningar för lagring e. d., samt anordningar för användningen av dessa tillgångar som t. ex. särskilda fundament. *Som byggnadsinventarier räknas vidare* ledningar för vatten, avlopp m. m., avsedda att direkt tjäna den industriella driften, *och* speciella värmeanläggningar, ventilationsanordningar *och* särskilda skorstenar för avledande av gaser och annat som alstras vid produktionen. *Som byggnadsinventarier i en byggnad som är avsedd för affärsändamål räknas* exempelvis hyllor, diskar eller annan butiksindelning, rulltrappor m. m. Tjänstgör *en* konstruktion, för vilken *ett* byggnadsvärde *har* fastställts vid fastighetstaxeringen, i sin helhet

Nuvarande lydelse

gör konstruktion, för vilken byggnadsvärde fastställts vid fastighets-taxeringen, i sin helhet eller till viss del som maskin eller redskap, såsom kan vara fallet med oljecisterner och siloanläggningar, anses värdet av sådan konstruktion ej ingå i byggnadens värde.

I fråga om tillgångar, vilkas värde enligt andra och tredje styckena ej inräknas i byggnadens värde, tillämpas i stället de föreskrifter som enligt punkterna 3 och 4 gälla för beräkning av värdeminskningsavdrag m. m. för maskiner och andra inventarier i rörelse.

Av punkt 16 fjärde stycket framgår, att värdet av vissa till marken hörande anordningar inräknas i anskaffningsvärdet för byggnad,

Föreslagen lydelse

eller till viss del som maskin eller redskap, såsom kan vara fallet med oljecisterner och siloanläggningar, anses en sådan konstruktion som byggnadsinventarier. Däremot inräknas i anskaffningsvärdet för en byggnad utgifter för sådana anordningar som är nödvändiga för byggnadens allmänna användning, såsom ledning för vatten, avlopp, elektrisk ström eller gas och annan liknande anordning. Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl en byggnads användning för rörelseändamål som byggnadens allmänna användning fördelas mellan byggnadsinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar rörelseändamålet respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till byggnadsinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till rörelseändamålet. Om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om byggnadsinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkterna 3–5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Av punkt 16 tredje stycket framgår att utgifter för vissa till marken hörande anordningar inräknas i anskaffningsvärdet för en byggnad.

Nuvarande lydelse

även om de icke ingå i byggnadsvärdet.

Värdeminskningsavdrag för byggnad beräknas på ett anskaffningsvärde, bestämt enligt de grunder som angivas i punkt 3 b sista stycket. Har byggnad förvärvats tillsammans med den mark, på vilken den är belägen, anses så stor del av fastighetens anskaffningskostnad belöpa på byggnaden, som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Om den återstående delen av anskaffningskostnaden för fastigheten visas mera avsevärt över- eller understiga ett skäligt markvärde, får dock det för byggnaden beräknade värdet jämkas. Till anskaffningsvärdet räknas även de kostnader för till- eller ombyggnad som nedlagts efter förvärvet av byggnaden.

Föreslagen lydelse

Har en byggnad uppförts av den skattskyldige, är byggnadens anskaffningsvärde den skattskyldiges utgifter för uppförande av byggnaden. Till anskaffningsvärdet hänförs även utgifter för till- eller ombyggnad. Har en byggnad förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall den verkliga utgiften utgöra anskaffningsvärdet. Förvärvades byggnaden tillsammans med den mark på vilken den är belägen, anses så stor del av vederlaget för fastigheten – i förekommande fall efter avdrag för egendom som avses i 2 kap. 3 § jordabalken – belöpa på byggnaden, som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet utgör av fastighetens hela taxeringsvärde. Vad som enligt denna beräkning anses belöpa på byggnaden kan även innefatta byggnadsinventarier. Vederlaget för byggnadsinventarier skall avräknas, varefter anskaffningsvärdet för byggnaden erhålls. Om den del av vederlaget för fastigheten som enligt denna beräkning inte anses belöpa på byggnaden jämte byggnadsinventarier visas mera avsevärt över- eller understiga ett skäligt markvärde, får dock det för byggnaden beräknade anskaffningsvärdet jämkas. Har den skattskyldige eller någon, som står honom nära, vidtagit åtgärder för att den skattskyldige skall kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde än som synes rimligt och kan det antas att detta har skett för att åt någon av dem bereda obehörig för-

Nuvarande lydelse

Avdrag för årlig värdeminskning av byggnad beräknas enligt avskrivningsplan till viss procent av anskaffningsvärdet. Procentsatsen för värdeminskningsavdraget bestämmes efter den tid byggnaden anses kunna utnyttjas. Vid denna bedömning skola beaktas jämväl sådana omständigheter som att byggnadens ekonomiska varaktighetstid kan antagas komma att röna inflytande av framtida rationaliseringar, förändringar med hänsyn till teknikens utveckling, omläggning av verksamhet och liknande. Är på grund av särskilda omständigheter av annan art än nyss nämnts byggnadens värde för rörelsen begränsat till förhållandevis kort tid, skall hänsyn tagas även härtill.

Föreslagen lydelse

mån i beskattningsavseende, skall anskaffningsvärdet i skälig mån jämkas.

Har en investeringsfond e. d. eller statsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en byggnad, skall som anskaffningsvärde för byggnaden anses den verkliga utgiften för byggnaden minskad med det ianspråktagna beloppet.

Övergår en byggnad till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värdeminskningsavdrag på byggnaden som skulle ha tillkommit den förra ägaren om denne fortfarande hade ägt byggnaden. Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en byggnad från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.

Procentsatsen för värdeminskningsavdrag i fråga om en byggnad bestäms med hänsyn till den tid byggnaden anses kunna utnyttjas. Därvid skall beaktas även sådana omständigheter som att byggnadens användningstid kan antas komma att röna inflytande av framtida rationaliseringar, teknikens utveckling, omläggning av verksamhet och liknande förhållanden. Är på grund av särskilda omständigheter av annan art än nyss nämnts byggnadens värde för rörelsen begränsat till förhållandevis kort tid, skall hänsyn tas även till detta. Så kan vara fallet exempelvis då fråga är om en byggnad för utnyttjande av en begränsad malmfyndighet eller då en byggnad, som

Nuvarande lydelse

Så kan vara fallet exempelvis då fråga är om byggnad för utnyttjande av en begränsad malmfyndighet eller då byggnad, som är belägen på annans grund och som användes i rörelse, vid nyttjanderättens upphörande *icke* skall lösas av jordägaren.

Skattskyldig får i fråga om byggnad, som är avsedd att användas i hans rörelse, göra avdrag inom avskrivningsplanen – utom för årliga värdeminskningssavdrag – med 10 procent av den på planen upptagna *kostnaden* för ny-, till- eller ombyggnad. *Avdraget fördelas med 2 procent under vart och ett av de fem första beskattningsåren räknat från och med det år då kostnaden nedlagts. Överlåtes byggnaden inom denna tidrymd, får den nye ägaren på motsvarande sätt tillgodoräkna sig de avdrag som återstår för överlåtaren.*

Utrangeras eller nedrives i rörelse använd byggnad, får avdrag *ske* för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet, i den mån *denna belopp* överstiger vad som *influtit vid* avyttring av byggnadsmaterialier o. dyl. i samband med utrangeringen eller rivningen.

11.²⁷ Punkt 1 *åttonde* stycket av anvisningarna till 22 § *äger motsvarande tillämpning* beträffande inkomst av rörelse.

16.²⁸ *Kostnaden* för anskaffande av sådana markanläggningar på fastighet, avsedd för användning i ägarens rörelse, som avses i andra stycket.

Föreslagen lydelse

är belägen på annans *mark* och som *används* i rörelse, vid nyttjanderättens upphörande *inte* skall lösas av jordägaren.

Skattskyldig får i fråga om *en* byggnad, som är avsedd att användas i hans rörelse, göra avdrag inom avskrivningsplanen – utom *med* årliga värdeminskningssavdrag – med 10 procent av *de* på planen upptagna *utgifterna* för ny-, till- eller ombyggnad (*primäravdrag*). *Primäravdraget medges med 2 procent för år räknat från den tidpunkt då byggnaden eller den till- eller ombyggda delen av byggnaden har färdigställts. Förvärvas byggnaden av en ny ägare, får denne tillgodogöra sig de primäravdrag som återstår för den förre ägaren.*

Utrangeras *en* i rörelse använd byggnad, får avdrag *göras* för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet i den mån *beloppet* överstiger vad som *inflyter genom* avyttring av byggnadsmaterial *e. d.* i samband med utrangeringen.

11. Punkt 1 *sjunde* stycket av anvisningarna till 22 § *tillämpas också* beträffande inkomst av rörelse.

16. *Utgifter* för anskaffande av sådana markanläggningar på fastighet, avsedd för användning i ägarens rörelse, som avses i andra stycket.

²⁷ Senaste lydelse 1976:1094.

²⁸ Senaste lydelse 1969:363.

Nuvarande lydelse

et. *avdrages* genom årliga värdeminskningsavdrag enligt föreskrifterna i denna punkt. Avdrag medges endast för sådan kostnad som bestritts av den skattskyldige och avser arbete, vilket utförts under tid han ägt fastigheten. Är fråga om rent tillfälliga anläggningar, avsedda att användas endast ett fåtal år, får anskaffningskostnaden i sin helhet avdragas för det år då anläggningen anskaffades.

I anskaffningsvärdet för markanläggningar inräknas kostnaden för sådana markarbeten genom vilka marken göres plan eller fast, såsom röjning av träd, buskar och annat, schaktning av jord- och bergmassor, uppförandet av stödmurar och torrläggning av marken. Till anskaffningsvärdet föres även kostnaden för rivning av byggnad eller annat som tidigare funnits på fastigheten. Vidare inräknas i anskaffningsvärdet kostnaden för olika anordningar såsom vägar, kanaler, hamninlopp och andra tillfarter, körplaner, parkeringsplatser, fotbollsplaner och tennisbanor eller därmed jämförliga anläggningar för personal, planteringar e. d. samt, i den mån de ej vid fastighetstaxering äro att hänföra till byggnad, även brunnar, källare och tunnlar e. d.

Däremot inräknas ej i anskaffningsvärdet för markanläggningar

Föreslagen lydelse

dras av genom årliga värdeminskningsavdrag. Avdrag medges, om inte annat följer av sjätte stycket, endast för sådana utgifter som har bestritts av den skattskyldige själv och endast om utgifterna avser arbeten som har utförts under tid då han har ägt fastigheten. Avdraget beräknas enligt avskrivningsplan till 5 procent för år räknat av tre fjärdedelar av anläggningens anskaffningsvärde. Beräkningen görs från den tidpunkt då anläggningen har färdigställts. I fråga om en anläggning, som är avsedd att användas endast ett fåtal år, får dock anskaffningsutgifterna i sin helhet dras av det år då anläggningen anskaffades.

Till markanläggning hänförs sådant markarbete som behövs för att marken skall göras plan eller fast, såsom röjning, schaktning, rivning av byggnad eller annat som tidigare har funnits på fastigheten, uppförandet av stödmurar och torrläggning av marken. Till markanläggning hänförs också olika anordningar såsom vägar, kanaler, hamninlopp och andra tillfarter, körplaner, parkeringsplatser, fotbollsplaner och tennisbanor eller därmed jämförliga anläggningar för personal, planteringar e. d. samt, i den mån de inte vid fastighetstaxering är att hänföra till byggnad, även brunnar, källare och tunnlar e. d.

Till markanläggning hänförs inte sådana anordningar som är avsedda

Nuvarande lydelse

kostnaden för följande slags tillgångar – även om deras värde ingår i det vid fastighetstaxeringen fastställda markvärdet – nämligen anordningar, avsedda att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra inventarier i rörelse, eller sådana inventarier som användas för viss verksamhet såsom fundament e. d., industrispår, traversbanor samt ledningar för vatten, avlopp, elektrisk ström, gas m. m. Ej heller inräknas kostnaden för stängsel och andra jämförliga avspärrningsanordningar. På dessa slags tillgångar tillämpas föreskrifterna om värdeminskningsavdrag för maskiner och inventarier i punkterna 3 och 4.

Föreslagen lydelse

att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier i rörelse eller sådana inventarier som används för viss verksamhet såsom fundament e. d., industrispår, traversbanor samt ledningar för vatten, avlopp, elektrisk ström, gas m. m. (markinventarier). Till markinventarier hänförs också stängsel och andra jämförliga avspärrningsanordningar. Anskaffningsvärdet för en ledning som är avsedd för såväl den på fastigheten bedrivna verksamheten som en byggnads allmänna användning fördelas mellan markinventarier och byggnaden i förhållande till hur stor del av ledningen som tjänar den på fastigheten bedrivna verksamheten respektive byggnadens allmänna användning. Ledningen skall dock i sin helhet hänföras till markinventarier om utgifterna för ledningen till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till den på fastigheten bedrivna verksamheten. Om utgifterna till minst tre fjärdedelar kan anses hänförliga till byggnadens allmänna användning skall ledningen i sin helhet hänföras till byggnaden.

I fråga om markinventarier tillämpas de föreskrifter som enligt punkterna 3–5 gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier.

Har en investeringsfond e. d. eller statsbidrag tagits i anspråk för anskaffning av en markanläggning, skall som anskaffningsvärde för markanläggningen anses den verkliga utgiften för markanläggningen minskad med fyra tredjedelar av det ianspråktagna beloppet.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

I anskaffningsvärdet för markanläggningar inräknas ej heller kostnaden för sådana anordningar, som ingå i det vid fastighetstaxeringen åsatta markvärdet, såsom ledningar för vatten, avlopp, elektrisk ström, gas m. m. samt andra därmed jämförliga anordningar som äro nödvändiga för en byggnads allmänna användning. Vid beräkning av värdeminskningssavdrag skall värdet av dessa slags anordningar inräknas i avskrivningsunderlaget för byggnad. Dock gäller att, om på samma fastighet kostnaden för de ledningar som avses i detta stycke vid sammanläggning med kostnaden för sådana ledningar som avses i närmast föregående stycke kan antagas understiga en fjärdedel av det sammanlagda kostnadsbeloppet för ledningarna, även de i detta stycke åsyftade ledningarna få i avskrivningshänseende hänföras till maskiner och inventarier enligt nästföregående stycke. Vid det omvända förhållandet skola ledningarna i sin helhet hänföras till avskrivningsunderlaget för byggnad.

Avdrag enligt första stycket för årlig värdeminskning av markanläggning beräknas enligt avskrivningsplan på ett avskrivningsunderlag, som motsvarar tre fjärdedelar av anskaffningsvärdet. Avdraget utgör för år räknat 5 procent av avskrivningsunderlaget, oavsett om anläggningens varaktighetstid är längre eller kortare än tjugo år.

Hur rörelsefastighet övergått till ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren tillgodoräkna sig

Övergår en rörelsefastighet till en ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får den nye ägaren göra de värde-

Nuvarande lydelse

de värdeminskningsavdrag för markanläggning på fastigheten som skulle ha tillkommit förre ägaren, om denne fortfarande ägt fastigheten. Har däremot fastigheten övergått till ny ägare genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får överlåtaren göra avdrag för vad som kvarstår oavskrivet i beskattningsavseende av avskrivningsunderlaget. Vad nu sagts om oavskrivet restvärde tillämpas även när den på fastigheten bedrivna rörelsen nedlägges och fastighetens markanläggningar på grund därav sakna värde för fastighetens ägare.

Föreslagen lydelse

minskningsavdrag för markanläggning som skulle ha tillkommit den förre ägaren, om denne fortfarande hade ägt fastigheten. Vad nyss sagts gäller också om ett moderbolag eller en övertagande förening övertar en fastighet från ett dotterbolag eller en överlåtande förening vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom.

Övergår en fastighet till en ny ägare genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, får överlåtaren det år då överlåtelsen sker göra avdrag för den del av det avskrivningsbara anskaffningsvärdet för vilket han inte tidigare har medgett avdrag. Vad nu sagts gäller även när den på fastigheten bedrivna rörelsen läggs ned och fastighetens markanläggningar på grund därav saknar värde för fastighetens ägare.

till 30 §

1.²⁹ Vid beräkning av nettointäkt av försäkringsrörelse som drivits av livförsäkringsanstalt skall följande iakttagas.

Som bruttointäkt upptages intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning med undantag av den del av intäkten som belöper på pensionsförsäkringar, vilka anstalten meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt.

Som bruttointäkt upptages även vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet. I bruttointäkten upptages vidare hyresvärde av fastighet, som använts i försäkringsrörelsen. Har livförsäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat direkt meddelad eller i återförsäkring

Som bruttointäkt upptages även vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet. Vid försäljning av fastighet som utgör omsättningsstillgång i försäkringsrörelsen skall punkt 1 fjärde stycket av anvisningarna till 28 § tillämpas. I bruttointäkten upptages vidare hyresvärde av fastighet, som

²⁹ Senaste lydelse 1969:749.

Nuvarande lydelse

åt inländsk försäkringsanstalt meddelad annan försäkring än pensionsförsäkring utan att hos sig behålla premiereserven, anses som ränteintäkt ränta på värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot som legat till grund för premieberäkningen.

Föreslagen lydelse

använts i försäkringsrörelsen. Har livförsäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat direkt meddelad eller i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt meddelad annan försäkring än pensionsförsäkring utan att hos sig behålla premiereserven, anses som ränteintäkt ränta på värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot som legat till grund för premieberäkningen.

Från bruttointäkten får avdragas dels ränta på gäld, dels, i fråga om fastighetsförvaltning, annan enligt 25 § avdragsgill omkostnad för fastighet, dels förlust vid försäljning av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet, dels belopp varmed värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet enligt denna lag nedskrivits, dels 5 procent av vad som återstår av bruttointäkten efter avdrag enligt detta stycke.

I fråga om individuell livförsäkring, individuell annan personförsäkring och gruppförsäkring får i varje sådan verksamhet för sig, sedan avdrag åtnjutits enligt föregående stycke, från återstående bruttointäkt göras avdrag med belopp motsvarande för varje direkt tecknad personförsäkring, som icke är pensionsförsäkring, 3 promille av det basbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen den 25 maj 1962 (nr 381) om allmän försäkring fastställts för januari månad under taxeringsåret. Avdraget skall för varje försäkring beräknas till helt krontal så, att öretal bortfaller. Som en försäkring anses dels alla individuella livförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma personers liv, dels alla andra individuella personförsäkringar, som samtidigt tecknats med samma person som försäkrad, dels samma persons alla gruppförsäkringar som han har inom en och samma grupp. Sammanlagt avdrag enligt detta stycke får icke överstiga återstående bruttointäkt av den verksamhet till vilken avdraget hänför sig.

Avdrag får icke ske för sådan ränta på återbäringsmedel som tillkommer försäkringstagare.

till 35 §

1. ³⁰ *Avyttras jordbruksfastighet eller fastighet, som ingått i den skattskyldiges rörelse, skall, såvida viss del av vederlaget enligt punkt 4 av*

1. *Skall viss del av vederlaget vid avyttring av fastighet enligt punkt 10 av anvisningarna till 21 §, punkt 4 av anvisningarna till 24 § eller punkt 1*

³⁰ Senaste lydelse 1976:343.

Nuvarande lydelse

anvisningarna till 21 § eller punkt 1 av anvisningarna till 28 § *utgör intäkt av jordbruksfastighet* eller rörelse, denna del av vederlaget *icke* medräknas vid beräkning av realisationsvinst.

till 36 §

2. a. ³¹ Skall vid beräkning av realisationsvinst på grund av avyttring av fastighet vederlaget för viss del av fastigheten *upptagas* som intäkt av *jordbruksfastighet* eller rörelse (jfr punkt 1 av anvisningarna till 35 §) får i omkostnadsbeloppet *icke* inräknas *kostnad* som hänför sig till sådan del av fastigheten *och* som vid inkomsttaxeringen behandlats enligt reglerna för maskiner och andra inventarier.

Som förbättringskostnad enligt punkt 1 räknas även kostnad, som under tid, då intäkt av avyttrad *annan* fastighet eller i förekommande fall del därav beräknats enligt 24 § 2 eller 3 mom., har nedlagts på reparation och underhåll av fastigheten eller fastighetsdelen, i den mån den avyttrade egendomen på grund därav vid avyttringen befunnit sig i bättre skick än vid förvärvet samt kostnad för reparation och underhåll för vilken avdrag inte medges på grund av föreskrifterna i 25 § 2 mom. första stycket b) eller c) och för vilken bidrag ej utgått. Förbättringskostnad, som *icke* uppförts på avskrivningsplan, och med förbättringskostnad jämförlig reparations- eller underhållskostnad får dock inräknas i omkostnadsbeloppet endast för år då de nedlagda kostnader-

Föreslagen lydelse

av anvisningarna till 28 § *tas upp som intäkt av fastighet* eller av rörelse, medräknas *inte* denna del av vederlaget vid beräkning av realisationsvinst.

2 a. Skall vid beräkning av realisationsvinst på grund av avyttring av fastighet vederlaget för viss del av fastigheten *tas upp* som intäkt av *fastighet* eller av rörelse (jfr punkt 1 av anvisningarna till 35 §) får i omkostnadsbeloppet *inte* inräknas *utgift* som hänför sig till sådan del av fastigheten som vid inkomsttaxeringen *har* behandlats enligt reglerna för maskiner och andra *för stadigvarande bruk avsedda* inventarier.

Som förbättringskostnad enligt punkt 1 räknas även kostnad, som under tid, då intäkt av avyttrad fastighet eller i förekommande fall del därav *har* beräknats enligt 24 § 2 eller 3 mom., har nedlagts på reparation och underhåll av fastigheten eller fastighetsdelen, i den mån den avyttrade egendomen på grund därav vid avyttringen *har* befunnit sig i bättre skick än vid förvärvet, samt kostnad för reparation och underhåll för vilken avdrag inte medges på grund av föreskrifterna i 25 § 2 mom. första stycket b) eller c) och för vilken bidrag ej *har* utgått. Förbättringskostnad, som *inte har* uppförts på avskrivningsplan, och med förbättringskostnad jämförlig reparations- eller underhållskostnad får dock inräknas i omkostnadsbeloppet endast för år då de nedlagda kostna-

³¹ Senaste lydelse 1980:998 och prop. 1980/81:104.

Nuvarande lydelse

na uppgått till minst 3 000 kronor.

Kostnad enligt föregående stycke, som uppförts på avskrivningsplan, skall normalt anses nedlagd det år då kostnaden uppförts på planen. I andra fall skall sådan kostnad normalt anses nedlagd när faktura eller räkning erhållits, varav framgår vilket arbete som utförts.

Omkostnadsbeloppet skall minskas med värdeminskningsskatt m. m., som belöper på tid före avyttringen av fastigheten, såsom avdrag på grund av avyttring av skog, avdrag för värdeminskning av annan naturtillgång eller för värdeminskning av täckdiken eller andra markanläggningar (jfr *punkt 4 fjärde-sjätte styckena* och *punkt 7* av anvisningarna till 22 § samt *punkt 16 femte och sjätte styckena* av anvisningarna till 29 §). På samma sätt skall omkostnadsbeloppet minskas med avdrag för värdeminskning av byggnad m. m. (jfr *punkt 3 tredje stycket* och *punkt 4 tredje stycket* av anvisningarna till 22 §, *punkt 2* och *punkt 3 andra stycket* av anvisningarna till 25 § och *punkt 16 fjärde stycket* av anvisningarna till 29 §), dock inte

Föreslagen lydelse

derna *har* uppgått till minst 3 000 kronor. Kostnad, som *har* uppförts på avskrivningsplan, skall normalt anses nedlagd det år då kostnaden *har* uppförts på planen. I andra fall skall sådan kostnad normalt anses nedlagd när faktura eller räkning *har* erhållits, varav framgår vilket arbete som *har* utförts.

Har fastighet varit föremål för förbättringsarbete eller därmed jämförligt reparations- eller underhållsarbete i ägarens byggnadsrörelse skall – med iakttagande av de begränsningar som har angetts i föregående stycke – som förbättringskostnad räknas det belopp som enligt punkt 3 tredje stycket av anvisningarna till 27 § har tagits upp som intäkt i rörelsen på grund av byggnadsarbetet.

Omkostnadsbeloppet skall minskas med värdeminskningsskatt m. m., som belöper på tid före avyttringen av fastigheten, såsom avdrag på grund av avyttring av skog, avdrag för värdeminskning av annan naturtillgång eller för värdeminskning av täckdiken eller andra markanläggningar (jfr *punkterna 1, 4, 7 och 9* av anvisningarna till 22 § samt *punkterna 1, 8 och 16* av anvisningarna till 29 §). På samma sätt skall omkostnadsbeloppet minskas med avdrag för värdeminskning av byggnad m. m. (jfr *punkterna 3 och 4* av anvisningarna till 22 §, *punkterna 2 a, 2 b och 4* av anvisningarna till 25 § samt *punkterna 7 och 16* av anvisningarna till 29 §), dock inte för år då avdraget *har* understigit 3 000 kronor. Omkost-

Nuvarande lydelse

för år då avdraget understigit 3 000 kronor. Omkostnadsbeloppet skall minskas även med belopp varmed fastigheten avskrivits i samband med ianspråktagande av investeringsfond c. d.

Föreslagen lydelse

nadsbeloppet skall minskas även med belopp varmed fastigheten *har* avskrivits i samband med ianspråktagande av investeringsfond e. d.

Vid beräkning av omkostnadsbeloppet skall fastighet, som förvärvats före år 1952, anses förvärvad den 1 januari 1952. Ingångsvärdet skall därvid anses utgöra 150 procent av fastighetens taxeringsvärde för år 1952. Hänsyn skall vid vinstberäkningen icke tagas till kostnader och avdrag som belöper på tid före år 1952. Dock får det vid förvärvet erlagda vederlaget för fastigheten upptagas som ingångsvärde, om den skattskyldige kan visa att köpeskillingen överstiger 150 procent av taxeringsvärdet för år 1952. Fanns taxeringsvärde ej åsatt för år 1952, får motsvarande värde uppskattas med ledning av taxeringsvärdet för fastighet, i vilken den avyttrade egendomen ingått, eller närmast därefter åsatta taxeringsvärde.

Har fastighet vid avyttringen innehafts mer än tjugo år får den skattskyldige vid vinstberäkningen som ingångsvärde upptaga ett belopp motsvarande 150 procent av det taxeringsvärde, som gällde tjugo år före avyttringen. Har taxeringsvärdet åsatts vid fastighetstaxering som verkställdes år 1970 eller senare får dock som ingångsvärde upptagas endast 133 procent av taxeringsvärdet. Om ingångsvärdet beräknas med ledning av det taxeringsvärde som gällde tjugo år före avyttringen, skall hänsyn vid vinstberäkningen icke tagas till kostnader och avdrag, som belöper på tidigare år än tjugo år före avyttringen. Fanns taxeringsvärde ej åsatt tjugo år före avyttringen, får motsvarande värde uppskattas på sätt anges i femte stycket sista meningen.

Har avyttrad fastighet förvärvats genom arv eller testamente eller genom bodelning i anledning av makes död, får den skattskyldige, i stället för köpeskillning eller motsvarande vederlag för fastigheten vid närmast föregående köp, byte eller därmed jämförliga fång eller i stället för ett med stöd av föregående stycke framräknat värde, som ingångsvärde upptaga 150 procent av fastighetens taxeringsvärde året före det år då dödsfallet inträffade eller motsvarande i arvsskattehanseende gällande värde, förutsatt att dödsfallet ägt rum efter år 1952. Ägde dödsfallet rum efter år 1970 får dock som ingångsvärde upptagas endast 133 procent av taxeringsvärdet eller motsvarande i arvsskattehanseende gällande värde. Fanns taxeringsvärde ej åsatt året före det år då dödsfallet inträffade, får motsvarande värde uppskattas på sätt som anges i femte stycket sista meningen. Har ingångsvärdet upptagits med stöd av bestämmelserna i detta stycke, skall hänsyn vid vinstberäkningen icke tagas till kostnader och avdrag, som belöper på tidigare år än året före dödsåret.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Beräknas ingångsvärdet med ledning av taxeringsvärde skall, såvida viss del av taxeringsvärdet avser egendom som i kostnadshänseende hänförs till maskiner och andra inventarier i jordbruk eller rörelse (jfr punkt 1 av anvisningarna till 35 §), taxeringsvärdet reduceras med den del därav som kan anses belöpa på egendom av nyss angivet slag. Sådan reduktion skall dock icke göras om mindre än 25 procent av hela vederlaget för den avyttrade fastigheten belöper på egendom, som vid beräkning av värdeminskningsavdrag hänföres till maskiner och andra inventarier.

Skall taxeringsvärdet reduceras enligt föregående stycke iakttagas följande. Har taxeringsvärdet åsatts tidigare än vid 1975 års fastighetstaxering, skall taxeringsvärdet reduceras med så stor del därav som vederlaget för egendom, som vid beräkning av värdeminskningsavdrag hänföres till maskiner och andra inventarier, utgör av hela vederlaget för den avyttrade fastigheten. Vad nu sagts gäller även om taxeringsvärdet åsatts år 1975 eller senare, dock att vid beräkningen skall bortses från den del av vederlaget vid avyttringen som belöper på egendom som enligt 5 § 5 mom. är undantagen från skatteplikt. Kan den skattskyldige visa att den andel av taxeringsvärdet som kan anses belöpa på egendom, som vid beräkning av värdeminskningsavdrag hänföres till maskiner och andra inventarier, är mindre än den andel av hela vederlaget för den avyttrade fastigheten som kan anses belöpa på egendom av nu angivet slag, får dock taxeringsvärdet reduceras på grundval av förhållandena vid fastighetstaxeringen.

Det för fastigheten gällande ingångsvärdet – om det inte har beräknats enligt trettonde stycket sista meningen – liksom de förbättringskostnader och därmed likställda belopp för vilka avdrag får ske samt de värdeminskningsavdrag och andra belopp som skall minska omkostnadsbeloppet skall i den omfattning som anges i punkterna 6 a och 6 b nedan räknas om med hänsyn till förändringarna i det allmänna prisläget (prisutvecklingen) under den tid då fastigheten har innehafts.

Omräkningen sker med ledning av en indexserie, grundad på konsumentprisindex. Riksskatteverket fastställer årligen omräkningstalen.

Har avyttring av fastighet omfattat byggnad, som i huvudsak är avsedd att användas för bostadsändamål och som vid avyttringstillfället varit eller bort vara åsatt ett taxerat byggnadsvärde av lägst 10 000 kronor, avdrages ytterligare ett belopp av 3 000 kronor för varje påbörjat kalenderår före taxeringsåret som bostadsbyggnaden under innehavstiden funnits på fastigheten. Om det taxerade byggnadsvärdet inte uppgått eller bort uppgå till 10 000 kronor, avdrages 3 000 kronor för varje påbörjat kalenderår under innehavstiden som byggnaden utnyttjats till stadigvarande bostad. Avdrag medges inte för tidigare år än år 1952 och inte heller för senare år än år 1980. Finns på fastigheten mer än en bostadsbyggnad beräknas nu avsett avdrag endast för fastighetens huvudbyggnad. Sker vinstberäkningen med utgångs-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

punkt från taxeringsvärdet tjugo år före avyttringen enligt sjätte stycket ovan eller från taxeringsvärdet året före dödsfallet enligt sjunde stycket ovan eller motsvarande värden, får avdrag enligt detta stycke ej ske för tidigare år än tjugo år före avyttringen eller året före dödsfallet. Om bostadsbyggnad rivits eller förstörts genom brand eller liknande, skall avdrag enligt detta stycke medges även för tid då denna byggnad funnits på fastigheten, om den skattskyldige inom ett år igångsatt arbete med att uppföra ersättningsbyggnad. Om en bostadsbyggnad under mer än ett år tagits i anspråk huvudsakligen för annat ändamål än bostadsändamål medges avdrag enligt detta stycke endast för tid då byggnaden därefter åter utnyttjats huvudsakligen för bostadsändamål.

Vinstberäkning på grund av avyttring av del av fastighet skall grundas på förhållandena på den avyttrade fastighetsdelen. Om den skattskyldige så önskar skall dock så stor del av det för hela fastigheten beräknade omkostnadsbeloppet – i förekommande fall minskat med värdeminskningssavdrag m. m. – anses belöpa på den avyttrade delen som vederlaget för fastighetsdelen utgör av fastighetens hela värde vid avyttringstillfället. I sist avsedda fall skall, om den skattskyldige önskar det och värdet av skogen och skogsmarken på den avyttrade fastighetsdelen är mindre än 20 procent av värdet av hela fastighetens skog och skogsmark, omkostnadsbeloppet inte minskas med avdrag på grund av avyttring av skog. Om den avyttrade delen avser en eller ett fåtal tomter avsedda att bebyggas med bostadshus och vederlaget är mindre än 10 procent av fastighetens taxeringsvärde, får vidare ingångsvärdet på den avyttrade fastighetsdelen utan särskild utredning beräknas till 1 krona per kvadratmeter, dock ej till högre belopp än köpeskillingen.

Vad i de tre första meningarna av föregående stycke föreskrivits gäller i tillämpliga delar även vid marköverföring enligt fastighetsbildningslagen (1970:988).

Har den skattskyldige erhållit sådan engångsersättning som avses i punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 35 §, skall så stor del av det för hela fastigheten beräknade omkostnadsbeloppet – i förekommande fall minskat med värdeminskningssavdrag m. m. – anses belöpa på den del av fastigheten som ersättningen avser, som engångsersättningen utgör av fastighetens hela värde vid tiden för upplåtelsen eller inskränkningen i förfoganderätten. Vid bedömningen av om omkostnadsbeloppet skall minskas med avdrag på grund av avyttring av skog gäller vad som är föreskrivet i fråga om del av fastighet.

Har den skattskyldige under innehavstiden avyttrat del av fastighet skall hänsyn tagas här till vid beräkning av det omkostnadsbelopp som får avdragas vid vinstberäkningen i anledning av avyttring av återstoden av fastigheten. Kan utredning icke förebringas om den andel av omkostnadsbeloppet – i

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

förekommande fall minskat med värdeminskningssavdrag m. m. – för fastigheten, som belöpt på den avyttrade fastighetsdelen, skall denna andel anses ha motsvarat hälften av erhållen ersättning för fastighetsdelen. Andelen skall dock i intet fall anses överstiga omkostnadsbeloppet – i förekommande fall minskat med värdeminskningssavdrag m. m. – för hela fastigheten omedelbart före avyttringen av fastighetsdelen.

Vad i föregående stycke föreskrivits äger motsvarande tillämpning om den skattskyldige under innehavstiden erhållit engångsersättning som avses i punkt 4 andra stycket av anvisningarna till 35 §. Har den skattskyldige under innehavstiden avstått från mark genom marköverföring enligt fastighetsbildningslagen (1970:988), skall omkostnadsbeloppet på återstoden av fastigheten anses ha minskat med så stor del av omkostnadsbeloppet för den tidigare avstådda marken som ersättningen i pengar utgjort av det totala vederlaget för marken.

Beräknas omkostnadsbeloppet vid den slutliga avyttringen med ledning av ett taxeringsvärde som åsatts efter det att delavyttringen, markupplåtelsen eller marköverföringen m. m. ägt rum, äro bestämmelserna i de två föregående styckena icke tillämpliga.

Kostnad för förbättringsarbete eller därmed jämförligt reparations- och underhållsarbete, för vilket ersättning på grund av skadeförsäkring utgått, beaktas icke vid beräkning av realisationsvinst i vidare mån än kostnaden överstigit ersättningen. Har ersättning på grund av skadeförsäkring uppburits med större belopp än det som gått åt för skadans avhjälpande gäller följande. Fastighetens ingångsvärde, omräknat enligt tionde stycket till tiden för skadetillfället, minskas med skillnaden mellan ersättningen och kostnaden för skadans avhjälpande. För tid efter skadetillfället ligger återstoden av det omräknade ingångsvärdet till grund för omräkning enligt tionde stycket.

Kostnad för förbättringsarbete eller därmed jämförligt reparations- och underhållsarbete för vilket försäkringsersättning eller annan skadeersättning har utgått beaktas, såvida ersättningen inte räknas till skattepliktig inkomst enligt denna lag, vid beräkning av realisationsvinst endast i den mån kostnaden har överstigit ersättningen. Har sådan skattefri ersättning uppburits med större belopp än det som har gått åt för skadans avhjälpande gäller följande. Fastighetens ingångsvärde, omräknat enligt tionde stycket till tiden för skadetillfället, minskas med skillnaden mellan ersättningen och kostnaden för skadans avhjälpande. För tid efter skadetillfället ligger återstoden av det omräknade ingångsvärdet till grund för omräkning enligt tionde stycket.

Avyttrar delägare i fåmansföretag eller honom närstående person fastighet till företaget får vid vinstberäkningen fastighetens ingångsvärde icke

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

beräknas på grundval av taxeringsvärde enligt sjätte och sjunde styckena. Ej heller får omräkning göras enligt tionde stycket eller tillägg göras enligt tolfte stycket. Riksskatteverket får medge undantag från bestämmelserna i detta stycke om det kan antagas att avyttringen skett av organisatoriska eller andra synnerliga skäl. Mot beslut av riksskatteverket i sådan fråga får talan icke föras.

2. c.³² Vid avyttring av egendom som avses i 35 § 4 mom. *iaktages* följande. Har den skattskyldige tidigare *åtnjutit* avdrag för värdeminskning *eller dylikt* av egendomen, minskas omkostnadsbeloppet med sådant avdrag, i den mån vid avyttringen återvunna avskrivningar *icke skola upptagas* som intäkt av *jordbruksfastighet* eller rörelse. *Vad som förstås med i beskattningsavseende åtnjutet värdeminskningsavdrag framgår av 29 § 1 mom. andra stycket.*

2 c. Vid avyttring av egendom som avses i 35 § 4 mom. *iaktas* följande. Har den skattskyldige tidigare *medgett*s avdrag för värdeminskning *e. d.* av egendomen, minskas omkostnadsbeloppet med sådant avdrag i den mån vid avyttringen återvunna avskrivningar *inte skall tas upp* som intäkt av *fastighet* eller av rörelse. *Värdeminskningsavdrag, som den skattskyldige har yrkat, skall anses medgivet i den mån det har medfört att den taxerade inkomsten har beräknats till lägre belopp än annars skulle ha skett eller medfört en ökning av förlust som berättigar till avdrag enligt bestämmelserna i lagen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst.*

till 41 §

1.³³ Inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse skall beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. För skattskyldig, som haft ordnad bokföring, skall beräkningen av inkomst ske på grundval av hans bokföring med iakttagande av bestämmelserna i denna anvisningspunkt. Vid inkomstberäkning enligt bokföringsmässiga grunder *tages* hänsyn till in- och utgående lager av varor, däri

1. Inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse skall beräknas enligt bokföringsmässiga grunder. För skattskyldig som *har* haft ordnad bokföring skall beräkningen av inkomst ske på grundval av hans bokföring med iakttagande av bestämmelserna i denna anvisningspunkt. Vid inkomstberäkning enligt bokföringsmässiga grunder *tas* hänsyn till in- och utgående lager av

³² Senaste lydelse 1976:343.

³³ Senaste lydelse 1979:612.

Nuvarande lydelse

inbegripet djur, råmaterial, hel- och halvfabrikat m. m., samt till *fordringar och skulder*. Som värde av ingående lager, *fordringar och skulder* skall därvid upptagas värdet av närmast föregående beskattningsårs utgående lager, *fordringar och skulder*. Bestämmelserna i 41 § om lager få i varvsrörelse tillämpas även i fråga om skepp eller skeppsbygge, på vilket den skattskyldige utfört eller avser att utföra arbete i icke oväsentlig omfattning, utan hinder av att den skattskyldige avyttrat skeppet eller bygget. Vad nu föreskrivits gäller dock endast intill dess skeppet eller skeppsbygget levererats till förvärvaren. Vad som avses med skepp framgår av sjölagen (1891:35 s. 1).

Inkomst av annan fastighet som avses i 24 § 1 eller 3 mom. får beräknas enligt bokföringsmässiga grunder på sätt anges i föregående stycke. Har skattskyldig för visst beskattningsår beräknat inkomst av annan fastighet enligt bokföringsmässiga grunder, skall den skattskyldige även för nästföljande beskattningsår beräkna inkomsten enligt sådana grunder om bestämmelserna i 24 § 1 eller 3 mom. är tillämpliga det året. I fråga om fastighet som avses i 24 § 3 mom. gäller dock vad som sagts i föregående stycke endast i den mån annat inte följer av 24 § 3 mom. och 25 § 3 mom.

Har det bokförda resultatet påverkats av att bland intäkterna tagits upp belopp, som inte skall beskattas *såsom* inkomst, eller uteslutits belopp, som *bort medräknas*, eller bland kostnaderna tagits upp belopp som inte är avdragsgilla vid inkomstberäkningen, skall resultatet juste-

Föreslagen lydelse

varor, däri inbegripet djur, råmaterial, hel- och halvfabrikat m. m., *till pågående arbeten* samt till *fordrings- och skuldposter*. Värdet av utgående lager, *pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter bestäms med hänsyn till förhållandena vid beskattningsårets utgång*. Som värde av ingående lager, *pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter tas upp* värdet av närmast föregående beskattningsårs utgående lager, *pågående arbeten samt fordrings- och skuldposter*. Bestämmelserna i 41 § om lager få i varvsrörelse tillämpas även i fråga om skepp eller skeppsbygge, på vilket den skattskyldige *har* utfört eller avser att utföra arbete i icke oväsentlig omfattning, utan hinder av att den skattskyldige *har* avyttrat skeppet eller bygget. Vad nu föreskrivits gäller dock endast intill dess skeppet eller skeppsbygget *har* levererats till förvärvaren. Vad som avses med skepp framgår av sjölagen (1891:35 s. 1).

Har det bokförda resultatet påverkats av att bland intäkterna *har* tagits upp belopp, som inte skall beskattas *som* inkomst, eller uteslutits belopp, som *borde ha medräknats*, eller bland kostnaderna *har* tagits upp belopp, som inte är avdragsgilla vid inkomstberäkningen, skall resulta-

Nuvarande lydelse

ras så att det kan läggas till grund för inkomstberäkningen enligt denna lag.

Vid beräkning av inkomst enligt bokföringsmässiga grunder skall iakttas, att en inkomst skall anses ha åtnjutits under det år, då den enligt *vedertagen* redovisningssed eller enligt vad som beträffande jordbruk är allmänt brukligt bör tas upp som intäkt i räkenskaperna, även om inkomsten ännu inte uppburits kontant eller eljest kommit den skattskyldige tillhanda t. ex. i form av levererade varor, fullgjorda prestationer eller på annat härmed jämförligt sätt. Vad som gäller i fråga om inkomstposterna *har motsvarande tillämpning* i fråga om utgiftsposterna. Avdrag för tantiem eller liknande ersättning från fåmansföretag till företagsledare eller honom närstående person får dock åtnjutas först

Föreslagen lydelse

tet justeras så att det kan läggas till grund för inkomstberäkningen enligt denna lag. *I de fall resultatet har påverkats av att lager, pågående arbeten eller fordringspost har tagits upp med för lågt belopp eller skuldpost med för högt belopp skall dock på yrkande av den skattskyldige justering av det bokförda resultatet underlåtas i den mån det är uppenbart att denne – i överensstämmelse med reglerna för inkomstberäkning i denna lag – genom dispositioner i bokslutet avseende nämnda tillgångs- och skuldposter eller genom större avskrivningar på anläggningstillgångar än som skett skulle ha kunnat redovisa ett lägre resultat än det som skulle framkomma efter justeringen. Om särskilda omständigheter föranleder det skall dock resultatet justeras även i sådant fall.*

Vid beräkning av inkomst enligt bokföringsmässiga grunder skall iakttas, att en inkomst skall anses ha åtnjutits under det år, då den enligt *god* redovisningssed eller enligt vad som beträffande jordbruk är allmänt brukligt bör tas upp som intäkt i räkenskaperna, även om inkomsten ännu inte *har* uppburits kontant eller eljest kommit den skattskyldige tillhanda t. ex. i form av levererade varor, fullgjorda prestationer eller på annat härmed jämförligt sätt. Vad som gäller i fråga om inkomstposterna *tillämpas också* i fråga om utgiftsposterna. Avdrag för tantiem eller liknande ersättning från fåmansföretag till företagsledare eller honom närstående person får dock åtnjutas först under det år då ersätt-

Nuvarande lydelse

under det år då ersättningen har betalats ut eller blivit tillgänglig för lyftning. I fråga om tiden för inkomst- och utgiftsposters upptagande enligt bokföringsmässiga grunder tillämpas i allmänhet det förfaringssättet, att fordringar tas upp som inkomst under det år, då de uppkommer, och att räntor hänförs till inkomsten för det år, på vilket de belöper, i bägge fallen oberoende av om de verkligen influtit under nämnda år eller inte. Å andra sidan bör förskottsvis influtna räntor, som till större eller mindre del belöper på ett kommande år, till denna del bokföringsmässigt hänföras till det sistnämnda årets inkomst. Avdrag för ränta på lån ur statens lånefond för lån med uppskjuten ränta åtnjuts för det år då räntan har betalats.

Vid tillämpning av föregående stycke skall iakttas bl. a. att värdet av avyttrade varor skall – även om fakturering inte skett – redovisas som fordran, såvida varorna levererats till den nya ägaren före årets utgång.

Har avverkningsrätt till skog upplåtits mot betalning, som skall erläggas under loppet av flera år, får som intäkt för varje år tas upp den del av köpeskillingen som influtit under samma år.

I fråga om avdrag för kostnader för reparation och underhåll av fastighet varav intäkterna beräknas enligt 24 § 1 mom. gäller även punkt 7 av anvisningarna till 25 §.

Om beskattningsmyndighet, med frångående av den skattskyldiges på hans räkenskaper grundade inkomstberäkning, som inkomst för ett år beskattat vinst, som i bokföringen framkommer som vinst först ett senare år, skall vid inkomstberäkningen för det följande år, då vinsten redovisas i bokföringen, det sistnämnda årets bokförda resultat justeras på sådant sätt att den redan beskattade vinsten inte beskattas en gång till.

Motsvarande gäller för det fall, att beskattningsmyndighet ansett att en förlust, som är i och för sig avdragsgill, inte får beaktas vid inkomstberäkningen för det år då den redovisats i räkenskaperna eller beskattningsmyndighet i annat fall visst år frångått den skattskyldiges bokföring på sådant sätt

Föreslagen lydelse

ningen har betalats ut eller blivit tillgänglig för lyftning. I fråga om tiden för inkomst- och utgiftsposters upptagande enligt bokföringsmässiga grunder tillämpas i allmänhet det förfaringssättet, att fordringar tas upp som inkomst under det år, då de uppkommer, och att räntor hänförs till inkomsten för det år, på vilket de belöper, i bägge fallen oberoende av om de verkligen *har* influtit under nämnda år eller inte. Å andra sidan bör förskottsvis influtna räntor, som till större eller mindre del belöper på ett kommande år, till denna del bokföringsmässigt hänföras till det sistnämnda årets inkomst. Avdrag för ränta på lån ur statens lånefond för lån med uppskjuten ränta åtnjuts för det år då räntan har betalats.

I fråga om avdrag för kostnader för reparation och underhåll av fastighet varav intäkterna beräknas enligt 24 § 1 mom. gäller även punkt 8 av anvisningarna till 25 §.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

att det påverkar följande års inkomstberäkning.

2.³⁴ Den i räkenskaperna gjorda värdesättningen på tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning (lager) skall godtas vid inkomstberäkningen, om värdesättningen inte står i strid med vad nedan i denna punkt eller i punkt 3 sägs.

Vid bestämmande av lagrets anskaffningsvärde skall de lagertillgångar, som ligger kvar i den skattskyldiges lager vid beskattningsårets utgång, anses som de av honom senast anskaffade eller tillverkade.

Lagret vid beskattningsårets utgång får inte tas upp till lägre belopp än fyrtio procent av lagrets anskaffningsvärde eller, om återanskaffningsvärdet på balansdagen är lägre, sistnämnda värde, i förekommande fall efter avdrag för inkurans. För tillgångar, som den skattskyldige framställt eller bearbetat, skall som anskaffningsvärde anses direkta tillverkningskostnader (materialkostnader och arbetslöner) ökade med ett tillägg som svarar mot den del av de indirekta tillverkningskostnaderna som skäligen belöper på tillgångarna, därvid hänsyn dock inte behöver tas till ränta på eget kapital.

Avdrag för inkurans medges inte med större belopp än vad den skattskyldige enligt vid självdeklarationen fogad utredning visar svara mot den konstaterade värdenedgången på lagret på balansdagen. Oaktat vad nu sagts medges dock avdrag för inkurans med fem procent av det lägsta av lagrets anskaffnings- och återanskaffningsvärden om detta inte framstår såsom uppenbart opåkallat, eller med det högre procenttal som riksskatteverket kan ha angett för lagren inom vissa branscher eller hos vissa grupper av skattskyldiga.

Lager av djur på jordbruksfastighet eller i renkötselrörelse får inte tas upp till lägre belopp än fyrtio procent av den genomsnittliga produktionskostnaden för djur av det slag och den ålderssammansättning varom fråga är. Regeringen eller efter regeringens bemyndigande riksskatteverket fastställer för varje taxeringsår föreskrifter för beräkning av produktionskostnaden. Har denna kostnad inte fastställts, t. ex. i fråga om särskilt dyrbara avelsdjur, får djuret tas upp lägst till fyrtio procent av det lägsta av anskaffningsvärdet och allmänna saluvärdet.

Uppgår värdet på lagret, beräknat till anskaffnings- eller återanskaffningsvärdet och i förekommande fall efter avdrag för inkurans, till lägre belopp än som motsvarar medeltalet av värdena på lagren vid utgången av de två närmast föregående beskattningsåren (jämförelseåren), får lagret vid beskattningsårets utgång i stället tas upp till lägst ett belopp motsvarande förstnämnda värde på detta lager efter avdrag med sextio procent av sagda medeltalsvärde. Därvid skall lagren vid jämförelseårens utgång tas upp till anskaffningsvärdena eller, om återanskaffningsvärdena på balansdagarna i

³⁴ Senaste lydelse 1979:612.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

fråga varit lägre, sistnämnda värden, i förekommande fall efter avdrag för inkurans. I fråga om djur på jordbruksfastighet eller i renskötselrörelse gäller dock att värdet av djuren skall tas upp till den genomsnittliga produktionskostnaden eller till det allmänna saluvärdet eller – i förekommande fall – till anskaffningsvärdet. Föreligger sådant fall att sextio procent av nyssnämnda medeltalsvärde överstiger värdet av lagret vid beskattningsårets utgång medges avdrag även för det överskjutande beloppet om den skattskyldige avsatt motsvarande belopp i räkenskaperna till lagerregleringskonto. Har avdrag medgivits för sådan avsättning skall avsättningen återföras till beskattning nästföljande beskattningsår, därvid frågan om avdrag för förnyad avsättning till lagerregleringskonto får prövas enligt bestämmelserna ovan.

Skattskyldig, som ingår i en grupp näringsidkare mellan vilka intressegemenskap råder (moder- och dotterföretag eller företag under i huvudsak gemensam ledning), får tillämpa reglerna i föregående stycke endast under förutsättning att dessa tillämpas av samtliga företag som tillhör gruppen. Vad nu har sagts gäller dock endast i fråga om verksamhet i förvärvskälla som har sådant samband med verksamheten i den skattskyldiges förvärvskälla att verksamheterna skulle ha ansetts utgöra en förvärvskälla om de hade bedrivits av ett enda företag.

Ingår råvaror eller stapelvaror i lagret, får dessa varor eller en del av dem tas upp till lägst sjuttio procent av varornas värde beräknat efter lägsta marknadspris under beskattningsåret eller under något av de närmast föregående nio beskattningsåren. Tillämpas denna regel får lagret inte värderas enligt bestämmelserna i sjätte stycket.

Är det på grund av överenskommelse om återköp eller annan omständighet uppenbart att vissa varor anskaffats för annat ändamål än att ingå i den skattskyldiges normala verksamhet, skall bestämmelserna i tredje–åttonde styckena inte tillämpas i fråga om dessa varor. Varorna får i sådant fall inte tas upp till lägre belopp än det lägsta av varornas anskaffnings- eller återanskaffningsvärden, i förekommande fall efter avdrag för inkurans.

Har den skattskyldige vid beräkning av inkomst av viss förvärvskälla yrkat avdrag för avsättning till resultatutjämningsfond, som avses i 41 d §, får lagret inte tas upp till lägre belopp än femtiofem procent av det värde som enligt tredje–femte styckena skall ligga till grund för lagervärderingen. Bestämmelserna i sjätte–åttonde styckena är inte tillämpliga i nu angivna fall.

Vad som föreskrivits i föregående stycke gäller även i det fall då den skattskyldige ingår i en grupp näringsidkare mellan vilka intressegemenskap råder (moder- och dotterföretag eller företag under i huvudsak gemensam ledning) och något av dessa företag yrkat avdrag för avsättning till resultatutjämningsfond. En sådan avsättning skall dock beaktas endast om

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

den hänför sig till verksamhet i förvärvskälla som har sådant samband med verksamheten i den skattskyldiges förvärvskälla att verksamheterna skulle ha ansetts utgöra en förvärvskälla om de hade bedrivits av ett enda företag.

Utan hinder av vad som föreskrivits ovan i denna anvisningspunkt om den lägsta värdesättning på lagret, som kan godtas vid inkomstberäkningen, får det lägre värde på lagret godtas som den skattskyldige med hänsyn till föreliggande risk för prisfall visar vara påkallat.

Nedskrivning av värdet på rättigheter till leverans av lagertillgångar enligt ej fullgjorda köpekontrakt får godkännas endast i den mån det visas, att inköpspriset för tillgångar av samma slag på balansdagen understiger det kontraherade priset, eller det görs sannolikt att sådant prisfall kommer att inträffa innan tillgångarna levereras eller säljs vidare av den skattskyldige i oförändrat eller förädlad skick. Beträffande värdet på rättigheter till leverans av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier enligt ej fullgjorda köpekontrakt kan *nedskrivning* godkännas endast i den mån den skattskyldige visar, att inköpspriset för tillgångar av samma slag på balansdagen understiger det kontraherade priset, eller det görs sannolikt att sådant prisfall kommer att inträffa innan tillgångarna levereras.

3.³⁵ Vad i punkt 2 tredje, sjätte och åttonde styckena sägs angående det lägsta värde på skattskyldigs varulager, som får godtas vid inkomstberäkningen, gäller inte i fråga om *penningförvaltande företags och försäkringsföretags place-*

Nedskrivning av värdet på rättigheter till leverans av lagertillgångar enligt ej fullgjorda köpekontrakt (*kontraktsnedskrivning*) får godkännas endast i den mån det visas, att inköpspriset för tillgångar av samma slag på balansdagen understiger det kontraherade priset, eller det görs sannolikt att sådant prisfall kommer att inträffa innan tillgångarna levereras eller säljs vidare av den skattskyldige i oförändrat eller förädlad skick. Beträffande värdet på rättigheter till leverans av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier enligt ej fullgjorda köpekontrakt kan *avskrivning (kontraktsavskrivning)* godkännas endast i den mån den skattskyldige visar, att inköpspriset för tillgångar av samma slag på balansdagen understiger det kontraherade priset, eller det görs sannolikt att sådant prisfall kommer att inträffa innan tillgångarna levereras.

3. Vad i punkt 2 tredje *stycket första meningen samt* sjätte och åttonde styckena sägs angående det lägsta värde på skattskyldigs varulager som får godtas vid inkomstberäkningen gäller inte i fråga om *skattskyldigs lager av aktier, obliga-*

³⁵ Senaste lydelse 1979:612.

Nuvarande lydelse

ringar av förvaltade medel i aktier, obligationer, länefordringar m. m. eller skattskyldigs lager av fastigheter och liknande tillgångar. Tillgångar av detta slag skall tas upp till det värde som med hänsyn till risk för förlust, prisfall m. m. framstår som skäligt.

Föreslagen lydelse

tioner, länefordringar och liknande tillgångar (värdepapper) och inte heller i fråga om lager av fastigheter och liknande tillgångar.

Lager av värdepapper får inte tas upp till lägre belopp än vad som med hänsyn till risk för prisfall m. m. framstår som skäligt. Dock gäller att sådan aktie eller andel i fastighetsförvaltande företag, som enligt punkt 3 fjärde stycket av anvisningarna till 27 § skall anses utgöra omsättningstillgång i rörelse, får värderas med iakttagande av de för lager av fastigheter och liknande tillgångar nedan angivna grunderna. Nedskrivning av andel i handelsbolag, som nu sagts, får ske endast om någon nedskrivning av fastigheterna inte har skett i handelsbolagets räkenskaper.

Lager av fastigheter och liknande tillgångar får inte tas upp till lägre belopp än 85 procent av summan av tillgångarnas anskaffningsvärden. Har den skattskyldige vid beräkning av inkomst av viss förvärvskälla yrkat avdrag för avsättning till resultatutjämningsfond får lagret dock inte tas upp till lägre belopp än 90 procent av summan av tillgångarnas anskaffningsvärden. Denna begränsning i nedskrivningsrätten gäller även – under de förutsättningar som anges i punkt 2 elfte stycket – om ett företag, som är i intressegemenskap med den skattskyldige, har yrkat avdrag för avsättning till resultatutjämningsfond.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

Vid tillämpning av föregående stycke beräknas anskaffningsvärdet enligt de grunder som anges i punkt 3 av anvisningarna till 22 §. Har tillgången övergått till ny ägare genom arv eller testamente eller genom bodelning i anledning av makes död, gäller för den nye ägaren samma rätt till nedskrivning av tillgången som skulle ha tillkommit förre ägaren om denne fortfarande hade ägt tillgången.

Utan hinder av vad som föreskrivits i tredje stycket om den lägsta värdesättning på lager av fastigheter och liknande tillgångar, som kan godtas vid inkomstberäkningen, får det lägre värde på lagret godtas som den skattskyldige med beaktande av medgivna värdeminskningsavdrag och föreliggande risk för prisfall visar vara påkallat.

Förvärvas aktie i svenskt aktiebolag av skattskyldig, som driver bank- eller annan penningrörelse eller försäkringsrörelse, eller av annan skattskyldig, för vilken aktien utgör omsättningstillgång, och är det inte uppenbart att den skattskyldige därigenom erhåller tillgång av verkligt och särskilt värde för honom med hänsyn till hans rörelse, får sådan nedgång i aktiens värde som beror på utdelning till den skattskyldige av medel, vilka fanns hos det utdelande bolaget vid förvärvet och inte motsvarar tillskjutet belopp, inte föranleda att aktien vid inkomstberäkningen för den skattskyldige tas upp till lägre belopp än som motsvarar hans anskaffningskostnad för aktien. Har denna, innan sådan utdelning skett, tagits upp till lägre belopp än den skattskyldiges anskaffningskostnad, får aktien vid utgången av det beskattningsår, under vilket utdelningen äger rum, inte tas upp till lägre belopp än aktiens värde i beskattningshänseende vid ingången av samma år med tillägg av ett belopp, som motsvarar skillnaden mellan den skattskyldiges anskaffningskostnad för aktien och nämnda värde, dock högst av det utdelade beloppet. Sker utdelning utan att det värde för aktien, som ligger till grund för beräkningen av den skattskyldiges inkomst, påverkas och medför detta att den skattskyldige efter överlåtelse av aktien eller upplösning av bolaget redovisar förlust, skall därifrån avräknas det belopp som motsvarar utdelningen. Utdelning som avses i detta stycke anses i första hand gälla

Nuvarande lydelse

andra medel än sådana som motsvarar tillskjutet belopp. Vad som sägs om aktie i detta stycke gäller även beträffande andel i ekonomisk förening. Med tillskjutet belopp avses därvid inbetald insats.

Föreslagen lydelse

3 a. I fråga om skattskyldiga, som bedriver byggnads- eller anläggningsrörelse eller hantverks- eller konsultrörelse, godtas den i räkenskaperna gjorda redovisningen av pågående arbeten vid inkomsttaxeringen om redovisningen inte står i strid med bestämmelserna i denna anvisningspunkt. Utförs de pågående arbetena på löpande räkning gäller bestämmelserna i tredje, åttonde och nionde styckena. Beträffande arbeten, som utförs till fast pris, gäller bestämmelserna i fjärde–nionde styckena. Enskild näringsidkare i vars verksamhet den årliga bruttoomsättningssumman normalt understiger ett gränobelopp som motsvarar 20 gånger det enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämda basbeloppet för den sista månaden av räkenskapsåret, får tillämpa bestämmelserna för arbeten som utförs på löpande räkning även i fråga om arbeten som utförs till fast pris.

Ett arbete anses utfört på löpande räkning om ersättningen uteslutande eller så gott som uteslutande fastställs på grundval av ett på förhand bestämt arvode per tidsenhet, den faktiska tidsåtgången och – i förekommande fall – den skattskyldiges faktiska utgifter för arbetet. I annat fall anses arbetet utfört till fast pris.

Värdet av pågående arbeten, som utförs på löpande räkning, behöver inte tas upp som tillgång. Istället skall som intäkt redovisas summan av de belopp avseende arbetena som den

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

skattskyldige har fakturerat under beskattningsåret.

Värdet av pågående arbeten som utförs till fast pris får, såvitt gäller byggnads- eller anläggningsrörelse, tas upp till lägst ett belopp motsvarande 85 procent av de vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta kostnaderna avseende de arbeten för vilka slutlig resultatredovisning då inte har skett. I fråga om hantverks- eller konsultrörelse får värdet av pågående arbeten, som utförs till fast pris, tas upp till lägst ett belopp motsvarande samtliga vid beskattningsårets utgång nedlagda direkta kostnader avseende de arbeten för vilka slutlig resultatredovisning då inte har skett. Från sistnämnda värde får avdrag åtnjutas med högst ett belopp motsvarande basbeloppet för den sista månaden av räkenskapsåret, dock inte med högre belopp än som svarar mot de direkta kostnaderna. Har den skattskyldige erhållit ersättning för arbete, som avses i detta stycke, skall beloppet inte redovisas som intäkt utan som en skuld till den för vars räkning arbetet utförs.

Som direkt kostnad anses inte värdet av den arbetsinsats som utförs av den skattskyldige, dennes make eller barn under 16 år. Är uppdragstagaren ett handelsbolag skall som direkt kostnad inte anses värdet av arbetsinsats som utförs av delägare i bolaget.

Uppgår värdet av pågående arbeten i byggnads- eller anläggningsrörelse till lägre belopp än medeltalet av värdena av sådana arbeten vid utgången av de två närmast föregående

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

de beskattningsåren (jämförelseåren), får värdet av pågående arbeten vid beskattningsårets utgång tas upp till lägst ett belopp motsvarande skillnaden mellan värdet av pågående arbeten vid nämnda tidpunkt och 15 procent av jämförelseårens medeltalsvärden. Blir skillnaden negativ får bestämmelserna i de två sista meningarna av punkt 2 sjätte stycket tillämpas.

Har den skattskyldige åtagit sig att till fast pris utföra visst arbete för annans räkning skall, såvida intresse-gemenskap råder mellan den skattskyldige och uppdragsgivaren och anledning finns att anta att bestämmelserna ovan i denna anvisningspunkt utnyttjats för att bereda obehörig skatteförmån åt den skattskyldige eller uppdragsgivaren, nämnda bestämmelser inte gälla. I nu avsedda fall skall den skattskyldiges inkomst på grund av arbetena beräknas efter vad som med hänsyn till omständigheterna framstår som skäligt.

Har den skattskyldige i betydande omfattning underlåtit att slutredovisa eller fakturera belopp som enligt god redovisningssed hade kunnat slutredovisas eller faktureras skall som intäkt tas upp de belopp som skäligen hade kunnat slutredovisas eller faktureras.

Kan den skattskyldige göra sannolikt att det belopp, som enligt bestämmelserna ovan skall redovisas som intäkt av pågående arbeten, överstiger vad som kan anses förenligt med god redovisningssed, får inkomsten i skälig utsträckning jämkas nedåt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering om inte annat följer av punkterna 1–5 nedan.

1. Den nya bestämmelsen i punkt 2 sjätte stycket av anvisningarna till 27 § tillämpas inte i fråga om nedskrivning som har återförts till beskattning senast vid 1984 års taxering.

2. Fysisk person som den 1 januari 1983 innehar en- eller tvåfamiljsfastighet som utgör omsättningstillgång i rörelse får, såvida han varit bosatt på fastigheten under åren 1981 och 1982, vid 1984 års taxering som intäkt av rörelse ta upp belopp varmed fastigheten varit nedskriven vid utgången av år 1982 (avskattning). Sedan avskattning skett anses fastigheten inte utgöra omsättningstillgång. Har fastigheten inte varit nedskriven vid utgången av år 1982, skall fastigheten inte i något fall anses utgöra omsättningstillgång efter utgången av år 1982.

Vad i första stycket sagts gäller inte om fastigheten under åren 1981 eller 1982 varit föremål för annat byggnadsarbete än normalt underhåll i byggnadsrörelse som bedrivs av den skattskyldige, dennes make eller av fåmansföretag i vilket den skattskyldige eller dennes make är företagsledare.

3. De nya bestämmelserna i punkt 3 fjärde stycket av anvisningarna till 27 § gäller endast i fråga om aktier och andelar som har förvärvats efter utgången av år 1982.

4. Sista meningen i punkt 4 nionde stycket och sista meningen i punkt 4 tionde stycket av anvisningarna till 29 § i den äldre lydelsen skall tillämpas i de fall då övergång från planenlig till räkenskapsenlig avskrivning skett för beskattningsår, för vilket taxering sker år 1984 eller – om den skattskyldige på grund av förlängning av räkenskapsåret inte skall taxeras nämnda år – år 1985.

5. Genom den nya lagen upphävs med verkan fr. o. m. 1984 års taxering dels punkt 6 av övergångsbestämmelserna till lagen (1969:363) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370), dels 9 § tredje stycket lagen (1972:742) om ikraftträdande av lagen (1972:741) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370).

2 Förslag till Lag om eldsvådefonder

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet eller nettointäkt av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt medges avdrag enligt denna lag för belopp som har avsatts till eldsvådefond. Sådant avdrag medges även vid beräkning av nettointäkt av annan fastighet som avses i 24 § 1 mom. kommunalskattelagen. Den som enligt bokföringslagen (1976:125) eller jordbruksbokföringslagen (1979:141) är skyldig att upprätta årsboksut skall ha satt av ett mot avdraget svarande belopp i räkenskaperna för beskattningsåret.

I fråga om handelsbolag beräknas avdrag för avsättning till eldsvådefond för bolaget.

2 § Eldsvådefond som avses i denna lag är

- 1) eldsvådefond för inventarier,
- 2) eldsvådefond för byggnader,
- 3) eldsvådefond för markanläggningar och
- 4) eldsvådefond för lagertillgångar.

Med inventarier, byggnader, markanläggningar och lagertillgångar förstås vid tillämpning av denna lag tillgångar som vid inkomsttaxeringen behandlas enligt de bestämmelser som gäller för maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, byggnader, markanläggningar respektive lager. Som inventarier anses dock inte tillgångar som avses i punkt 6 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen (1928:370).

3 § Avdrag får för viss förvärvskälla och för ett och samma beskattningsår inte överstiga den skattepliktiga försäkringsersättningen eller annan ersättning för skada nämnda är på inventarier, byggnader, markanläggningar eller lagertillgångar, som har förstörts eller skadats genom brand eller annan olyckshändelse eller – såvitt avser inventarier och lagertillgångar – som har förlorats genom statligt eller kommunalt förfogande.

Med statligt eller kommunalt förfogande jämställs avyttring som sker under sådana förhållanden att statligt eller kommunalt förfogande i annat fall skulle ha kommit i fråga.

Har den skattskyldige på grund av förhållande som i första stycket sägs medgivits högre avdrag för avskrivning av inventarier, byggnader eller markanläggningar än han i annat fall varit berättigad till, skall avdraget för avsättning till eldsvådefond begränsas i motsvarande mån.

Avdrag för avsättning till eldsvådefond för lagertillgångar får inte överstiga ett belopp som motsvarar minskningen av lagerreserven under beskattningsåret. Har lagret stigit i pris under beskattningsåret får lagerre-

servern vid beskattningsårets ingång beräknas på grundval av den procentsats varmed lagret vid denna tidpunkt faktiskt nedskrivits och det återanskaffningsvärde samma lager skulle ha haft vid beskattningsårets utgång.

4 § Eldsvådefond får tas i anspråk för följande ändamål:

1) eldsvådefond för inventarier: för avskrivning av inventarier samt för kostnader för reparation och underhåll av inventarier;

2) eldsvådefond för byggnader: för kostnader för reparations- och andra underhållsarbeten på en byggnad, som inte utgör omsättningstillgång i rörelse, och för avskrivning av sådan byggnad;

3) eldsvådefond för markanläggningar: för kostnader för reparations- och andra underhållsarbeten på en markanläggning, som inte utgör omsättningstillgång i rörelse, och för avskrivning av den del av en sådan markanläggnings anskaffningsvärde som får dras av genom årliga värdeminskningssavdrag;

4) eldsvådefond för lagertillgångar: för nedskrivning av lagertillgångar med högst ett belopp motsvarande kostnaderna under beskattningsåret för tillverkning eller anskaffning av sådana tillgångar, dock att ett lägre värde på lagret i dess helhet vid beskattningsårets utgång än som enligt eljest gällande regler är medgivet inte godtas.

Belopp, som har avsatts till eldsvådefond, får tas i anspråk endast för arbete som utförs, inventarier som levereras, byggnader som anskaffas och i övrigt kostnader som hänför sig till tid efter bokslutsdagen.

Har den skattskyldige under ett beskattningsår då ersättning för byggnader eller markanläggningar enligt 3 § första stycket skall tas upp som skattepliktig inkomst anskaffat en byggnad eller en markanläggning får han – utan hinder av vad i andra stycket sägs – ta belopp, som enligt bestämmelserna i denna lag kunnat avsättas till eldsvådefond för byggnader respektive eldsvådefond för markanläggningar, i anspråk för avskrivning av byggnaden respektive den del av anskaffningsvärdet av markanläggningen som får dras av genom årliga värdeminskningssavdrag. Därvid skall så anses som om avsättning till eldsvådefond har gjorts varefter beloppet omedelbart har tagits i anspråk för sitt ändamål.

Om eldsvådefond får tas i anspråk för reparations- och andra underhållsarbeten på en byggnad eller en markanläggning eller för avskrivning av sådana tillgångar får den skattskyldige, såvida arbetet hänför sig till flera beskattningsår och avdrag på grund av arbetet inte redan har skett, under det sista året ta eldsvådefonden i anspråk för avskrivning av tillgångarna eller för täckande av kostnaderna med högst ett belopp som svarar mot uppkomna kostnader under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts gäller också i fråga om ny- eller ombyggnad av fartyg eller luftfartyg eller i fråga om byggnadsinventarier och markinventarier enligt kommunalskattelagen (1928:370).

5 § Eldsvådefond får tas i anspråk endast för avskrivning, nedskrivning eller kostnad i den förvärvskälla till vilken avsättningen hänför sig. Riksskatte-

verket får dock, om det finns särskilda skäl, medge att eldsvädefond, som har avsatts i viss förvärvskälla, får tas i anspråk för investering eller kostnad i annan förvärvskälla. Mot riksskatteverkets beslut får talan inte föras.

6 § Har eldsvädefond eller del av sådan fond tagits i anspråk enligt denna lag, utgör det ianspråktagna beloppet inte skattepliktig intäkt. Å andra sidan får sådana utgifter, för vilka fonden har tagits i anspråk, vid taxeringen inte dras av som driftkostnad. Har fonden tagits i anspråk för anskaffning av en anläggningstillgång, skall vid beräkning av värdeminskningsavdrag som anskaffningsvärde för tillgången räknas endast den del av utgifterna som inte har täckts av det ianspråktagna beloppet. Har fonden tagits i anspråk för tillverkning eller anskaffning av lager, skall lagret anses nedskrivet med det ianspråktagna beloppet.

7 § Vid tillämpning av denna lag skall ett tidigare till eldsvädefond avsatt belopp anses ha tagits i anspråk före senare avsättningar.

8 § Eldsvädefond skall återföras till beskattning om

- 1) fonden har tagits i anspråk i strid med 4 och 5 §§.
- 2) hela eller den huvudsakliga delen av den förvärvskälla, där avsättningen till fonden har gjorts, under beskattningsåret har överlåtits eller verksamheten har upphört.
- 3) det företag som innehar fonden skall anses upplöst genom fusion enligt 14 kap. aktiebolagslagen (1975:1385) eller 96 § 1 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar eller 78 § lagen (1955:416) om sparbanker och fonden inte enligt femte stycket har övertagits av det övertagande företaget.
- 4) beslut har fattats om att det företag som innehar fonden skall träda i likvidation.
- 5) beslut har meddelats om att den skattskyldige skall försättas i konkurs, eller
- 6) fonden inte har tagits i anspråk senast under det beskattningsår, för vilket taxering sker under tredje taxeringsåret efter det då avdrag för avsättningen har medgetts.

Med överlåtelse som avses i första stycket 2) likställs att hela eller en del av den förvärvskälla där avsättningen har gjorts tillfallit en ny ägare genom bodelning eller genom arv eller på grund av förordnande i testamente. Riksskatteverket får dock, om det finns särskilda skäl, medge att eldsvädefonden i stället för att återföras till beskattning övertas av förvärvskällans nye ägare. I fråga om sådant medgivande skall bestämmelserna i 10 § tredje och fjärde styckena tillämpas.

Återföring till beskattning skall göras i den förvärvskälla där avsättningen har gjorts.

Riksskatteverket kan, om det finns särskilda skäl, medge att eldsvädefond

som skall återföras till beskattning enligt första stycket 6) får behållas under viss tid, dock längst till och med det beskattningsår för vilket taxering sker under sjätte taxeringsåret efter det då avdrag för avsättningen har medgetts.

Vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370), får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende överta eldsvådefond. Har fonden övertagits skall det anses som om moderbolaget eller den övertagande föreningen har gjort avsättningen under det beskattningsår, då avsättningen skett hos dotterbolaget eller den överlåtande föreningen. Vad som har sagts nu gäller även i fråga om fusion enligt 78 § lagen om sparbanker.

Vad i första-femte styckena sägs om eldsvådefond skall i förekommande fall gälla en del av sådan fond.

Mot riksskatteverkets beslut enligt andra och fjärde styckena får talan inte föras.

9 § Har eldsvådefond eller en del av sådan fond återförts till beskattning enligt 8 § skall som skattepliktig intäkt i den förvärvskälla, där avsättningen har gjorts, tas upp ett särskilt tillägg som svarar mot trettio procent av det återförda beloppet.

Riksskatteverket kan, om det finns synnerliga skäl, medge befrielse helt eller delvis från det särskilda tillägget. Mot riksskatteverkets beslut får talan inte föras.

10 § Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer kan, om det finns särskilda skäl, medge att ett företags eldsvådefond helt eller delvis övertas av ett annat företag. För ett sådant medgivande krävs

1) att det ena företaget är moderföretag och det andra företaget dess helägda dotterföretag, eller

2) att båda företagen är helägda dotterföretag till samma moderföretag, eller

3) att det ena företaget är ett svenskt aktiebolag vars aktier till mer än nittio procent ägs av moderföretaget tillsammans med eller genom förmedling av ett eller flera av dess helägda dotterföretag och det andra företaget antingen är ett annat sådant aktiebolag eller också moderföretaget eller dess helägda dotterföretag.

Vid tillämpning av första stycket avses med moderföretag svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening eller svensk sparbank och med helägt dotterföretag svenskt aktiebolag vars aktier till mer än nittio procent ägs av moderföretaget.

I beslut om övertagande av en eldsvådefond skall anges i vilken förvärvskälla hos det övertagande företaget som fonden skall anses avsatt.

Har en eldsvådefond övertagits skall det anses som om det övertagande

företaget gjort avsättning till fonden vid den tidpunkt då det överlåtande företaget gjort avsättningen.

11 § Skattskyldig, som vid beskattningsårets utgång har en eldsvådefond eller som under beskattningsåret har avvecklat sin eldsvådefond, skall vid självdeklaration lämna uppgifter om fondens storlek, användning och avveckling. Uppgifterna skall lämnas på blankett enligt formulär som fastställs av riksskatteverket.

Har den skattskyldige under beskattningsåret haft intäkt av jordbruksfastighet, annan fastighet eller rörelse från mer än en förvärvskälla, skall uppgifter som avses i första stycket lämnas särskilt för varje förvärvskälla där avsättning har gjorts.

12 § I fråga om skattskyldiga som taxeringsnämnden skall taxera till statlig inkomstskatt skall nämnden lämna uppgifter till länsstyrelsen om skattskyldiga som vid beskattningsårets utgång har eldsvådefonder eller som under beskattningsåret har avvecklat sina eldsvådefonder.

13 § Hos länsstyrelsen skall föras register över eldsvådefonder.

Denna lag träder i kraft fyra veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling. I samband med ikraftträdandet iakttas följande.

1. Den nya lagen tillämpas första gången i fråga om beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1984.

2. Genom denna lag upphävs med verkan fr. o. m. 1984 års taxering förordningen (1959:168) om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar. Avsättning till särskild investeringsfond enligt nämnda lag får göras sista gången i bokslut till ledning för 1983 års taxering. Bestämmelserna i nämnda lag gäller dock alltjämt i fråga om belopp som har avsatts i bokslut till ledning för 1983 och tidigare års taxeringar.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst¹

dels att 3 § 3 och 4 mom. skall betecknas 3 § 4 och 5 mom.,

dels att 3 § 1 och 2 mom., nya 3 § 4 mom., punkt 1 av anvisningarna till 1 §, anvisningarna till 2 § och anvisningarna till 3 § skall ha nedan angivna lydelse.

dels att till 3 § skall fogas ett nytt moment, 3 mom., av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

1 mom.² Vad i denna lag sägs *skall*, med den begränsning som följer av vad nedan i 2–4 mom. stadgas, *äga tillämpning* beträffande all ackumulerad inkomst.

1 mom. Vad i denna lag sägs *gäller*, med den begränsning som följer av vad nedan i 2–5 mom. stadgas, beträffande all ackumulerad inkomst.

2 mom.³ I fråga om inkomst av *jordbruksfastighet* skola lagens bestämmelser gälla endast följande intäkter, nämligen:

1) intäkt genom ersättning för skada å växande skog på grund av brand eller annan därmed jämförlig av den skattskyldiges åtgöranden oberoende anledning samt intäkt genom avyttring av skog och skogsprodukter, om avverkningen framtvingats av brand, stormfällning, torka, insektsskador eller dylikt eller av vattenuppdämning eller framdragande av kraftledning, allt under förutsättning att intäkten icke föranlett avdrag för insättning å skogskonto;

2) intäkt i form av engångsersättning vid upplåtelse eller upphörande av nyttjanderätt eller servitutsrätt och vid överlåtelse av nyttjanderätt, intäkt i form av ersättning som utgår vid avräkning enligt 9 kap. 23 § jordabalken samt intäkt för jordägare avseende värde av förbättring som nyttjanderätts-havare bekostat;

3) intäkt, som uppkommit genom att egendom tagits i anspråk genom expropriation eller liknande förfarande eller eljest avyttrats under sådana förhållanden att *dylik* tvångsförsäljning måste anses *vara för handlen*, under förutsättning att intäkten

3) *intäkt i form av försäkringser-sättning eller annan ersättning för skada på byggnader eller markan-läggningar, som har förstörts eller skadats genom brand eller annan olyckshändelse, eller* intäkt, som har uppkommit genom att egendom har

¹ Senaste lydelse av förutvarande 3 § 4 mom. 1979:616 och lagens rubrik 1974:860.

² Senaste lydelse 1974:860.

³ Senaste lydelse 1978:946.

Nuvarande lydelse

icke föranlett avdrag för insättning å skogskonto eller för avsättning till särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar;

4) intäkt i form av skadestånd eller annan ersättning avseende inkomstbortfall till följd av skador och intrång å fastigheten, som föranletts av industriell eller därmed jämförlig verksamhet;

5) intäkt vid avyttring av djur i samband med upphörande av djurskötsel;

6) intäkt vid avyttring i samband med upphörande av jordbruksdrift av för stadigvarande bruk i jordbruksfastigheten avsedda maskiner eller andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskningsavdrag äro att hänföra till hyggnad, ävensom av varor och produkter i jordbruksfastigheten; samt

7) intäkt, som uppkommit däri-
genom att avsättning till särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar återförts till beskattning under sådana förhållanden att, därest det återförda beloppet i stället utgjort köpeskillning för de förlorade tillgångarna, köpeskillingen enligt 5) eller 6) ovan skulle anses såsom ackumulerad inkomst, dock att ränta som tillägges det återförda beloppet icke skall anses utgöra sådan inkomst.

Föreslagen lydelse

tagits i anspråk genom expropriation eller liknande förfarande eller eljest har avyttrats under sådana förhållanden att sådan tvångsförsäljning måste anses föreligga, allt under förutsättning att intäkten inte har föranlett avdrag för insättning på skogskonto eller för avsättning till eldsvådefond;

7) intäkt, som har uppkommit genom att eldsvådefond har återförts till beskattning på grund av att jordbruksdriften har upphört eller - såvitt avser eldsvådefond för lagertillgångar - på grund av att djurskötseln har upphört, dock att särskilt tillägg på det återförda beloppet inte skall anses utgöra sådan inkomst.

3 m o m. I fråga om inkomst av annan fastighet skall lagens bestämmelser endast gälla följande intäkter, nämligen:

1) intäkt i form av försäkringsersättning eller annan ersättning för skada på byggnader eller markanläggningar, som har förstörts eller skadats genom brand eller annan olyckshändelse, under förutsättning

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

att intäkten inte har föranlett avdrag för avsättning till eldsvådefond:

2) intäkt – i samband med avyttring av fastighet – genom avyttring av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, vilka i avskrivningshänseende inte hänförs till byggnad; samt

3) intäkt, som har uppkommit genom att eldsvådefond har återförts till beskattning på grund av att hela eller den huvudsakliga delen av förvärvskällan har avvecklats, dock att särskilt tillägg på det återförda beloppet inte skall anses utgöra sådan inkomst.

4 mom.⁴ I fråga om inkomst av rörelse skola lagens bestämmelser gälla endast följande intäkter, nämligen:

1) intäkt genom vetenskaplig, litterär, konstnärlig eller därmed jämförlig verksamhet, under förutsättning att intäkten inte föranlett uppskov med beskattning enligt lagen (1979:611) om upphovsmannakonto:

2) intäkt vid överlåtelse av hyresrätt samt av varumärke, firmanamn och andra liknande rättigheter av goodwill's natur;

3) intäkt i form av engångsersättning, som erhållits på grund av avbrottsförsäkring eller såsom skadestånd eller dylikt för inkomstbortfall i rörelsen till följd av expropriation, rekvisition eller annat liknande förfarande;

3) intäkt i form av engångsersättning, som har erhållits på grund av avbrottsförsäkring eller som skadestånd eller dylikt för inkomstbortfall i rörelsen till följd av expropriation, rekvisition eller annat liknande förfarande eller intäkt i form av försäkringsersättning eller annan ersättning för skada på byggnader eller markanläggningar, som har förstörts eller skadats genom brand eller annan olyckshändelse, allt under förutsättning att intäkten inte har föranlett avdrag för avsättning till eldsvådefond:

4) intäkt i form av engångsersättning vid avyttring av patenträtt eller liknande rättighet samt vid avyttring eller avlösning av rätt till royalty, allt

⁴ Senaste lydelse av förutvarande 3 mom. 1979:616.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

under förutsättning att avyttringen eller avlösningen skett i samband med överlåtelse, upplåtelse eller nedläggande av rörelse:

5) intäkt vid avyttring, i samband med överlåtelse, upplåtelse eller nedläggande av rörelse, av för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda maskiner eller andra inventarier, vilka icke vid beräkning av värdeminskingsavdrag hänförs till byggnad, samt av andra varor och produkter i rörelsen än ovan vid 4) avses; samt

6) intäkt, som uppkommit *däri-genom att avsättning till särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar eller för avyttrat fartyg eller till särskild nyanskaffningsfond återförts till beskattning under sådana förhållanden att, därest det återförda beloppet i stället utgjort köpeskillning för tillgångarna i fråga, köpeskillingen enligt 5) ovan skulle ansetts såsom ackumulerad inkomst*, dock att ränta som tillägges det återförda beloppet *icke* skall anses utgöra sådan inkomst.

6) intäkt, som *har* uppkommit *genom att eldsvådefond, särskild investeringsfond för avyttrat fartyg eller särskild nyanskaffningsfond har återförts till beskattning på grund av att rörelsen har överlåtit eller nedlagts, dock att särskilt tillägg eller ränta på det återförda beloppet inte skall anses utgöra sådan inkomst.*

Vad i denna lag stadgas om överlåtelse, upplåtelse eller nedläggande av rörelse skall äga motsvarande tillämpning beträffande rörelsefilial och rörelsegren.

Anvisningar

till 1 §

1.⁵ Inkomst skall enligt denna lag anses hänförlig till visst beskattningsår, om intäkten exempelvis intjänats eller eljest motprestation för densamma i någon form lämnats under ifrågavarande år.

För att en inom visst beskattningsår åtnjuten inkomst skall anses utgöra ackumulerad inkomst enligt denna lag fordras, att inkomsten hänför sig till minst två beskattningsår.

Engångsbelopp, som uppbäres såsom ersättning för arlig pension, skall i allmänhet anses hänföra sig till tio år. Engångsbelopp, som beskattas med tillämpning av bestämmelserna i fjärde stycket av anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen

Engångsbelopp, som uppbäres såsom ersättning för arlig pension, skall i allmänhet anses hänföra sig till tio år. Engångsbelopp, som beskattas med tillämpning av bestämmelserna i fjärde stycket av anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen

⁵ Senaste lydelse 1980:999.

Nuvarande lydelse

(1928:370), anses icke såsom ackumulerad inkomst.

Ackumulerad inkomst, som avses i 3 § 4 mom., skall anses hänföra sig till det antal år den skattskyldige innehaft den avyttrade egendomen. Realisationsvinst vid avyttring av fastighet får dock inte fördelas på mer än fyra år i andra fall än då vinsten har uppkommit vid sådan avyttring som avses i 2 § lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst eller då vinsten till mer än hälften utgörs av återvunna avdrag för värdeminskning av den avyttrade fastigheten.

Intäkt av skogsbruk skall anses hänförlig till det antal år som motsvarar förhållandet mellan intäkten, minskad med vederbörliga avdrag, och värdet av ett års skogstillväxt å fastigheten.

Ackumulerad inkomst, som avses i 3 § 2 mom. vid 5)–7) samt i 3 § 3 mom. vid 2), 5) och 6), skall anses hänföra sig till det antal år den skattskyldige bedrivit jordbruket eller rörelsen. Har skattskyldig åtnjutit ackumulerad inkomst som nu sagts i egenskap av delägare i handels- eller kommanditbolag, skall inkomsten anses hänförlig till den tid han varit delägare i bolaget. Inkomsten skall dock anses hänförlig till kortare tid än den skattskyldige bedrivit jordbruket eller rörelsen eller varit delägare i bolaget, därest han så yrkar och företer utredning om det antal år vartill inkomsten hänförs sig, eller eljest om det framstår såsom uppenbart att inkomsten hänförs sig till kortare tid.

Föreslagen lydelse

(1928:370), *skall* icke anses såsom ackumulerad inkomst.

Ackumulerad inkomst, som avses i 3 § 5 mom., skall anses hänföra sig till det antal år den skattskyldige innehaft den avyttrade egendomen. Realisationsvinst vid avyttring av fastighet får dock inte fördelas på mer än fyra år i andra fall än då vinsten har uppkommit vid sådan avyttring som avses i 2 § lagen (1978:970) om uppskov med beskattning av realisationsvinst eller då vinsten till mer än hälften utgörs av återvunna avdrag för värdeminskning av den avyttrade fastigheten.

Ackumulerad inkomst, som avses i 3 § 2 mom. vid 5)–7) samt i 3 § 4 mom. vid 2), 5) och 6), skall anses hänföra sig till det antal år den skattskyldige bedrivit jordbruket eller rörelsen. *Ackumulerad inkomst, som avses i 3 § 3 mom. vid 2) och 3), skall anses hänföra sig till det antal år den skattskyldige innehaft fastigheten.* Har skattskyldig åtnjutit ackumulerad inkomst som nu sagts i egenskap av delägare i handels- eller kommanditbolag, skall inkomsten anses hänförlig till den tid han varit delägare i bolaget. Inkomsten skall dock anses hänförlig till kortare tid än den skattskyldige bedrivit jordbruket eller rörelsen *eller innehaft fastigheten* eller varit delägare i bolaget, därest han så yrkar och företer utredning om det antal år vartill inkomsten hänförs sig, eller om det eljest framstår såsom uppenbart att

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

inkomsten hänför sig till kortare tid.

Har jordbruk eller rörelse, som bedrivits av den ena av två makar, övertagits av den andra maken, skall denne, om han så yrkar, anses hava bedrivit jordbruket eller rörelsen jämväl under den förstnämnda makens innehav av förvärvskällan, under förutsättning att makarna då voro taxerade med tillämpning av 11 § 1 mom. lagen om statlig inkomstskatt eller, därest andra maken haft inkomst, skulle hava taxerats med tillämpning av nämnda bestämmelse. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning när andel i handels- eller kommanditibolag, som ägts av den ena av två makar, övertagits av den andra maken samt när jordbruk, rörelse eller andel i bolag i samband med den ena makens död övertagits av den andra maken, och denne var ensam dödsbodelägare. Inkomst, som enligt tredje stycket av anvisningarna till 52 § kommunalskattelagen (1928:370) taxeras hos make, skall icke till någon del anses utgöra ackumulerad inkomst.

Vad i nästföregående stycke stadgas om makar skall i tillämpliga delar gälla även andra skattskyldiga, vilka taxeras med tillämpning av där angivna bestämmelse.

Vid skatteberäkning enligt 1 § skall *oskift dödsbo och den avlidne* anses som en och samma skattskyldig.

Vid skatteberäkning enligt 1 § skall *den avlidne och dödsboet* anses som en och samma skattskyldig.

till 2 §^a

Vid beräkning av nettobeloppet av ackumulerad inkomst skall intäkt av skogsbruk i förekommande fall minskas med till intäkten hänförligt avdrag enligt punkt 7 eller 8 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen, i den mån sådant avdrag *medgivits* vid inkomsttaxeringen.

Vid beräkning av nettobeloppet av ackumulerad inkomst skall intäkt av skogsbruk i förekommande fall minskas med till intäkten hänförligt avdrag enligt punkt 7 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen, i den mån sådant avdrag *medgetts* vid inkomsttaxeringen.

I fråga om intäkt genom avyttring av tillgång, vilken kan vara föremål för värdeminskningsavdrag, skall såsom nettobeloppet av ackumulerad inkomst i regel anses köpeskillingen efter avdrag för tillgångens i beskattningsavseende oavskrivna värde. Motsvarande skall gälla vid avyttring av sådan patenträtt eller liknande rättighet, som är att anse sasom vara i rörelse.

Såsom nettobeloppet av ackumulerad inkomst genom avyttring av andra varor eller produkter i rörelse än i nästföregående stycke sista punkten sägs skall anses dold reserv i lagertillgångarna vid beskattningsarets ingång. Den dolda reserven skall i regel beräknas till skillnaden mellan, å ena sidan, det

^a Senaste lydelse 1972:744.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

lägsta av tillgångarnas anskaffningsvärde och återanskaffningsvärde efter avdrag i förekommande fall för inkurans samt, å andra sidan, deras bokförda värde vid nämnda tidpunkt. Vid avveckling av byggnadsrörelse, tomtstyckningsrörelse eller annan rörelse avseende yrkesmässig handel med fastigheter ävensom penningrörelse skall dock såsom dold reserv i regel anses skillnaden mellan tillgångarnas verkliga värde vid beskattningsårets ingång och deras bokförda värde vid samma tidpunkt.

Såsom nettobeloppet av ackumulerad inkomst genom avyttring av varor (inklusive djur) och produkter i jordbruksfastighet skall anses dold reserv i tillgångarna vid beskattningsårets ingång. Den dolda reserven skall i regel beräknas till skillnaden mellan tillgångarnas verkliga värde och deras bokförda värde vid nämnda tidpunkt.

Har den i räkenskaperna gjorda värdesättningen å lagret frångåtts vid inkomsttaxeringen, skall vid beräkning av dold reserv i stället för bokfört värde användas det i beskattningsavseende gällande värdet.

till 3 §⁷

Vad i 3 § 2 mom. vid 2) sägs angående intäkt av jordbruksfastighet genom upplåtelse av nyttjanderätt skall icke gälla beträffande upplåtelse av rätt att avverka skog.

Såsom ersättning vid överlåtelse av hyresrätt anses jämväl vad skattskyldig erhåller för att han flyttar från lokal, använd i rörelsen.

Med skadestånd eller *annan* i 3 § 3 mom. vid 3) *omförmäld* ersättning avses i första hand sådan ersättning för inkomstbortfall som *erhålles* med anledning av exempelvis stadsplanering eller gatureglering. Härmed *likställs* frivilligt överenskommen ersättning, vilken avtalats under sådana förhållanden att möjlighet till tvångsåtgärder förelegat om frivillig uppgörelse *ej* träffats.

Vid tillämpning av bestämmelserna i 3 § 2 mom. vid 5) och 6) och 3 § 3 mom. vid 5) skall med avyttring likställas förlust av tillgång, *därest* ersättning på grund av skadeförsäkring utgått och ersättningen *icke* föranlett avdrag för avsättning till

Med ersättning *på grund av avbrottsförsäkring* eller skadestånd *c. d. enligt* 3 § 4 mom. vid 3) avses i första hand sådan ersättning för inkomstbortfall som *erhålls* med anledning av exempelvis stadsplanering eller gatureglering. Härmed *likställs* frivilligt överenskommen ersättning, vilken avtalats under sådana förhållanden att möjlighet till tvångsåtgärder förelegat om frivillig uppgörelse *inte* träffats.

Vid tillämpning av bestämmelserna i 3 § 2 mom. vid 5) och 6), 3 § 3 mom. vid 2) och 3 § 4 mom. vid 5) skall med avyttring likställas förlust av tillgång, *om* ersättning på grund av skadeförsäkring *eller annan ersättning för skada* har utgått och

⁷ Senaste lydelse 1977:43.

Nuvarande lydelse

särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar.

Skatteberäkning för ackumulerad inkomst enligt 3 § 2 mom. vid 6) samt 3 § 3 mom. vid 4) och 5) får ske endast under förutsättning

att vid beskattningsårets utgång kvarvarande, *icke* avyttrade inventarier och varor – fränsett tillgångar som vid upplåtelse av rörelse utarrenderats – *äro* av *allenast* obetydlig omfattning.

att vid nämnda tidpunkt *icke* kvarstår avsättning, som skett till lagerregleringskonto *eller* särskild nyanvändningsfond *eller som, till ersättande av avyttrat fartyg eller till ersättande av förlorade tillgångar i verksamheten, skett till särskilda investeringsfonder* för avyttrat fartyg *eller för förlorade inventarier och lagertillgångar,*

samt att, såvitt avser rörelse, den skattskyldige *icke* under beskattningsåret börjat ny rörelse, som med hänsyn till varusortiment eller liknande kan anses utgöra fortsättning av den tidigare rörelsen.

Utöver vad i nästföregående stycke sägs skall som förutsättning för skatteberäkning för ackumulerad inkomst vid upplåtelse av rörelse gälla, att upplåtelsen utgör ett led i rörelsens avveckling.

Föreslagen lydelse

ersättningen *inte* har föranlett avdrag för avsättning till *eldsvådefond.*

Skatteberäkning för ackumulerad inkomst enligt 3 § 2 mom. vid 6) samt 3 § 4 mom. vid 4) och 5) får ske endast under förutsättning

att vid beskattningsårets utgång kvarvarande, *inte* avyttrade inventarier och varor – fränsett tillgångar som vid upplåtelse av rörelse *har* utarrenderats – *är* av *endast* obetydlig omfattning.

att vid nämnda tidpunkt *inte* kvarstår avsättning, som *har* skett till lagerregleringskonto, särskild nyanvändningsfond, *särskild investeringsfond* för avyttrat fartyg *eller eldsvådefond.*

samt att, såvitt avser rörelse, den skattskyldige *inte* under beskattningsåret *har* börjat ny rörelse, som med hänsyn till varusortiment eller liknande kan anses utgöra fortsättning av den tidigare rörelsen.

Denna lag träder i kraft fyra veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas första gången i fråga om beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1984. Vad i lagen föreskrivs i fråga om eldsvådefonder och särskilt tillägg vid återföring av sådan fond skall gälla även i fråga om fonder enligt förordningen (1959:168) om särskilda investeringsfonder för förlorade inventarier och lagertillgångar och räntetillägg vid återföring av sådan fond.

4 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst

Härigenom föreskrivs att punkt 1 av anvisningarna till 2 § lagen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 2 §

1.2 Förlust, som berättigar till förlustavdrag, skall beräknas på grundval av den för förluståret avgivna självdeklarationen men får bestämmas till större eller mindre belopp än vad deklarationen utvisar. Avdrag för *sådan* värdeminskning eller dyl. som kan förskjutas från ett år till ett annat eller som avser tillgång, vid vars försäljning eventuell vinst skall bedömas enligt reglerna för skattepliktig realisationsvinst, och avdrag för värdeminskning av byggnad, som utgör lagertillgång, får dock inte tillgodoräknas den skattskyldige med större belopp än han har yrkat i deklarationen för förluståret. Till värdeminskningssavdrag som nu sagts räknas bl. a. avdrag för värdeminskning av byggnad, av sådana maskiner och andra inventarier som avskrivs enligt reglerna för planenlig avskrivning, av patenträtt eller liknande tidsbegränsad rättighet och av varumärke, firmanamn eller andra rättigheter av goodwill's natur och även avdrag för minskning av skogs ingångsvärde.

1. Förlust, som berättigar till förlustavdrag, skall beräknas på grundval av den för förluståret avgivna självdeklarationen men får bestämmas till större eller mindre belopp än vad deklarationen utvisar. Avdrag för värdeminskning *av tillgång i förvärvskälla och på grund av avyttring av skog* får dock inte tillgodoräknas den skattskyldige med större belopp än han har yrkat i deklarationen för förluståret.

Har särskild nyansaffningsfond eller fond för återansaffning av fastighet eller annan investeringsfond än allmän investeringsfond återförts till beskattning, skall vid beräkning av den förlust, som berättigar till förlustav-

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1978:53.

² Senaste lydelse 1979:617.

drag, bortses från det belopp, som på grund av återföringen upptagits som skattepliktig intäkt. Vad nu sagts gäller endast i den mån det till beskattning återförda beloppet inryms i den för förlustäret fastställda beskattningsbara inkomsten minskad, i förekommande fall, med garantibelopp för fastighet.

Denna lag träder i kraft fyra veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1979:609) om allmän investeringsfond

Härigenom föreskrivs att 1, 2, 5, 9, 11, 13, 14 och 15 §§ lagen (1979:609) om allmän investeringsfond skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt har svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank rätt till avdrag enligt denna lag för belopp som i räkenskaperna har avsatts till allmän investeringsfond. Sparbank får i balansräkningen ta upp allmän investeringsfond under benämningen investeringskonto.

Har ett företag under beskattningsåret haft nettointäkt av såväl jordbruksfastighet som rörelse eller har företaget bedrivit flera jordbruk eller flera rörelser, skall avdraget göras i den förvärvskälla vars vid taxering till statlig inkomstskatt beräknade nettointäkt före avdraget är högst.

Ett företag kan för visst beskattningsår inte få avdrag för avsättning till allmän investeringsfond i mer än en förvärvskälla.

2 §

Avdrag för avsättning till allmän investeringsfond medges med högst hälften av den justerade årsvinsten. Med justerad årsvinst avses årsvinsten enligt fastställd balansräkning sedan årsvinsten, i den mån den påverkats av nedan angivna poster,

- a) ökats med erlagda eller beräknade allmänna svenska skatter,
- b) ökats med belopp som har avsatts till allmän investeringsfond och annan liknande fond,
- c) ökats med belopp som har donerats till allmännyttigt eller därmed jämförligt ändamål,
- d) minskats med restituerade allmänna svenska skatter,
- e) minskats med belopp som enligt 6 § har återförts från lagerinvesteringskonto jämte tillägg på sådant belopp samt
- f) *minskats* med belopp som har *f) justerats* med belopp som har föranlett *höjning* av årsvinsten på *föranlett ändring* av årsvinsten på grund av *övertagande* av allmän *grund av överföring* av allmän investeringsfond enligt 13 §. *teringsfond enligt 13 §.*

Har belopp på lagerinvesteringskonto återförts till beskattning medges,

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

utöver vad som följer av första stycket, avdrag för avsättning till allmän investeringsfond med högst belopp som svarar mot det återförda beloppet, i förekommande fall ökat med tillägg på det återförda beloppet.

5 §

Allmän investeringsfond får tas i anspråk för följande ändamål, nämligen för

a) kostnader för reparations- och andra underhållsarbeten på här i riket belägen byggnad, som inte utgör *lagertillgång* eller är avsedd att användas som bostad, och för avskrivning av ny-, till- eller ombyggnad av sådan byggnad,

a) kostnader för reparations- och andra underhållsarbeten på *en* här i riket belägen byggnad, som inte utgör *omsättningstillgång i rörelse* eller är avsedd att användas som bostad, och för avskrivning av ny-, till- eller ombyggnad av *en* sådan byggnad,

b) avskrivning av inventarier som, om de inte utgör transportmedel i internationell trafik, är avsedda att användas i här i riket bedriven verksamhet, samt ombyggnad av fartyg eller luftfartyg och kostnader för reparation av fartyg eller luftfartyg,

c) kostnader för främjande av skogsbruk eller *underhåll* av markanläggning här i riket och för avskrivning av *sådan* del av *anskaffningsvärdet* av *markanläggning* som får dras av genom årliga värdeminskningsavdrag,

c) kostnader för främjande av skogsbruk eller *för reparations- och andra underhållsarbeten på en* här i riket belägen markanläggning, *som inte utgör omsättningstillgång i rörelse*, och för avskrivning av *den* del av *en sådan markanläggnings anskaffningsvärde* som får dras av genom årliga värdeminskningsavdrag,

d) kostnader för undersökningsarbete, förberedande arbete eller tillredningsarbete i gruva, stenbrott eller annan liknande fyndighet här i riket,

e) kostnader för tekniskt och naturvetenskapligt forsknings- och utvecklingsarbete samt kostnader för utbildning av arbetstagare hos företaget,

f) kostnader för att främja avsättningen utomlands av varor som tillverkas här i riket.

Belopp, som har avsatts till allmän investeringsfond, får tas i anspråk endast för arbete som utförs, inventarier som levereras och i övrigt kostnader som hänför sig till tid efter bokslutsdagen.

Ianspråktagande av allmän investeringsfond för ändamål som anges i första stycket e) får göras endast av företag som bedriver industriell tillverkning. Ianspråktagande enligt första stycket e) och f) får göras endast efter medgivande av regeringen.

Ianspråktagande av allmän investeringsfond får inte avse begagnade inventarier. I fråga om inventarier som företaget har anskaffat från

Nuvarande lydelse

näringsidkare med vilken företaget är förbundet i väsentlig ekonomisk intressegemenskap får fonden tas i anspråk endast om inventarierna har tillverkats under beskattningsåret.

Om allmän investeringsfond enligt beslut enligt 4 § får tas i anspråk för arbete som avses i första stycket a) eller c), får företaget, såvida arbetet hänför sig till flera beskattningsår och avdrag på grund av arbetet inte redan har skett, under det sista året ta investeringsfonden i anspråk för avskrivning av tillgångarna eller för täckande av kostnaderna med högst ett belopp som svarar mot uppkomna kostnader under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts gäller också i fråga om ny- eller ombyggnad av fartyg eller luftfartyg eller i fråga om *tillgångar som avses i punkt 3 tredje stycket och punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 22 § samt i punkt 7 andra och tredje styckena och punkt 16 tredje och fjärde styckena av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen* (1928:370).

Med byggnader, inventarier och markanläggningar förstås vid tillämpning av första stycket tillgångar som vid inkomsttaxeringen behandlas enligt de bestämmelser som gäller för byggnader, maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier respektive markanläggningar. Som inventarier anses inte tillgångar som avses i punkt 5 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

Föreslagen lydelse

Om allmän investeringsfond enligt beslut enligt 4 § får tas i anspråk för arbete som avses i första stycket a) eller c), får företaget, såvida arbetet hänför sig till flera beskattningsår och avdrag på grund av arbetet inte redan har skett, under det sista året ta investeringsfonden i anspråk för avskrivning av tillgångarna eller för täckande av kostnaderna med högst ett belopp som svarar mot uppkomna kostnader under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts gäller också i fråga om ny- eller ombyggnad av fartyg eller luftfartyg eller i fråga om *byggnadsinventarier och markinventarier enligt kommunalskattelagen* (1928:370).

Med byggnader, inventarier och markanläggningar förstås vid tillämpning av första stycket tillgångar som vid inkomsttaxeringen behandlas enligt de bestämmelser som gäller för byggnader, maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier respektive markanläggningar. Som inventarier anses inte tillgångar som avses i punkt 6 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 §

Sedan fem år har förflutit från ingången av det kalenderår under vilket inbetalning till konto för investering har gjorts, får företaget utan särskilt tillstånd ta ut medel som svarar mot trettio procent av de inbetalade medlen minskat med medel som under femårsperioden har betalats ut enligt 14 § första stycket (fria sektorn). Med inbetalade medel avses inte medel som företaget enligt 13 § fjärde stycket har övertagit från annat företag.

Har företaget tagit ut den fria sektorn *eller del av denna*, skall ett belopp som svarar mot två gånger de utbetalade medlen tas i anspråk av den allmänna investeringsfonden för ändamål som avses i 5 § första stycket a)–d).

Har företaget tagit ut *medel ur* den fria sektorn skall *under det beskattningsår, då uttaget skett*, ett belopp som svarar mot två gånger de utbetalade medlen tas i anspråk av den allmänna investeringsfonden för ändamål som avses i 5 § första stycket a)–d).

11 §

Allmän investeringsfond skall återföras till beskattning om

a) fonden har tagits i anspråk utan tillstånd och det inte är fråga om fall som avses i 9 § andra stycket,

b) medel har tagits ut från konto för investering med stöd av beslut enligt 4 § och en mot de utbetalade medlen svarande del av fonden inte har tagits i anspråk i enlighet med beslutet,

c) medel har tagits ut från konto för investering med stöd av 9 § första stycket och fonden inte har tagits i anspråk i enlighet med 9 § andra stycket,

d) företaget har träffat avtal om överlåtelse eller pantsättning av medel på konto för investering,

e) företaget vid beskattningsårets utgång inte driver jordbruk eller rörelse,

f) företaget genom fusion enligt 14 kap. 8 § aktiebolagslagen (1975:1385) *eller* 96 § 1 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar skall anses upplöst och fonden inte enligt fjärde stycket har övertagits av det övertagande företaget *eller*

g) *företaget har beslutat* träda i likvidation.

f) företaget genom fusion enligt 14 kap. aktiebolagslagen (1975:1385). 96 § 1 mom. lagen (1951:308) om ekonomiska föreningar *eller* 78 § lagen (1955:416) om sparbanker skall anses upplöst och fonden inte enligt fjärde stycket har övertagits av det övertagande företaget.

g) *beslut har fattats att företaget skall* träda i likvidation *eller*

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

h) beslut har meddelats att företaget skall försättas i konkurs.

Återföringen till beskattning skall göras i den förvärvskälla vari avsättningen har gjorts.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen kan, om särskilda skäl föreligger, medge att allmän investeringsfond, som skall återföras till beskattning enligt första stycket e), får behållas under viss tid. Efter utgången av denna tid skall den kvarstående fonden återföras till beskattning i enlighet med vad nyss sagts.

Vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom. första eller andra stycket kommunalskattelagen (1928:370), får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende överta allmän investeringsfond. Har fonden övertagits skall det anses som om moderbolaget eller den övertagande föreningen gjort inbetalning till riksbanken den dag då dotterbolaget eller den överlåtande föreningen gjorde inbetalningen.

Vid sådan fusion, som avses i 28 § 3 mom. kommunalskattelagen (1928:370), får moderbolaget eller den övertagande föreningen i beskattningsavseende överta allmän investeringsfond. Har fonden övertagits skall det anses som om moderbolaget eller den övertagande föreningen gjort inbetalning till riksbanken den dag då dotterbolaget eller den överlåtande föreningen gjorde inbetalningen. *Vad som har sagts nu gäller även i fråga om fusion enligt 78 § lagen om sparbanker.*

Vad i första-fjärde styckena sägs om allmän investeringsfond skall i förekommande fall gälla del av sådan fond.

13 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, arbetsmarknadsstyrelsen kan, om särskilda skäl föreligger, medge att ett företags allmänna investeringsfond helt eller delvis övertas av ett annat företag. För sådant medgivande krävs

a) att det ena företaget är moderföretag och det andra företaget dess helägda dotterföretag, eller

b) att båda företagen är helägda dotterföretag till samma moderföretag, eller

c) att det ena företaget är ett svenskt aktiebolag vars aktier till mer än nittio procent ägs av moderföretaget tillsammans med eller genom förmedling av ett eller flera av dess helägda dotterföretag och det andra företaget antingen är ett annat sådant aktiebolag eller också moderföretaget eller dess helägda dotterföretag.

Vid tillämpningen av *det föregående* stycket avses med moderföretag svenskt aktiebolag, svensk ekono-

Vid tillämpningen av *första* stycket avses med moderföretag svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk före-

Nuvarande lydelse

misk förening eller svensk sparbank och med helägt dotterföretag svenskt aktiebolag vars aktier till mer än nittio procent ägs av moderföretaget.

I beslut om övertagande av allmän investeringsfond skall anges i vilken förvärvskälla hos det övertagande företaget som fonden skall anses avsatt. Har det övertagande företaget förvärvskälla i inkomstslaget annan fastighet men inte i inkomstlagen jordbruksfastighet eller rörelse, skall beslutet innehålla medgivande enligt 11 § tredje stycket att fonden får behållas viss tid.

Riksbanken skall på framställning av det överlåtande företaget överföra medel, som svarar mot den allmänna investeringsfond som skall övertas med stöd av beslutet, från företagets konto för investering till ett motsvarande konto för det övertagande företaget.

Har allmän investeringsfond övertagits skall det anses som om *moderföretaget* gjort avsättning till fonden och inbetalning till riksbanken vid den tidpunkt då det överlåtande företaget gjorde avsättningen och inbetalningen.

Föreslagen lydelse

ning eller svensk sparbank och med helägt dotterföretag svenskt aktiebolag vars aktier till mer än nittio procent ägs av moderföretaget.

Har allmän investeringsfond övertagits skall det anses som om *det övertagande företaget* gjort avsättning till fonden och inbetalning till riksbanken vid den tidpunkt då det överlåtande företaget gjorde avsättningen och inbetalningen.

14 §

Medel, som har inbetalats till konto för investering, får utbetalas endast

- a) i fall som avses i 8 § första stycket,
- b) i fall som avses i 9 § första stycket.

c) om allmän investeringsfond helt eller delvis har återförts till beskattning,

d) om allmän investeringsfond helt eller delvis har överförts till annat företag och medlen därför skall överföras till annat företags konto för investering eller

e) om företaget för visst beskattningsår inbetalat mer än hälften av det belopp som företaget avser att avsätta till allmän investeringsfond

c) om allmän investeringsfond i fall som avses i 11 § första stycket a)–g) helt eller delvis har återförts till beskattning,

d) om beslut har meddelats att företaget skall försättas i konkurs,

e) om allmän investeringsfond helt eller delvis har överförts till annat företag och medlen därför skall överföras till annat företags konto för investering eller

f) om företaget för visst beskattningsår inbetalat mer än hälften av det belopp som företaget avser att avsätta till allmän investeringsfond

Nuvarande lydelse

eller för vilket avdrag vid taxeringen har medgetts enligt bestämmelserna i 2 §.

Tidigare inbetalade medel skall anses ha utbetalats före senare inbetalade medel.

I fall som avses i första stycket e) skall länsstyrelsen på framställning av företaget besluta om utbetalning av medel som svarar mot hälften av den återförda fonden i den mån medlen inte tidigare har återgått till företaget. Sådant beslut får inte utan medgivande av taxeringsintendent fattas förrän taxeringen för det beskattningsår, då återföringen har skett, har vunnit laga kraft.

I fall som avses i första stycket e) skall länsstyrelsen på framställning av företaget besluta om utbetalning av det överskjutande beloppet.

Föreslagen lydelse

eller för vilket avdrag vid taxeringen har medgetts enligt bestämmelserna i 2 §.

I fall som avses i första stycket f) skall länsstyrelsen på framställning av företaget besluta om utbetalning av det överskjutande beloppet.

15 §

Företag som vid beskattningsårets utgång har allmän investeringsfond eller som under beskattningsåret har avvecklat sin allmänna investeringsfond skall vid självdeklarationen lämna uppgifter om fondens storlek, användning och avveckling. Uppgifterna skall lämnas i två exemplar på blankett enligt formulär som fastställs av riksskatteverket. Till deklarationen skall fogas besked från riksbanken rörande insättning på konto för investering.

Taxeringsnämnden skall, i fråga om företag som nämnden skall taxera till statlig inkomstskatt, lämna uppgifter till länsstyrelsen om allmänna investeringsfonder som finns vid beskattningsårets utgång och allmänna investeringsfonder som har avvecklats under beskattningsåret.

Länsstyrelsen skall snarast möjligt efter det att taxeringsnämndernas arbete beträffande visst års taxering har avslutats till arbetsmarknadsstyrelsen översända de i första stycket angivna uppgifterna. Sådana uppgifter behöver inte lämnas beträffande företag som inte har medgetts avdrag för avsättning till allmän investeringsfond. Har beslut om avdrag för avsättning till allmän investeringsfond eller ianspråktagande av fonden

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

ändrats, skall länsstyrelsen snarast meddela arbetsmarknadsstyrelsen detta.

Riksbanken skall lämna bevis till företaget om inbetalning till konto för investering.

Riksbanken skall till arbetsmarknadsstyrelsen och länsstyrelsen överlämna uppgifter angående de för beskattningsåret gjorda inbetalningarna till konton för investering senast den 31 maj under taxeringsåret eller, om belopp har betalats in vid senare tidpunkt, snarast därefter. I uppgifterna, som skall lämnas särskilt för varje företag, skall anges företagets firma, adress och organisationsnummer, det beskattningsår som inbetalningen avser samt det inbetalade beloppets storlek.

Har medel utbetalats från konto för investering, skall riksbanken senast den 31 januari året efter det att utbetalningen har gjorts underrätta arbetsmarknadsstyrelsen och länsstyrelsen om detta. I underrättelsen skall anges företagets firma, adress och organisationsnummer samt det utbetalade beloppets storlek.

Denna lag träder i kraft fyra veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling. Därvid skall dock iakttas följande.

1. Den nya bestämmelsen i 14 § första stycket d) får tillämpas också i fråga om medel som har inbetalats till konto för investering enligt lagen (1955:256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning.
2. De nya bestämmelserna i 5 § femte och sjätte styckena tillämpas första gången i fråga om beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1984.
3. I övrigt skall lagens bestämmelser tillämpas första gången i fråga om beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1981.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1979:610) om allmän investeringsreserv

Härigenom föreskrivs att 8 § i lagen (1979:610) om allmän investeringsreserv skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

Allmän investeringsreserv får tas i anspråk för följande ändamål, nämligen för

a) kostnader för reparations- och andra underhållsarbeten på här i riket belägen byggnad, som inte utgör *lagertillgång* eller är avsedd att användas som bostad, och för avskrivning av ny-, till- eller ombyggnad av sådan byggnad.

a) kostnader för reparations- och andra underhållsarbeten på *en* här i riket belägen byggnad, som inte utgör *omsättningsstillgång i rörelse* eller är avsedd att användas som bostad, och för avskrivning av ny-, till- eller ombyggnad av *en* sådan byggnad.

b) avskrivning av inventarier som, om de inte utgör transportmedel i internationell trafik, är avsedda att användas i här i riket bedriven verksamhet, samt ombyggnad av fartyg eller luftfartyg och kostnader för reparation av fartyg eller luftfartyg.

c) kostnader för främjande av skogsbruk eller *underhåll* av markanläggning här i riket och för avskrivning av *sådan* del av *anskaffningsvärdet* av markanläggning som får dras av genom årliga värdeminskningssavdrag.

c) kostnader för främjande av skogsbruk eller för *reparations- och andra underhållsarbeten på en* här i riket *belägen* markanläggning, som *inte utgör omsättningsstillgång i rörelse*, och för avskrivning av *den* del av *en sådan markanläggnings anskaffningsvärde* som får dras av genom årliga värdeminskningssavdrag.

d) kostnader för undersökningsarbete, förberedande arbete eller tillredningsarbete i gruva, stenbrott eller annan liknande fyndighet här i riket.

e) kostnader för tekniskt och naturvetenskapligt forsknings- och utvecklingsarbete samt kostnader för utbildning av arbetstagare hos den skattskyldige.

f) kostnader för att främja avsättningen utomlands av varor som här i riket tillverkas.

Belopp, som har avsatts till allmän investeringsreserv, får tas i anspråk endast för arbete som utförs, inventarier som levereras och i övrigt kostnader som hänför sig till tid efter bokslutsdagen.

Anspråktagande av allmän investeringsreserv för ändamål som anges i första stycket e) får göras endast av skattskyldig som bedriver industriell tillverkning. Anspråktagande enligt första stycket d)–f) får göras endast efter

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

särskilt medgivande av regeringen!

Ianspråktagande av allmän investeringsreserv får inte avse begagnade inventarier och föremål avsedda för utsmyckning av kontorslokaler. I fråga om inventarier som den skattskyldige har förvärvat från näringsidkare med vilken han är förbunden i väsentlig ekonomisk intressegemenskap får allmän investeringsreserv tas i anspråk endast om inventarierna har tillverkats under beskattningsåret.

I fråga om anskaffning av personbil som avses i vägtrafikkungörelsen (1972:603) får allmän investeringsreserv tas i anspråk endast om bilen är avsedd för yrkesmässig trafik eller uthyrningsrörelse.

I fråga om anskaffning av båt som avses i 2 § sjölagen (1891:35 s. 1) får allmän investeringsreserv tas i anspråk endast om båten är avsedd för yrkesmässigt bedrivit fiske.

Med byggnader, inventarier och markanläggningar förstås vid tillämpning av första stycket tillgångar som vid inkomsttaxeringen behandlas enligt de bestämmelser som gäller för byggnader, maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier respektive markanläggningar. Som inventarier anses inte tillgångar som avses i punkt 5 av anvisningarna till 29 § kommunal-skattelagen (1928:370).

Med byggnader, inventarier och markanläggningar förstås vid tillämpning av första stycket tillgångar som vid inkomsttaxeringen behandlas enligt de bestämmelser som gäller för byggnader, maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier respektive markanläggningar. Som inventarier anses inte tillgångar som avses i punkt 6 av anvisningarna till 29 § kommunal-skattelagen (1928:370).

Denna lag träder i kraft fyra veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har kommit ut från trycket i Svensk författningssamling. Därvid skall dock iakttas följande.

1. De nya bestämmelserna i 8 § första stycket tillämpas första gången i fråga om beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1981.

2. Den nya bestämmelsen i 8 § sjunde stycket tillämpas första gången i fråga om beskattningsår för vilket taxering i första instans sker år 1984.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1958:575) om avskrivning å vissa oljelagringsanläggningar, m. m.

Härigenom föreskrivs att i 7 § 1 och 2 mom. lagen (1958:575) om avskrivning å vissa oljelagringsanläggningar, m. m.¹ hänvisningarna till punkt 1 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen (1928:370) skall bytas ut mot hänvisningar till punkt 2 sjätte stycket av anvisningarna till 41 § nämnda lag.

Denna lag träder i kraft fyra veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och tillämpas första gången vid 1981 års taxering.

¹ Lagen omtryckt 1977:940.

8 Förslag till

Lag om upphävande av förordningen (1963:216) om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen

Härigenom föreskrivs att förordningen (1963:216) om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen skall upphöra att gälla vid utgången av år 1980.

9 Förslag till**Lag om ändring i lagen (1980:456) om insättning på tillfälligt vinstkonto**

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1980:456) om insättning på tillfälligt vinstkonto skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet eller av rörelse enligt kommunalskattelagen (1928:370) och lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt har företag, som avses i 1 §, rätt till avdrag för belopp som i räkenskaperna har avsatts till vinstfond. Avdrag medges inte med högre belopp än vad företaget – i enlighet med bestämmelserna i 2 § – senast den 15 oktober under taxeringsåret har betalat in till vinstkonto. Avdraget får göras vid 1981 års taxering eller – om företaget på grund av förlängning av räkenskapsåret inte skall taxeras detta år – vid 1982 års taxering.

Har ett företag under beskattningsåret haft nettointäkt av såväl jordbruksfastighet som rörelse eller har företaget bedrivit flera jordbruk, skogsbruk eller rörelser, skall avdraget göras i den förvärvskälla vars nettointäkt, sådan den har beräknats vid taxeringen till statlig inkomstskatt, före avdraget och – i förekommande fall – före avdrag för avsättning enligt lagen (1979:609) om allmän investeringsfond är högst.

Ett företag kan inte få avdrag för avsättning till vinstfond i mer än en förvärvskälla.

Denna lag träder i kraft fyra veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Motioner

I detta sammanhang behandlas
dels de vid riksmötet 1979/80 väckta motionerna

1979/80:180 av Göte Jonsson (m)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen anhåller att motionen överlämnas till utredningen för översyn av beskattningsreglerna för familjeföretag.

1979/80:228 av Bengt Silfverstrand m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär en översyn av nu gällande regler för beskattning av ekonomiska föreningars medlemsavgifter till studieförbund.

1979/80:334 av Margaretha af Ugglas (m)

I motionen yrkas – med hänvisning till motion 1979/80:333 – att riksdagen hos regeringen begär ändringar i skattelagstiftningen så att lokala och regionala investmentbolag kan bildas på sätt i motionen anges.

1979/80:1017 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m)

I motionen yrkas – med hänvisning till motion 1979/80:1016 – att riksdagen beslutar att i de i motionen nämnda reglerna om allmän investeringsreserv ändras så, att möjligheterna till avsättning inte beskärs genom förlustavdraget.

1979/80:1023 yrkandena 11 och 12 av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen yrkas

11. att riksdagen beslutar godkänna de riktlinjer för stimulans av företagens forsknings- och utvecklingskostnader genom avdrag vid beskattningen och bidrag vilka föreslås i motionen,

12. att riksdagen beslutar att till *Särskilda bidrag till företagens forsknings- och utvecklingsarbete* för budgetåret 1980/81 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kr.

1979/80:1024 av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen yrkas – med hänvisning till motion 1023 – att riksdagen beslutar att den statliga bolagsskatten fastställs till 45 % för aktiebolag m. fl. och 36 % för ekonomiska föreningar m. fl. fr. o. m. den 1 januari 1981.

1979/80:1075 av Kerstin Andersson i Hjärtum (c) och Kerstin Göthberg (c)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär ändrade anvisningar av RSV om avdrag för representation.

1979/80:1092 av Einar Larsson m. fl. (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att kostnad för egenföretagares egen hälsovård skall vara avdragsgill i samma omfattning som gäller för anställda.

1979/80:1104 yrkandena 5 och 6 av Olof Palme m. fl. (s)

I motionen yrkas bl. a. att riksdagen

5. beslutar upphäva lagstiftningen om avsättning till allmän investeringsreserv fr. o. m. den 1 januari 1981.

6. beslutar hos regeringen hemställa om en utredning belysande möjligheterna att utvidga rätten att använda det vanliga investeringsfondssystemet även till egenföretagare.

1979/80:1108 av Knut Wachtmeister m. fl. (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar om en ändring i lagen om avsättning till investeringsfond i enlighet med vad som anförts i motionen.

1979/80:1576 av Jan Bergqvist (s) och Lennart Pettersson (s)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag om skärpta regler för representationsavdrag i så god tid att de nya bestämmelserna kan träda i kraft senast den 1 januari 1981.

1979/80:1894 av Jan Fransson (s) och Bernt Nilsson (s)

I motionen hemställs – med hänvisning till motion 1979/80:1893 – att riksdagen som sin mening uttalar att kostnader för företagens representationsjakt inte bör vara avdragsgilla vid deklaration.

dels de under innevarande riksmöte väckta motionerna

1980/81:242 av Rolf Andersson m. fl. (c)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen begär att 1980 års företagsskattekommitté (B1979: 13) genom tilläggsdirektiv får i uppdrag att pröva frågan om etableringskonto för blivande företagare.

1980/81:411 av Joakim Ollén (m)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att motionen överlämnas till utredningen om de små och medelstora företagens finansiella situation för beaktande.

1980/81:506 av Sven Munke (m) och Ingvar Eriksson (m)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar anhålla hos regeringen att frågan om särskilt odlingskonto för grönsaksodlare med det snaraste utreds.

1980/81:667 av Erik Hovhammar m. fl. (m och c)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om ett påskyndande av 1980 års företagsskattekommittés arbete så att ett förslag om lättnader av familjeföretagets beskattning i enlighet med vad i motionen anförts kan föreläggas riksdagen under 1981.

1980/81:669 av Linnea Hörlén (fp)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen begär förslag till lag om ändring i lagen om investeringsfonder i enlighet med vad som anförts i motionen.

1980/81:672 av Göte Jonsson (m)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som anförts i motionen beträffande beskattningen av det i företagen arbetande kapitalet.

1980/81:676 av Sven-Erik Nordin m. fl. (c)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen hemställer om skyndsamt förslag till förbättrade avskrivningsregler för skogsvägar i enlighet med vad som anförts i motionen.

1980/81:1144 av Lennart Brunander (c) och Filip Johansson (c)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar förändra reglerna för investeringsavdrag så att släpfordon erhåller avdrag.

1980/81:1147 av Arne Fransson (c)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar om ändring i punkt 4 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen i enlighet med vad som anförts i motionen.

1980/81:1160 av Johan Olsson m. fl. (c, m och fp)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar ersätta orden "byggnads- eller anläggningsrörelse" i det i proposition 1980/81:68 framlagda förslaget till anvisningar till 41 § KL med orden "byggnads-, anläggnings- eller byggnads-hantverksrörelse".

1980/81:1171 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar att den i proposition 1980/81:68 föreslagna bestämmelsen i punkt 5 e) av anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen även skall gälla vid beräkning av inkomst av annan fastighet.

1980/81:1177 av Sven-Eric Åkerfeldt (c)

I motionen hemställs att riksdagen

1. beslutar att löpande räkningsarbeten i byggnads- och anläggningsrörelse skall intäktsredovisas när arbetet är färdigställt och inte – som föreslås i proposition 1980/81:68 – i takt med faktureringen.

2. beslutar att de i samma proposition föreslagna bestämmelserna om anskaffningsvärden för lager av fastigheter inte skall gälla för sådana lagerfastigheter vilka innehas vid lagens ikraftträdande.

1980/81:1536 av Bertil Jonasson (c) och Karl-Eric Norrby (c)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen hemställer om en skyndsam prövning av lämpligheten av förlängd insättning på till fastigheten

knutet skogskonto till 30 år i de fall skogen har angripits eller hotats av skadeinsekter.

1980/81:1539 av Göte Jonsson (m)

I motionen hemställs att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som anges i motionen beträffande tidsbegränsade investeringsavdrag för särskilt angivna investeringar motsvarande hela intäkten av skogsbruk.

1980/81:1548 av Bo Lundgren m. fl. (m)

I motionen hemställs att riksdagen hos regeringen begär en översyn av skattelagstiftningen i syfte att få mer enhetliga regler enligt vad som anförs i motionen.

Skrivelser

Till utskottet har inkommit en skrivelse från Byggherreföreningen. Vidare har Målarmästarnas riksförening, Elektriska installatörsorganisationen, Rörfirmornas riksförbund och Glasmästeriförbundet inkommit med en gemensam skrivelse. Skrivelser har också ingivits av Bokföringsnämnden, Sveriges industriförbund, Svenska byggnadsentreprenörföreningen och Svenska konsultföreningen.

Utskottet

Inledning

Företagsskatteberedningen lade i november 1977 fram sitt slutbetänkande (SOU 1977:86 och 87) Beskattning av företag. Betänkandet innehöll förslag till betydande ändringar av företagsbeskattningen inom den nuvarande nettovinstbeskattningens ram.

På grundval av företagsskatteberedningens betänkande och i huvudsaklig överensstämmelse med förslag i proposition 1979/80:210 antog riksdagen under våren 1979 nya regler avseende två huvudområden av företagsskatteberedningens betänkande, nämligen företagens möjligheter att utjämna inkomster mellan olika beskattningsår och att bygga upp obeskattade reserver samt dubbel- och kedjebeskattningen inom bolagssektorn och delar av koncernbeskattningen.

Den nu aktuella propositionen tar i de delar som ännu inte behandlats av riksdagen upp flertalet av de förslag från beredningen som ännu inte föranlett lagstiftning. I korthet innebär förslagen bl. a. följande.

Omedelbart avdrag för utgifter för anskaffande av inventarier får enligt gällande regler bara ske i fråga om inventarier med kort livslängd. Enligt propositionen skall omedelbart avdrag få ske också för inventarier av mindre värde.

Den planenliga avskrivningen av inventarier avskaffas, medan den räkenskapsenliga avskrivningen behålls oförändrad. I fråga om sistnämnda avskrivningsmetod måste således skattemässiga restvärden och avskrivningar överensstämma med motsvarande belopp i räkenskaperna, vilket innebär att räkenskapsenlig avskrivning även i framtiden är reserverad för företag som upprättar årsbokslut. Vid sidan av den räkenskapsenliga avskrivningen skall finnas endast en avskrivningsmetod, nämligen restvärdeavskrivning. I fråga om denna metod slopas helt anknytningen till räkenskaperna, och den skall få tillämpas även i inkomstslaget rörelse. Reglerna om restvärdeavskrivning har kompletterats med en bestämmelse av innehåll att avskrivning ned till verkligt värde alltid skall berättiga till avdrag. Vidare skall företag som tillämpar restvärdeavskrivning få göra särskilt avdrag för överpris.

Propositionen innehåller också en i huvudsak teknisk översyn av reglerna om avskrivning av byggnader och markanläggningar.

Enligt gällande regler anses förlust som förorsakas av brand eller annan olyckshändelse hänförlig till kapitalförlust. Detta innebär att man vid beräkning av värdeminskningssavdrag för byggnad som drabbats av sådan skada skall minska avskrivningsunderlaget med så stor del av byggnadens värde som förstörts av skadan och att utgifter för avhjälpande av skadan inte räknas som driftkostnad. Å andra sidan är försäkringsersättning som utgår på grund av kapitalförlust inte skattepliktig.

Förslaget i propositionen innebär att skada eller förstörelse genom brand eller annan olyckshändelse – såvitt gäller underlaget för beräkning av värdeminskningssavdrag – inte skall anses som kapitalförlust, och detta gäller oberoende av om den skattskyldige erhållit försäkringsersättning på grund av skadan eller ej. Avskrivningsunderlaget skall således inte sättas ned på grund av den värdeminskning som inträffat genom skadan. Har fastigheten totalförstörts, får utrangeringsavdrag i stället göras. Försäkringsersättning som utgått till följd av skadan blir i princip skattepliktig. De nya bestämmelserna, som skall gälla i fråga om byggnader avsedda att användas i rörelse, driftbyggnader på jordbruksfastighet och byggnader på konventionellt taxerad annan fastighet, innebär inte någon ändrad gränsdragning mellan avdragsgilla reparationskostnader och inte avdragsgilla utgifter för ombyggnadsarbeten. Utgifter för arbeten som har karaktär av ombyggnadsarbeten får således inte heller i fortsättningen dras av direkt utan skall tillföras avskrivningsunderlaget, medan utgifter för att avhjälpa mindre skador blir omedelbart avdragsgilla om arbetena i tekniskt hänseende utgör reparationsarbeten. Av systematiska och praktiska skäl har de nya bestämmelserna ansetts böra gälla också i fråga om markanläggningar.

Begreppet kapitalförlust begränsas också när det gäller utgifter för projektering. Sådana utgifter skall – i motsats till vad som f. n. kan vara fallet – inte räknas som kapitalförlust. Har utgifter lagts ned på att undersöka alternativa lösningar skall kostnader som direkt kan hänföras till det valda alternativet liksom f. n. inräknas i avskrivningsunderlaget för anläggningen, medan utgifter för förkastade alternativ blir omedelbart avdragsgilla. Likaså

skall förlust – genom brottslig handling – av varulager och inventarier i rörelse och jordbruk – i motsats till vad som f. n. gäller – alltid vara avdragsgill.

Belopp som erhållits i försäkringsersättning e. d. för skadade eller förstörda fastigheter skall enligt förslaget få avsättas till en s. k. eldsvådefond. Det avsatta beloppet, som är avdragsgillt, får användas för reparation, för avskrivning av ny-, till- eller ombyggnad av fastigheten eller för förvärfv av en ny fastighet.

I propositionen föreslås uttryckliga regler för hur pågående arbeten skall behandlas i skattechänseende. Utförs ett pågående arbete på löpande räkning – varmed avses att ersättningen för arbetet uteslutande eller så gott som uteslutande fastställs på grundval av ett på förhand bestämt arvode per tidsenhet, den faktiska tidsåtgången och uppdragstagarens faktiska utgifter för arbetet – skall intäktsredovisningen ske i takt med faktureringen. Värdet av arbetet vid räkenskapsårets utgång behöver då inte redovisas som tillgång i bokslutet. Utförs arbetet till fast pris skall däremot värdet av direkta kostnader i princip aktiveras i bokslutet och mottagna ersättningar skuldföras.

Propositionen innehåller också förslag om uttryckliga regler när fastigheter samt aktier och andelar i fastighetsförvaltande företag skall anses utgöra omsättningstillgångar i rörelse.

Principen är här att fastighet blir omsättningstillgång om den genom köp, byte eller därmed jämförligt fång förvärvas av en byggmästare eller annan som driver byggnadsrörelse. I fråga om aktier och andelar i fastighetsförvaltande företag gäller att de – i enlighet med nuvarande praxis – skall behandlas på samma sätt som direktägda fastigheter, dvs. de skall anses som omsättningstillgångar i de fall fastigheterna skulle haft den karaktären om de innehafts direkt av den skattskyldige.

Fastighet, som anskaffats för stadigvarande användning i jordbruk, skogsbruk eller rörelse eller som hostad åt den skattskyldige eller dennes make eller som uppenbarligen saknar anknytning till den skattskyldiges byggnadsrörelse, skall inte utgöra omsättningstillgång.

En omsättningsfastighet som förvärvas av skattskyldig genom arv, testamente eller bodelning med anledning av makes död skall i princip anses utgöra omsättningstillgång även hos den nya ägaren, och detsamma gäller i fråga om aktier och andelar i fastighetsförvaltande företag.

Uttryckliga regler föreslås även för skattskyldiga som bedriver handel med fastigheter. Förslaget överensstämmer i allt väsentligt med reglerna för byggnadsrörelse. Smärre justeringar föreslås också i fråga om den skattemässiga behandlingen av tomtrorelse och handel med värdepapper.

I propositionen föreslås slutligen vissa ändringar av teknisk natur gällande möjligheterna att rätta fel i balansposter genom bl. a. ett kvittningsförfarande.

Propositionen bygger som tidigare nämnts på företagsskatteberedningens slutbetänkande, och de förslag som läggs i proposition överensstämmer i

betydande delar med beredningens. Förslagen har i allmänhet bemötts positivt vid remissbehandlingen. Den kritik som framförts har föranlett vissa ändringar i och kompletteringar av beredningens förslag.

Utskottet finner förslagen i propositionen vara i allt väsentligt väl underbyggda. Genom att vissa frågor inom företagsbeskattningen som hittills inte varit föremål för lagstiftning nu blir uttryckligt reglerade i lag kommer, såvitt utskottet kan bedöma, den osäkerhet om det rådande rättsläget som en stundom svårtolkad praxis gett upphov till att upphöra. Utskottet tänker härvid främst på den från skattesynpunkt så betydelsefulla frågan om gränsdragningen mellan begreppen omsättningstillgång och anläggningstillgång i byggnadsrörelse och i verksamhet avseende handel med fastigheter. Även den i propositionen föreslagna avgränsningen av begreppet kapitalförlust är enligt utskottets mening välgrundad liksom förslaget om att införa uttryckliga föreskrifter om hur pågående arbeten skall behandlas i skattehänseende.

Utskottet tillstyrker i princip förslagen i propositionen men föreslår av skäl som redovisas i det följande ett par marginella ändringar avseende bl. a. frågan om projekteringskostnader. I fem motioner väckta under den allmänna motionstiden i år har framställts yrkanden med direkt anknytning till förslagen i propositionen. Utskottet kommer i det följande företrädesvis att uppehålla sig vid de delar av propositionen som tas upp i dessa motioner och i vissa till utskottet ingivna skrivelser. Utskottet behandlar också ett antal motioner avseende företagsbeskattningen, väckta under allmänna motions-tiden i år och vid förra riksmötet, vilka utskottet ansett lämpligen böra behandlas i förevarande sammanhang.

Korttidsinventarier

Enligt gällande regler får utgifter för anskaffning av inventarier med en ekonomisk livslängd om högst tre år dras av omedelbart.

I propositionen föreslås att omedelbart avdrag skall få göras även för inventarier av mindre värde. Som exempel på sådana inventarier nämns i propositionen handverktyg och enklare kontorsutrustning. Någon värdegräns har inte angetts i förslaget till lagtext. Departementschefen framhåller att det bör ankomma på riksskatteverket att vid behov meddela anvisningar till ledning för tillämpningen. Som riktmärke anges att direktavdrag inte bör medges om anskaffningsvärdet för tillgången i fråga överstiger 500–600 kr. i dagens penningvärde.

Bokföringsnämnden framhåller i en till utskottet ingiven skrivelse att den i en nyligen publicerad anvisning beträffande redovisning av förnödenheter uttalat att vid bedömning av om en tillgång är av ringa värde eller ej hänsyn bör tas både till det absoluta beloppet – såväl per enhet som totalt – och företagets storlek. Nämnden finner med hänsyn till denna anvisning och tillämpad allmän redovisningspraxis en beloppsmässig begränsning i

avdragsrätten olycklig och föreslår att motiven till skattereglerna utformas på ett mer nyanserat sätt. Enligt nämndens mening borde den flexibilitet i bedömningen som nämndens anvisning medger och som väsentligt underlättar företagens arbete kunna accepteras även i skattehänseende. speciellt mot bakgrund av innehållet i punkt 1 av anvisningarna till 41 § KL., enligt vilken beräkningen av inkomst för skattskyldig som haft ordnad bokföring skall ske på grundval av bokföringen.

Liknande synpunkter har åberopats av Sveriges industriförbund i dess skrivelse till utskottet.

I likhet med chefen för budgetdepartementet anser skatteutskottet att anskaffningsvärdet för inventarier av mindre värde bör få dras av direkt. Som påpekats av bokföringsnämnden och Industriförbundet kan det emellertid inte anses motiverat att generellt bestämma en fix övre gräns för vad som skall anses vara "mindre värde", eftersom detta begrepp måste anses ha en annan valör i större företag än i mindre. Vad som skall anses som "mindre värde" kan också påverkas av arten av och ändamålet med en investering.

Utskottet förutsätter att RSV i de anvisningar som verket enligt uttalande i propositionen skall utfärda till ledning för tillämpningen kommer att beakta synpunkter av nu angiven art. Vad utskottet anfört bör ges regeringen till känna.

Markanläggningar

För markanläggningar medges avdrag för värdeminskning med 5 % om året på ett belopp motsvarande 75 % av anskaffningsvärdet. För täckdiken på jordbruksfastighet medges dock avdrag med 10 % om året beräknat på ett oreducerat anskaffningsvärde.

Sven-Erik Nordin m. fl. (c) framhåller i motion 1980/81:676 att ett väl utbyggt skogsbilvägnät är en av de viktigaste förutsättningarna för ett uthålligt och ekonomiskt skogsbruk såväl när det gäller avverkning som reproduktionsåtgärder. Nuvarande avskrivningsregler stimulerar enligt motionärernas uppfattning knappast intresset för skogsvägsbyggande. De begär därför skyndsamt förslag om att anläggningskostnaden för skogsbilvägar skall få avskrivas i sin helhet och under en tid av tio år.

Arne Fransson (c) tar i motion 1980/81:1147 upp frågan om vattenbrunnar. Genom att hänföra brunnarna till markinventarier skulle enligt motionärens mening många stimuleras till att lösa vattenfrågan på ett bättre sätt än nu. En vattenbrunns varaktighet är – framhåller motionären – ofta kort, beroende på dålig vattentillgång eller på att brunnen till följd av förorening kan bli obrukbar.

Som motiv för att i fråga om markanläggningar endast medge 75-procentig avskrivning angavs i 1969 års förarbeten till nu gällande bestämmelser (prop. 1969:100) att vissa markanläggningar kunde sägas ha ett bestående värde. Med hänsyn till att i begreppet markanläggningar ingår i stort sett alla

markarbeten och anläggningar som inte får avskrivas som byggnad eller inventarier måste den avvägning som gjordes 1969 enligt utskottets mening fortfarande anses vara i stort sett rimlig.

Under den tid som förflutit sedan 1969 års regler antogs torde emellertid den tekniska utvecklingen och strukturrationaliseringen inom näringslivet ha bidragit till att i varje fall vissa typer av markanläggningar fått en mer begränsad ekonomisk varaktighet än tidigare. Särskilt i fråga om vattenbrunnar kan med hänsyn bl. a. till föroreningsrisken också ifrågasättas om inte utrangeringsavdrag kan vara motiverat om och när anläggningen blir obrukbar.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att frågan om avdrag för värdeminskning av markanläggningar nu bör bli föremål för översyn. Denna bör avse inte bara vattenbrunnar utan också andra typer av markanläggningar i fråga om vilka en förmånligare avskrivning än den som nu gäller kan vara motiverad. Vad utskottet anförts bör ges regeringen till känna. Med det anförda får motionerna 1980/81:676 och 1147 anses besvarade.

Projekteringskostnader

Som tidigare nämnts skall enligt förslaget i propositionen utgifter för projektering inte anses som kapitalförlust. Projekteringsutgifter som direkt kan hänföras till det valda alternativet skall, liksom f. n., inräknas i avskrivningsunderlaget för anläggningen. Utgifter för förkastade alternativ blir däremot omedelbart avdragsgilla.

Förslaget i propositionen gäller enligt ordalydelsen endast utgifter för projektering av byggnader och markanläggningar avsedda för stadigvarande bruk i jordbruk, skogsbruk eller rörelse.

Förste vice talmannen Ingerd Troedsson (m) anser denna begränsning, som inte motiverats i propositionen, obefogad och begär därför i motion 1980/81:1171 att bestämmelsen skall gälla också vid beräkning av inkomst av annan fastighet.

Utskottet delar motionärens uppfattning att resultatlösa projekteringsutgifter bör vara avdragsgilla i alla de inkomstkällor där sådana utgifter kan tänkas förekomma. Utskottet tillstyrker därför bifall till motionen. I enlighet härmed föreslår utskottet att bestämmelsen utvidgas att omfatta samtliga utgifter för projektering av byggnader och markanläggningar som är avsedda för stadigvarande bruk i näringsverksamhet. Utskottets ställningstagande föranleder en ändring av punkt 5 av anvisningarna till 20 § KL.

Pågående arbeten

F. n. saknas uttryckliga regler om hur pågående arbeten i byggnads- eller anläggningsrörelse och hantverks- eller konsultrörelse skall behandlas i skattehänseende.

Förslaget i propositionen innebär att anvisningarna till 41 § KL kompletteras med ett regelsystem som anger hur resultatredovisningen skall ske. Principen är att ett system skall gälla för löpande räkning och ett annat för uppdrag till fast pris.

För att ett arbete skall anses utfört på löpande räkning krävs att ersättningen uteslutande eller så gott som uteslutande skall fastställas på grundval av ett på förhand bestämt arvode per tidsenhet och den faktiska tidsåtgången samt – i förekommande fall – uppdragstagarens faktiska utgifter för arbetet. Löpande räkning förutsätter alltså att ersättningen per timme eller dag e. d. är på förhand bestämd eller praktiskt taget bestämd. Är så inte fallet skall arbetet anses utfört till fast pris.

Inkomstberäkningen av arbeten på löpande räkning skall ske i takt med faktureringen. Värdet av sådana arbeten behöver därför aldrig aktiveras i boksluten. Avdrag för driftkostnader får göras på vanligt sätt. Värdet av pågående arbeten till fast pris skall beräknas på grundval av de vid räkenskapsårets utgång nedlagda direkta kostnaderna och aktiveras. Eventuella à conto-betalningar skall skuldföras, medan samtliga driftkostnader i verksamheten får dras av på vanligt sätt.

Sven Eric Åkerfeldt begär i motion 1980/81:1177 sådan ändring av bestämmelserna att arbeten på löpande räkning skall intäktsredovisas först när arbetet är färdigställt. Han menar att löpande räkningsarbeten enligt fast praxis i byggnadsbranschen redovisas på detta sätt beroende på att ett byggnadsprojekt oftast kräver deltagande av många leverantörer och underleverantörer och att kostnadssidan av ett arbete därför blir komplicerad. En mängd fakturor m. m. från underentreprenörer måste nämligen inväntas innan en sammanställning över kostnaderna kan göras. Det ekonomiska resultatet av ett byggnads- eller anläggningsarbete kan således menar motionären – oavsett om det utförs på löpande räkning eller till fast pris – i regel inte överblickas förrän arbetet är avslutat.

Liknande synpunkter har framförts i skrivelsen från Svenska byggnadsentreprenörföreningen, som påpekar att ersättningsformerna löpande räkning resp. fast pris så gott som aldrig förekommer renodlade. Anledningen härtill är att entreprenaduppdrag aldrig med full säkerhet kan preciseras på förhand, att verksamheten är förknippad med risker som i regel är betydligt större än inom exempelvis den fasta industrin och att förenklade debiteringsnormer är nödvändiga för att praktiskt kunna bestämma ersättningens storlek. Den omständigheten att resultatavräkningen av arbeten på löpande räkning skall ske fortlöpande kommer enligt byggnadsentreprenörföreningen därför att medföra betydande gränsdragningsproblem och ett mycket betungande administrativt merarbete. I en skrivelse från Svenska konsultföreningen till chefen för budgetdepartementet, som föreningen överlämnat till skatteutskottet, framförs liknande synpunkter.

Rättsläget såvitt gäller den skattemässiga behandlingen av pågående arbeten har hittills, till följd av att KL saknat regler som gett vägledning i

rubricerings- och värderingsfrågorna varit ovisst. Det är enligt utskottets mening därför angeläget att denna fråga regleras genom lagstiftning.

I likhet med departementschefen anser utskottet att det inte bör komma i fråga att – oavsett ett uppdrags natur – införa en generell koppling mellan resultatredovisning och fakturering, eftersom en sådan koppling ofta skulle medföra mycket betydande skattekrediter. Inte heller kan det vara rimligt att generellt föreskriva att värdet av pågående arbeten skall aktiveras, eftersom en sådan obligatorisk redovisningsskyldighet måste antas leda till stora praktiska problem för många mindre företag.

För att ett arbete skall anses vara utfört på löpande räkning krävs enligt propositionen att ersättningen för arbetet uteslutande eller så gott som uteslutande fastställs på grundval av ett på förhand bestämt arvode per tidsenhet och den faktiska tidsåtgången samt uppdragstagarens faktiska utgifter för arbetet. Reglerna om löpande räkning skall således inte vara tillämpliga om ett entreprenadavtal innebär att ersättningen per tidsenhet i väsentlig omfattning kan ändras, om arbetet beräknas ta längre tid än beräknat eller om kostnaden av annan anledning blir betydligt större än vad parterna ursprungligen räknat med.

Utskottet vill inte bestrida att den i propositionen föreslagna ordningen för redovisning av pågående arbeten – i varje fall i ett inledningsskede – kan komma att innebära problem. Enligt utskottets bedömning väger emellertid de fördelar som kan ernås med förslaget i propositionen tyngre än de företrädesvis redovisningstekniska nackdelar som ett sådant system kan innebära.

Mot bakgrund av det anförda anser utskottet sig böra acceptera förslaget i propositionen. Vid detta ställningstagande har utskottet också beaktat att vissa skattskyldiga med en verksamhet av begränsad omfattning även i fortsättningen skall ha rätt att använda sig av reglerna för löpande räkning också i fråga om arbeten som utförs till fast pris och att det enligt förslaget skall finnas möjlighet att avvika från faktureringsmetoden om en skattskyldig kan visa att tillämpningen av denna – vid en bedömning av samtliga pågående arbeten – skulle leda till en mot god redovisningssed stridande skattemässig resultatredovisning.

Enligt utskottets mening är det av stor vikt att bestämmelserna om resultatredovisning av pågående arbeten kan fungera tillfredsställande i den praktiska tillämpningen. Utskottet förutsätter därför att regeringen uppmärksamhet följer utvecklingen på detta för många företag så betydelsefulla skatteområde och utan onödigt dröjsmål föreslår de ändringar i och kompletteringar av bestämmelserna som kan visa sig påkallade.

Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motion 1980/81:1177 yrkande 1.

I fråga om pågående arbeten till fast pris föreslås som tidigare nämnts att de direkta kostnaderna – hit hör utgifter för material och insatsvaror samt

löner och andra ersättningar till anställda som är verksamma med projektet – skall aktiveras. I fråga om byggnads- och anläggningsarbeten skall aktiveringen avse lägst 85 % av de direkta kostnaderna, medan i annan verksamhet, dvs. hantverks- och konsultverksamhet, samtliga direkta kostnader skall aktiveras. Den skattskyldige skall emellertid i detta fall erhålla ett grundavdrag motsvarande högst basbeloppet (f. n. 16 700 kr.). Detta innebär ått reserveringsutrymmet i byggnads- och anläggningsrörelse kommer att motsvara – förutom eventuell vinst – 15 % av de direkta kostnaderna och samtliga indirekta kostnader, medan motsvarande utrymme i företag som bedriver hantverks- och konsultverksamhet blir summan av de indirekta kostnaderna och grundavdraget.

Johan Olsson m. fl. (c) framhåller i motion 1980/81:1160 att av propositionen inte framgår huruvida företag inom exempelvis måleri-, glasmästeri-, värme och sanitets- m. fl. branscher omfattas av de förmånligare reserveringsreglerna för byggnads- och anläggningsrörelse. Motionärerna menar att ingenting i propositionen ger antydning om att det varit regeringens avsikt att begränsa de reserveringsmöjligheter dessa branscher redan nu har enligt anvisningar utfärdade av RSV. De begär därför i förtydligande syfte lagstiftning av innebörd att sådana branscher får samma reserveringsmöjligheter som företag inom byggnads- och anläggningsindustrin.

Målarvärdarnas riksförening, Elektriska installatörsorganisationen, Rörfirmornas riksförbund och Glasmästeriförbundet har i en gemensam skrivelse till utskottet framfört synpunkter av i huvudsak samma art som de i motion 1980/81:1160.

Vid remissbehandlingen av företagsskatteberedningens slutbetänkande, som i fråga om aktivering av direkta kostnader för arbeten till fast pris hade i princip samma innebörd som förslaget i propositionen, ifrågasattes från flera håll om inte reserveringsmöjligheterna för hantverks- och konsultföretagen genom beredningens förslag skulle komma att bli alltför generösa. Därvid pekades bl. a. på att företagen ägde rätt att bokföra influtna å conto-belopp som skuld och dessutom kunde utnyttja den föreslagna – och sedermera av riksdagen beslutade – lagstiftningen om lönebaserad avsättning till resultatutjämningsfond. Samma lönekostnader som utgjorde bas för avsättningar till resultatutjämningsfond skulle – framhölls det – komma att helt eller delvis ingå i nedlagda kostnader för pågående arbeten, och till sådana arbeten hänförliga indirekta kostnader behövde inte aktiveras.

Enligt utskottets mening torde, med hänsyn till rätten att göra avsättning till resultatutjämningsfond och till att de indirekta kostnaderna för hantverks- och konsultföretagen kan beräknas vara relativt höga, reserveringsmöjligheterna i dessa branscher genom förslagen i propositionen bli tillräckliga. Utskottet avstyrker därför bifall till motion 1980/81:1160.

Äldre lager av fastigheter

Lager av fastigheter och liknande tillgångar skall enligt propositionen tas upp till lägst 85 % av fastigheternas anskaffningsvärden. I anskaffningsvärdet skall ingå både direkta byggnadskostnader och indirekta kostnader. F. n. gäller enligt anvisningar av RSV (DT 1975:23) att i anskaffningsvärdet bör inräknas endast direkta byggnadskostnader.

Sven Eric Åkerfeldt framhåller i motion 1980/81:1177 att de flesta byggnadsföretag som uppfört byggnader för egen förvaltning – med utgångspunkt i anvisningarna – omkostnadsfört de indirekta kostnaderna. Dessa kostnader har således, såväl i redovisningen som i skattehänseende, dragits av det år de uppkommit. Genom att de indirekta kostnaderna inte längre blir omedelbart avdragsgilla utan måste aktiveras kommer, menar motionären, många byggnadsföretag i samband med de nya bestämmelsernas ikraftträdande att bli tvingade att till beskattning återföra kostnader som dragits av under tidigare år, vilket kan leda till allvarliga likviditets- och andra problem. För att undvika sådana olägenheter bör enligt motionärens mening införas en övergångsbestämmelse om att de nya värderingsreglerna inte skall gälla i fråga om lagerfastigheter som omräknas vid lagens ikraftträdande.

Liknande synpunkter har återopats i skrivelsen från Byggnadsentreprenörföreningen.

Genom vad utskottet i närmast föregående avsnitt anfört i fråga om reserveringsmöjligheterna anser utskottet sig ha besvarat också detta yrkande i motion 1980/81:1177. Något skäl att införa särskilda övergångsbestämmelser i fråga om äldre lager av fastigheter föreligger enligt utskottets mening därför inte. Utskottet avstyrker följaktligen också yrkande 2 i motion 1980/81:1177.

Avsättning till investeringsfond

Enligt nu gällande bestämmelser skall avdrag för avsättning till investeringsfond göras i den förvärvskälla i vilken nettointäkten vid den statliga taxeringen är störst.

I propositionen föreslås att avdrag skall få göras i valfri förvärvskälla men bara i en. Motsvarande ändring föreslås i lagen om insättning på tillfälligt vinstkonto.

Sveriges industriförbund framhåller i sin skrivelse till utskottet att den omständigheten att avdrag för fondavsättning endast får göras i en förvärvskälla kan leda till att företag med flera förvärvskällor får sämre möjligheter att utnyttja fondsystemet än andra.

Den proposition (1979/80:150) med förslag om insatser för att underlätta nytt löneavtal som prövades av riksdagen förra varen innehöll också förslag om skyldighet att sätta in medel på tillfälligt vinstkonto i riksbanken. Förslaget var utformat i huvudsaklig överensstämmelse med investeringsfondslagen och innebar således att avdrag för insättningen skulle göras i den

förvärvskälla vars nettointäkt vid den statliga taxeringen var störst.

Med anledning av proposition 1979/80:150 väcktes en motion med yrkande att denna begränsning av avdragsrätten skulle utgå.

Skatteutskottet avstyrkte bifall till motionen med hänvisning till att bestämmelsen i vilken förvärvskälla avdrag för avsättning skulle ske – i likhet med motsvarande regel i investeringsfondslagen – i första hand var praktiskt betingad. En möjlighet att fritt välja förvärvskälla skulle innebära att avdraget kunde fördelas på flera förvärvskällor, och en sådan ordning ansåg utskottet av administrativa skäl inte acceptabel. Riksdagen biföll utskottets hemställan.

Utskottet anser sig sakna anledning frånträda sin tidigare av riksdagen godkända uppfattning att rätt till avdrag skall föreligga i endast en förvärvskälla. Däremot bör företaget ha rätt att avgöra i vilken förvärvskälla avsättning skall ske.

Ikraftträdande

De i propositionen redovisade förslagen skall i sina huvuddelar tillämpas första gången vid 1984 års taxering. För skattskyldiga vilkas räkenskapsår sammanfaller med kalenderår innebär detta att de nya reglerna skall tillämpas på intäkter och kostnader fr. o. m. den 1 januari 1983.

Byggherreföreningen har i skrivelse till utskottet begärt att ikraftträdandet av den i propositionen föreslagna bestämmelsen om att resultatlösa utgifter för projektering skall vara omedelbart avdragsgilla tidigareläggs. Föreningen anser att bestämmelserna bör tillämpas redan fr. o. m. 1982 års taxering.

Enligt utskottets mening kan det inte anses motiverat att bryta ut en enda bestämmelse ur ett större regelkomplex och tidigarelägga ikraftträdandet av denna bestämmelse. Byggherreföreningens skrivelse bör därför inte föranleda någon åtgärd.

Representation

I tre motioner från allmänna motionstiden vid förra riksmötet tar motionärerna upp frågan om avdrag för representation. Kerstin Andersson i Hjärtum och Kerstin Göthberg (båda c) anser att de belopp som enligt RSV:s anvisningar bör medges i avdrag för lunch resp. supé är för höga och begär därför i motion 1979/80:1075 ändrade anvisningar från RSV i fråga om representationsavdrag. Jan Bergqvist och Lennart Pettersson (båda s) begär i motion 1979/80:1576, med åberopande bl. a. av att representationsavdraget grovt missbrukas, att regeringen lägger fram förslag om skärpta regler för sådant avdrag att tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1981. I motion 1979/80:1894 slutligen av Jan Fransson och Bertil Nilsson (båda s) yrkas att kostnader för företagens representationsjakt skall hänföras till icke avdragsgilla kostnader vid taxeringen.

Den nu aktuella propositionen innehåller ett förslag om slopande av rätten

till avdrag för kostnader för sprit och vin i samband med representation. Propositionen i den delen antogs – som framgår av ingressen till detta betänkande – av riksdagen i höstas (SkU 1980/81:18). Av departementschefens uttalanden, vilka godkänts av riksdagen, framgår att han anser representationskostnader även i fortsättningen böra behandlas som driftkostnader och vara i princip avdragsgilla. Han framhåller dock att en målsättning måste vara att förhindra att avdrag medges för kostnader som saknar samband med den skattskyldiges förvärvsverksamhet och att privata levnadskostnader således inte bör vara avdragsgilla bara av den anledningen att de betecknas som representationskostnader.

Riksdagens beslut i höstas innebär en väsentlig begränsning av rätten till avdrag för representation och torde också komma att medföra att riskerna för det i motion 1979/80:1576 påtalade missbruket av avdragsrätten minskar. Det måste enligt utskottets mening ankomma på skattedomstolarna att avgöra om och i vad mån kostnader för representationsjakt i undantagsfall skall anses utgöra en kostnad för vilken avdrag kan medges i skattehänseende. Enligt anvisningar utfärdade av RSV skall kostnader för särskilt arrangerade jaktutflykter anses vara sådan representation av lyxkaraktär för vilken avdrag inte bör medges ens om det görs sannolikt att representationen har visst samband med den skattskyldiges verksamhet.

På grund av det anförda och då de av RSV utfärdade normalbeloppen för representation med hänsyn till kostnadsutvecklingen under senare år inte kan anses vara för höga avstyrker utskottet bifall till samtliga i dessa avsnitt behandlade motioner.

Avgifter till studieförbund

Bengt Silfverstrand (s) framhåller i motion 1979/80:228 att Kooperativa förbundet (KF) som medlem i centralorganisationen ABF till detta studieförbund betalar en avgift som för 1980/81 uppgår till ca 85 500 kr. Denna är inte avdragsgill i KF:s verksamhet. Med hänvisning bl. a. till att aktiebolag som bedriver studieverksamhet tar upp detta som en direkt kostnad i rörelsen begär motionären en utredning av frågan om den skattemässiga behandlingen av ekonomiska föreningars medlemsavgifter till studieförbund.

Utskottet vill erinra om att medlemsavgifter inte är avdragsgilla vare sig de utbetalas av aktiebolag eller kooperativa förbund.

Frågan om Kooperationen och dess roll i samhället utreds f. n. av kooperationsutredningen (Dir 1977:28 och 1979:14), som beräknas avge sitt slutbetänkande i år. Utredningsuppdraget är omfattande och avser bl. a. en analys av frågan huruvida ekonomisk verksamhet i kooperativa företagsformer på några väsentliga punkter bedrivs under andra villkor än dem som gäller för företagen i allmänhet. Enligt utskottet kan det antas att utredningens prövning också kommer att avse frågan vilka kostnader som

skall anses avdragsgilla i de kooperativa föreningarnas verksamhet. I avvaktan på utredningsresultatet saknar riksdagen anledning att ta ställning till yrkandet i motionen. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till densamma.

Investeringsavdrag

I syfte att stimulera näringslivets investeringar antog riksdagen i höstas bl. a. en lag om särskilt investeringsavdrag för inventarieanskaffning. Avdraget uppgår till 20 % av anskaffningsvärdet och avser investeringar som sker under tiden den 1 november 1980–den 31 december 1981. Endast investeringar som är direkt ägnade att öka produktionskapaciteten i näringslivet omfattas av rätten till investeringsavdrag. Hela transportsektorn är således undantagen. Till inventarier för vilka investeringsavdrag inte medges hör bl. a. sådana motordrivna fordon och släpfordon som avses i vägtrafikkungörelsen.

Lennart Brunander och Filip Johansson (båda c) framhåller i motion 1980/81:1144 att gränsdragningen mellan å ena sidan begreppet släpfordon samt å andra sidan jordbruksmaskiner och jordbruksredskap vållat svårigheter i den praktiska tillämpningen. Motionärerna anser därför att lagstiftningen bör ändras så att även investeringar i släpfordon omfattas av rätten till investeringsavdrag.

Göte Jonsson (m) anser att man bör pröva möjligheterna att genom tidsbegränsade stimulanser i form av investeringsavdrag främja investeringar i skogsindustrin och begär i motion 1980/81:1539 ett tillkännagivande av riksdagen av den innebörden.

Med släpfordon avses enligt vägtrafikkungörelsen fordon som är kopplat till bil, traktor eller motorredskap och som är avsett för person- eller godsbefordran. Ett bifall till motionen skulle således innebära en utvidgning av tillämpningsområdet för investeringsavdraget som står i strid med dess syfte.

Utskottet har erfarit att de tolkningssvårigheter som omnämns i motionen bl. a. gällt frågan huruvida vissa konstgödningspripdare, vanliga gödselspripdare, bevattningsvagnar och såningsmaskiner skall anses hänförliga till släpfordon eller ej. Sådana fordon är enligt vad utskottet inhämtat inte att anse som släpfordon utan som efterfordon, och investeringar i sådana redskap berättigar till investeringsavdrag.

Antalet efterfordon som används i jordbruksdrift är betydande. Det kan enligt utskottets mening därför antas att frågan om vilka typer av fordon, som på grund av sin huvudsakliga funktion bör berättiga till investeringsavdrag – utan uttryckliga föreskrifter i ämnet – kommer att medföra ett omfattande merarbete för skattemyndigheterna.

I syfte att i möjligaste mån undanröja rådande oklarheter anser utskottet sig därför böra förorda att släpvagnar som dras av traktor eller motorredskap

och som uteslutande används på sätt som anges i vägtrafikskattelagen i fråga om traktor klass II (dvs. i huvudsak lantbrukstraktorer) skall undantas från sådana inventarier för vilka särskilt investeringsavdrag inte kan medges.

Genom utskottets ställningstagande, som föranleder ändring av 4 § lagen om särskilt investeringsavdrag för inventarieanskaffning, kommer alla i jordbruksdrift förekommande släpvagnar att omfattas av rätt till investeringsavdrag, förutsatt att de levererats eller kommer att levereras under tiden den 1 november 1980–den 31 december 1981.

Med det anförda anser utskottet motion 1980/81:1144 besvarad.

Vad härefter angår frågan om investeringsavdrag för skogsbilvägar faller den inom virkesförsörjningsutredningens utredningsuppdrag (Dir 1979:124). Utskottet avstyrker därför bifall även till motion 1980/81:1539 men vill i sammanhanget erinra om att regeringen i en nyligen avlämnad proposition (1980/81:118) lagt fram förslag om tidsbegränsad stimulans av skogsavverkningen i form av ett extra avdrag för enskilda skogsägare.

Forskning och utveckling

Enligt förordningen om särskilt forskningsavdrag, som genom beslut av riksdagen i höstas förlängdes att gälla t. o. m. 1981, medges för forsknings- och utvecklingsarbete (FoU) ett basavdrag och ett ökningsavdrag. Basavdraget utgör 10 % och ökningsavdraget 20 % av resp. underlag.

Olof Palme m. fl. (s) begär i motion 1979/80:1023 en fördubbling av basavdraget och en förbättring av ökningsavdraget genom ett extra avdrag under en tvåårsperiod på 100 % av FoU-kostnader över viss nivå. Det inkomstbortfall som detta skulle medföra i form av uteblivna skatteintäkter vill motionärerna enligt yrkande i motion 1979/80:1024 kompensera genom en höjning av bolagsskatten från 40 % till 45 % för aktiebolag och från 32 % till 36 % för ekonomiska föreningar. I motionen begärs också ett extra förslagsanslag till företagens forsknings- och utvecklingsarbete om 1 000 kr.

Ett betänkande med förslag om forskningsstöd i form av skattefria bidrag (Ds B 1980:1) prövas f. n. av regeringen. Med hänsyn härtill saknas enligt utskottets mening anledning att nu biträda yrkanden om ytterligare stöd till FoU. Utskottet avstyrker därför bifall till motion 1979/80:1023 yrkandena 11 och 12. Detta innebär att utskottet också avstyrker yrkandet i motion 1979/80:1024 om höjd bolagsskatt.

Pensionsstiftelser

Joakim Ollén (m) tar i motion 1980/81:411 upp frågan om företagens kapitalförsörjning. Motionären menar att uppbyggnad av pensionsstiftelser kan utgöra ett alternativ till annan kapitalbildning för att möjliggöra ökad självfinansiering i företagen. Byggs pensionen upp i pensionsstiftelse kan,

menar motionären, det avsatta kapitalet – i motsats till vad som gäller vid försäkringssparande – tillåtas arbeta i det egna företaget. Han begär att motionen överlämnas till utredningen om de små och medelstora företagens finansiella situation för beaktande.

Den i motionen behandlade frågan hänger enligt utskottets mening delvis samman med det arbete som bedrivs av stiftelseutredningen (Dir 1976 Ju 56). I dess uppdrag ingår att pröva registreringsplikt för stiftelser och att ta ställning till för vilka ändamål stiftelseinstitutet skall få användas. Innan stiftelseutredningens arbete är slutfört och redovisat finns enligt utskottets mening inte anledning att pröva pensionsstiftelsernas ställning från de utgångspunkter motionären åsyftar. Utskottet avstyrker därför bifall till motion 1980/81:411.

Allmän investeringsreserv m. m.

Genom riksdagsbeslut under våren 1979 fick fysisk person med inkomst av jordbruksfastighet eller av rörelse rätt till avdrag för belopp som avsätts till allmän investeringsreserv. Avdrag medges med lägst 10 000 kr. och högst 50 % av nettointäkten av förvärvskällan före avsättningen.

Olof Palme m. fl. (s) yrkar i motion 1979/80:1104 att lagstiftningen om allmän investeringsreserv upphör att gälla fr. o. m. 1981 och att regeringen begär utredning angående möjligheterna att låta det vanliga investeringsfondssystemet omfatta även egenföretagare. I motion 1979/80:1017 av förste vice talmannen Ingegerd Troedsson behandlas investeringsavdraget från andra utgångspunkter. Motionären yrkar, med hänvisning till motivering i motion 1979/80:1016 att reglerna om allmänt investeringsavdrag ändras så att möjligheterna att avsätta medel till sådan reserv inte beskärs av förlustavdrag som övertagits från aktiebolag i samband med övergång till annan företagsform. Motionären pekar i sammanhanget på att avdragets storlek är begränsad till inkomsten av den förvärvskälla vari den från aktiebolaget övertagna verksamheten ingår. Knut Wachtmeister gör i motion 1979/80:1108 gällande att den som vill övergå från aktiebolag till annan verksamhetsform bör ha möjlighet att göra det utan att upplösa eventuell investeringsfond. Den skattskyldige bör, menar motionären, kunna överföra investeringsfonden till investeringsreservsystemet.

I anslutning till proposition 1978/79:210, som innehöll förslaget till bl. a. lag om allmän investeringsreserv, väcktes en motion av samma innehåll som motion 1979/80:1104. Den avstyrktes, med riksdagens godkännande, av skatteutskottet, som hänvisade till de positiva effekter som systemet kunde väntas få för tillväxt, effektivitet och konkurrensförmåga hos företagen och för sysselsättningen. Utskottet gav också uttryck för den meningen att ett fondsystem för egenföretagare borde tas in i en fristående författning och inte arbetas in i de fondbestämmelser som gällde för juridiska personer. Utskottet, som vidhåller sin uppfattning i denna fråga, vill erinra om att

investeringsreservlagen tillämpades första gången vid 1980 års taxering. Det kan enligt utskottets mening inte anses motiverat att ändra en lagstiftning av vilken man ännu har mycket begränsad praktisk erfarenhet.

Vad härefter angår yrkandet i motion 1979/80:1017 vill utskottet erinra om att ett av huvudsyftena med investeringsreserven är dess inkomstutjämnande funktion. En skattskyldig skall under år med goda inkomster ha möjlighet att avsätta en del av dem till investeringsreserv. Har den skattskyldige däremot möjlighet att minska inkomsten med ett förlustavdrag är behovet av avsättning till investeringsreserv inte detsamma. I motsats till motionären finner således utskottet det inte orimligt att värdet av en avsättning till investeringsreserv minskas genom förlustavdraget, och utskottet avstyrker därför bifall till motionen.

Den av Knut Wachtmeister aktualiserade frågan skall ses mot bakgrund av att minimibeloppet för bolags aktiekapital den 1 januari 1982 höjs från 5 000 till 50 000 kr. Motionären anser det troligt att en hel del småföretagare som driver sin verksamhet i aktiebolagsform då kommer att välja att övergå till annan verksamhetsform.

Utskottet finner det, i motsats till motionären, inte sannolikt att aktiebolag som verksamhetsform kommer att upphöra i någon märkbar omfattning av sådana skäl som motionären åberopar. Aktiebolag med investeringsfonder torde i det helt övervägande antalet fall ha ett aktiekapital om 50 000 kr. eller komma att öka sitt aktiekapital. Den fråga motionären aktualiserat torde därför beröra ett mycket ringa antal företag.

Med hänsyn till att reglerna om allmän investeringsfond och allmän investeringsreserv i tekniskt hänseende är olika kan det enligt utskottets mening inte anses lämpligt att utan vidare överföra fondmedel från det ena systemet till det andra.

Utskottet avstyrker med det anförda bifall till motion 1979/80:1108.

Investeringsfonds användningsområde

Allmän investeringsfond får endast användas i förvärvskällorna jordbruksfastighet och rörelse.

Linnea Hörlén (fp) anser att investeringsfond bör få användas också i förvärvskällan annan fastighet och begär i motion 1980/81:669 förslag om sådan ändring av investeringsfondslagen.

Som framhålls i motionen har regeringen möjlighet att medge dispens från förbudet mot användning av investeringsfond i förvärvskällan annan fastighet. I motsats till motionären anser utskottet inte att dispensgivningen är för restriktiv. Ett fastighetsförvaltande bolag får exempelvis enligt vad utskottet erfarit alltid använda sin investeringsfond för sådant ändamål om det föreligger intressegemenskap mellan fastighetsbolaget och den som driver verksamhet i fastigheten. Om fastigheten innehas som ren kapitalplacering medges däremot inte dispens.

På grund av det nu anförda och då det skulle strida mot investeringsfondernas ändamål att generellt få ta dem i anspråk i inkomstslaget annan fastighet avstyrker utskottet bifall till motion 1980/81:669.

Skogskonto

Medel insatta på skogskonto skall enligt gällande bestämmelser tas ut och beskattas senast efter tio år.

Bertil Jonasson och Karl-Eric Norrby (båda c) begär i motion 1980/81:1536 en skyndsam prövning av lämpligheten av en till 30 år förlängd insättning på skogskonto i de fall skogen angripits eller hotats av skadeinsekter.

Frågan om behovet av bl. a. ändringar i beskattningsreglerna för att påverka utbudet av virkesråvara prövas f. n. av virkesförsörjningsutredningen. I dess uppdrag ingår att få fram ett bättre underlag för att bedöma den roll som den skattemässiga behandlingen av skogsinkomster (avdragsreglerna, skogskontoreglerna etc.) spelar för virkesutbudet för främst olika kategorier av enskilda skogsägare. Vid denna prövning kommer uppenbarligen också frågor avseende skogskontonas löptid att beröras. Något skäl för riksdagen att nu ta ställning till utredningsyrkandet i motionen föreligger därför inte, och utskottet avstyrker följaktligen bifall till motion 1980/81:1536.

Odlingskonto och etableringskonto

I motion 1980/81:506 av Sven Munke (m) begärs utredning snarast av frågan om rätt för grönsaksodlare att under goda skördeår skattefritt avsätta en viss del av produktionslikviderna till ett särskilt odlingskonto. En annan kontofråga tas upp av Rolf Andersson m. fl. (c) i motion 1980/81:242. Med hänvisning till att det i Danmark finns möjlighet för löntagare som siktar på att bli egenföretagare att avsätta viss del av lönen till ett särskilt etableringskonto begär motionärerna att företagsskattekommittén genom särskilda tilläggsdirektiv ges i uppdrag att pröva frågan om införande av ett sådant konto även i Sverige.

Utredningen om skördeskadeskyddet lade i ett i maj 1979 avlämnat betänkande (Nytt skördeskadeskydd, SOU 1979:53) fram två alternativa förslag till ett framtida system för skördeskadeskyddet, ett bestående av nuvarande områdesskydd med individuella kompletteringar i form av bl. a. lån och bidrag och det andra ett låne- och bidragssystem grundat på individuell skadebedömning. Sedan betänkandet remissbehandlats har chefen för jordbruksdepartementet i ett interpellationssvar i riksdagen i november förra året framhållit att han efter viss kompletterande utredning i ärendet räknar med att arbetet med en proposition om skördeskadeskyddet bör kunna slutföras under våren 1981.

Mot bakgrund av det anförda och då utskottet i avvaktan på resultatet av skördeskadeskyddsutredningens arbete inte är berett medverka till införan-

de av en särskild möjlighet till kontoavsättning för grönsaksodlare avstyrker utskottet motion 1980/81:506. Utskottet vill i sammanhanget erinra om att statsbidrag i extraordinära fall kan utgå till följd av trädgårdsskador. Sålunda har riksdagen i höstas på regeringens förslag anslagit 8 milj. kr. för trädgårdsskador i nordvästra Skåne under 1980 (JoU 1980/81:15). Påpekas bör också att de allmänna investeringsreserverna ger goda möjligheter att utjämna inkomster mellan goda och dåliga år.

Den i motion 1980/81:242 aktualiserade frågan om etableringskonto för blivande egenföretagare kan – med hänsyn till att sådana konton kan tänkas underlätta en strukturomvandling i näringslivet och åstadkomma attitydförändringar till företagandet – enligt utskottets mening vara värd att övervägas. Utskottet är medvetet om de svårigheter från bl. a. kontrollsynpunkt som ett kontosystem av den art motionären avser måste vara förenat med men anser att motionen bör överlämnas till företagsskattekommittén för en allsidig och förutsättningslös prövning.

Företagsetablering

I motion 1979/80:334 yrkar Margaretha af Ugglas (m) ändringar i skattelagstiftningen i syfte att underlätta bildandet av lokala och regionala investmentbolag. Yrkandet motiverar hon i motion 1979/80:333 med att flera familjeföretag genom att överlåta äganderätten till företagen till ett av dem gemensamt grundat investmentbolag skulle kunna uppnå såväl ökad riskspridning som förbättrade möjligheter till kapitalförsörjning. Skattelagstiftningen lägger emellertid – menar hon – hinder i vägen för samgående av detta slag.

Under senare tid har större industriföretag bildat särskilda bolag för att stimulera den ekonomiska utvecklingen inom viss region. Dessa utvecklingsbolag skall genom bidragsgivning och liknande åtgärder främja tillkomsten av nya företag inom regionen och underlätta för befintliga företag att utveckla nya produkter m. m. Verksamheten finansieras helt eller till huvudsaklig del genom anslag från det eller de företag som bildat utvecklingsbolaget.

I direktiven för den under hösten 1979 tillkallade statsbidragskommittén ingår att föreslå de ändringar eller kompletteringar av skattereglerna som är nödvändiga för att bringa klarhet i utvecklingsbolagens skatteförhållanden.

Av det anförda framgår att frågor av den art som tagits upp i motion 1979/80:333 av Margaretha af Ugglas f. n. prövas av statsbidragskommittén. Enligt utskottets mening saknas därför anledning att biträda yrkandet i motion 1979/80:334.

Hälsovård

Einar Larsson m. fl. (c) framhåller i motion 1979/80:1092 att en arbetsgivare får göra avdrag för kostnad för hälsovård för sina anställda, medan en egenföretagare däremot inte synes ha rätt till avdrag för egen hälsovård. Motionärerna yrkar att egenföretagares kostnad för egen hälsovård skall vara avdragsgill i samma omfattning som gäller i fråga om anställda.

Utskottet delar motionärernas uppfattning. Det kan från rättvisesynpunkt inte anses tillfredsställande att den som driver rörelse i aktiebolagsform och som följaktligen är anställd i företaget skall ha rätt till avdrag för egen hälsovård, medan egenföretagaren inte har någon sådan avdragsrätt. Utskottet tillstyrker därför bifall till motionen. Som motionärerna framhåller bör avdragsrätten gälla för egenföretagare som är ansluten till företagshälsovård. Utskottets ställningstagande föranleder tillägg till 22 och 29 §§ KL.

Kapitalbeskattning av familjeföretag

Kapitalbeskattningen av familjeföretagen och de problem denna beskattning innebär bl. a. i samband med generationsskiften i företagen är ett genomgående tema i motionerna 1979/80:180 och 1980/81:672 båda av Göte Jonsson (m) samt 1980/81:667 av Erik Hovhammar m. fl. (m). Yrkandena i motionerna går ut på att beskattningen av det i företagen arbetande kapitalet antingen slopas helt eller avsevärt reduceras.

En av huvuduppgifterna för 1980 års företagsskattekommitté (Dir 1979:106) är att se över kapitalbeskattningsreglerna för familjeföretag. Denna utredning bör vara förutsättningslös. Det kan enligt utskottets mening förutsättas att utredningen arbetar med den skyndsamhet som med hänsyn till frågornas art och omfattning är möjlig. Någon anledning att särskilt påskynda utredningsarbetet föreligger enligt utskottets mening inte. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till alla i detta avsnitt behandlade motioner.

Övriga yrkanden

Bo Lundgren m. fl. (m) framhåller i motion 1980/81:1541 att regler i skattelagstiftningen med samma eller likartat syfte – i de fall det är möjligt – borde utformas på ett likartat sätt. Därigenom skulle man enligt motionärernas mening få en bättre överskådlighet över lagstiftningen och en mindre kostnadskrävande och effektivare taxering. Motionärerna begär en översyn av skattelagstiftningen i detta syfte.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att skattelagstiftningen bör vara så enhetlig och överskådlig som möjligt. Detta torde f. ö. vara en

förutsättning för att beskattningen skall bli rättvis och likformig. Motionärerna har som exempel på fall av bristande överensstämmelse i skattelagstiftningen pekat på bestämmelser i fond- och kontolagstiftningen. Ändå torde denna lagstiftning kunna sägas vara enhetligare och likformigare än många andra bestämmelser i skattelagstiftningen. Utskottet förutsätter att regeringen har sin uppmärksamhet riktad på det av motionärerna aktualiserade problemet. Någon särskild åtgärd med anledning av motionen torde därför inte vara påkallad, och utskottet avstyrker därför bifall till den.

Mot de delar av propositionen som utskottet inte tagit upp till särskild behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Av lagtekniska skäl föreslår dock utskottet att det formella ikraftträdandet av ändringarna i kommunalskattelagen fastställs till den 1 juli 1981.

I propositionen föreslås ändringar i punkt 2 a av anvisningarna till 36 § kommunalskattelagen. I proposition 1980/81:104 angående beskattning av realisationsvinst vid avyttring av del av fastighet och beräkning av substansminskningsavdrag föreslås ändringar i samma författningsrum. Med hänsyn härtill anser utskottet att den författningsmässiga regleringen av sistnämnda lagrum bör anstå till riksdagsbehandlingen av proposition 104.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. *beträffande korttidsinventarier*
att riksdagen med anledning av proposition 1980/81:68 ger regeringen till känna vad utskottet anfört,
2. *beträffande markanläggningar*
att riksdagen med anledning av motionerna 1980/81:676 och 1980/81:1147 ger regeringen till känna vad utskottet anfört,
3. *beträffande projekteringsutgifter*
att riksdagen med bifall till motion 1980/81:1171 och med anledning av propositionen beslutar att omedelbart avdrag för resultatlösa projekteringsutgifter skall kunna erhållas även i inkomstkällan annan fastighet,
4. *beträffande inkomstredovisning av pågående arbeten på löpande räkning*
att riksdagen bifaller propositionen och avslår motion 1980/81:1177 yrkande 1,
5. *beträffande aktivering av direkta kostnader för pågående arbeten till fast pris i hantverks- och konsultföretag*
att riksdagen bifaller propositionen och avslår motion 1980/81:1160,
6. *beträffande övergångsbestämmelser i fråga om äldre lager av fastigheter*

- att riksdagen bifaller propositionen och avslår motion 1980/81:1177 yrkande 2,
7. *beträffande representationskostnader*
att riksdagen avslår
 - a. motion 1979/80:1075,
 - b. motion 1979/80:1576,
 - c. motion 1979/80:1894,
 8. *beträffande avgifter till studieförbund*
att riksdagen avslår motion 1979/80:228,
 9. *beträffande investeringsavdrag för släpfordon*
att riksdagen med anledning av motion 1980/81:1144 beslutar att förvärv av släpvagn, som dras av traktor eller motorredskap och som används endast på sätt som anges i vägtrafikskattelagen i fråga om traktor klass II, skall berättiga till investeringsavdrag,
 10. *beträffande investeringsavdrag i samband med skogsavverkning*
att riksdagen avslår motion 1980/81:1539,
 11. *beträffande forskning och utveckling m. m.*
att riksdagen avslår motion 1979/80:1023 yrkandena 11 och 12 samt motion 1979/80:1024,
 12. *beträffande pensionssparande i stiftelse*
att riksdagen avslår motion 1980/81:411,
 13. *beträffande slopande av investeringsreservsystemet m. m.*
att riksdagen avslår motion 1979/80:1104 yrkandena 5 och 6,
 14. *beträffande avsättning till investeringsreserv i samband med övertagande av förlustavdrag*
att riksdagen avslår motion 1979/80:1017,
 15. *beträffande överföring av investeringsfond till investeringsreserv*
att riksdagen avslår motion 1979/80:1108,
 16. *beträffande investeringsfonds användning i förvärvskällan annan fastighet*
att riksdagen avslår motion 1980/81:669,
 17. *beträffande skogskonto*
att riksdagen avslår motion 1980/81:1536,
 18. *beträffande odlingskonto*
att riksdagen avslår motion 1980/81:506,
 19. *beträffande etableringskonto*
att riksdagen med anledning av motion 1980/81:242 hos regeringen begär att motionen överlämnas till 1980 års företagsskattekommitté,
 20. *beträffande investmentbolag*
att riksdagen avslår motion 1979/80:334,

21. *beträffande hälsovård*
att riksdagen med bifall till motion 1979/80:1092 beslutar att egenföretagares kostnader för egen hälsovård skall vara avdragsgilla vid inkomsttaxeringen i enlighet med vad utskottet anfört,
22. *beträffande kapitalbeskattningen av familjeföretag*
att riksdagen avslår
 - a. motion 1979/80:180,
 - b. motion 1980/81:667,
 - c. motion 1980/81:672.
23. *beträffande enhetligare skattelagstiftning*
att riksdagen avslår motion 1980/81:1548,
24. *beträffande författningsförslagen*
A. att riksdagen med bifall till motion 1980/81:1171 och med anledning av propositionen (mom. 3), samt med bifall till motion 1979/80:1092 (mom. 21) antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i kommunalskattelagen med de ändringar att
dels ingressen erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370)

dels att 28 § 2 mom., punkt 10 av anvisningarna till 22 §, punkt 9 av anvisningarna till 25 § samt punkterna 3 b–3 d, 6 och 10 av anvisningarna till 29 § skall upphöra att gälla,

dels att den i punkt 4 av anvisningarna till 41 § gjorda hänvisningen till punkt 7 av anvisningarna till 25 § skall bytas ut mot punkt 8 av anvisningarna till 25 §.

dels att nuvarande punkterna 3–8 av anvisningarna till 25 § skall betecknas punkterna 4–9, nuvarande punkt 3 av anvisningarna till 27 § skall betecknas punkt 5 och nuvarande punkterna 3 a och 5 av anvisningarna till 29 § skall betecknas punkterna 3 och 6,

Utskottets förslag

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370)

dels att 28 § 2 mom., punkt 10 av anvisningarna till 22 §, punkt 9 av anvisningarna till 25 § samt punkterna 3 b–3 d, 6 och 10 av anvisningarna till 29 § skall upphöra att gälla,

dels att den i punkt 4 av anvisningarna till 41 § gjorda hänvisningen till punkt 7 av anvisningarna till 25 § skall bytas ut mot punkt 8 av anvisningarna till 25 §.

dels att nuvarande punkterna 3–8 av anvisningarna till 25 § skall betecknas punkterna 4–9, nuvarande punkt 3 av anvisningarna till 27 § skall betecknas punkt 5 och nuvarande punkterna 3 a och 5 av anvisningarna till 29 § skall betecknas punkterna 3 och 6.

Regeringens förslag

dels att 19 och 20 §§, 25 § 1 mom., 29 § 1 mom., 41 d §, punkt 5 av anvisningarna till 20 §, punkterna 4 och 10 av anvisningarna till 21 §, punkterna 1 och 3–6 av anvisningarna till 22 §, punkt 4 av anvisningarna till 24 §, punkterna 2 a och 2 b samt den nya punkt 4 av anvisningarna till 25 §, punkt 2 av anvisningarna till 27 §, punkt 1 av anvisningarna till 28 §, punkt 1, den nya punkt 3, punkt 4, den nya punkt 6 samt punkterna 7, 11 och 16 av anvisningarna till 29 §, punkt 1 av anvisningarna till 30 §, punkt 1 av anvisningarna till 35 § punkterna 2 a och 2 c av anvisningarna till 36 § samt punkterna 1, 2 och 3 av anvisningarna till 41 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i anvisningarna till 25 § skall införas en ny punkt, 3, i anvisningarna till 27 § två nya punkter, 3 och 4, i anvisningarna till 29 § en ny punkt, 5, samt i anvisningarna till 41 § en ny punkt, 3 a, av nedan angivna lydelse.

dels punkt 2 a av anvisningarna till 36 § utgår ur författningsförslaget,

dels punkt 2 av anvisningarna till 22 §, punkt 5 av anvisningarna till 20 § och punkt 9 av anvisningarna till 29 § erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

*Anvisningar
till 20 §*

5. Till kapitalförlust ----- skattskyldige nära.

e) utgifter för projektering av byggnader och markanläggningar, avsedda för stadigvarande bruk i jordbruk, skogsbruk eller rörelse, även om byggnads- eller anläggningsarbetet inte genomförs.

Utskottets förslag

dels att 19 och 20 §§, 25 § 1 mom., 29 § 1 mom., 41 d §, punkt 5 av anvisningarna till 20 §, punkterna 4 och 10 av anvisningarna till 21 §, punkterna 1–6 av anvisningarna till 22 §, punkt 4 av anvisningarna till 24 §, punkterna 2 a och 2 b samt den nya punkt 4 av anvisningarna till 25 §, punkt 2 av anvisningarna till 27 §, punkt 1 av anvisningarna till 28 §, punkt 1, den nya punkt 3, punkt 4, den nya punkt 6 samt punkterna 7, 9, 11 och 16 av anvisningarna till 29 §, punkt 1 av anvisningarna till 30 §, punkt 1 av anvisningarna till 35 §, punkt 2 c av anvisningarna till 36 § samt punkterna 1, 2 och 3 av anvisningarna till 41 § skall ha nedan angivna lydelse.

dels att i anvisningarna till 25 § skall införas en ny punkt, 3, i anvisningarna till 27 § två nya punkter, 3 och 4, i anvisningarna till 29 § en ny punkt, 5, samt i anvisningarna till 41 § en ny punkt, 3 a, av nedan angivna lydelse.

e) utgifter för projektering av byggnader och markanläggningar, avsedda för stadigvarande bruk i näringsverksamhet, även om byggnads- eller anläggningsarbetet inte genomförs.

*Regeringens förslag**Utskottets förslag**Anvisningar*

till 22 §

2. Till driftkostnad hänföres även speciella skatter och avgifter till det allmänna, såsom till exempel skogsvårdsavgift. Svenska allmänna skatter få icke dragas av (se 20 §).

Avdrag medges för påförda egenavgifter i den omfattning som anges i anvisningarna till 41 b §.

Bestämmelserna i punkt 9 av anvisningarna till 29 § om avdrag för premie för grupplivförsäkring och i punkt 6 av anvisningarna till 33 § om avdrag för avgift till erkänd arbetslöshetskassa gäller också beträffande inkomst av jordbruksfastighet.

2. Till driftkostnad hänföres även speciella skatter och avgifter till det allmänna, såsom till exempel skogsvårdsavgift. Svenska allmänna skatter få icke dragas av (se 20 §).

Avdrag medges för påförda egenavgifter i den omfattning som anges i anvisningarna till 41 b §.

Bestämmelserna i punkt 9 av anvisningarna till 29 § om avdrag för premie för grupplivförsäkring och *för kostnader för egen hälsovård samt* i punkt 6 av anvisningarna till 33 § om avdrag för avgift till erkänd arbetslöshetskassa gäller också beträffande inkomst av jordbruksfastighet.

Anvisningar

till 29 §

9. Såsom speciella för rörelse utgående skatter eller avgifter till det allmänna må nämnas vissa tillverkningskatter, stämpelavgifter, tull- och hamnumgälder m. m. dyl. Där- emot få svenska allmänna skatter icke avdragas (se 20 §).

Avdrag medges för påförda egenavgifter i den omfattning som anges i anvisningarna till 41 b §.

Premie för grupplivförsäkring, som tecknats av fysisk person i hans egenskap av utövare av viss rörelse, utgör avdragsgill omkostnad i rörelsen. Om den ersättning, som kan komma att utfalla på grund av försäkringen, utgår efter förmånligare grunder än vad som gäller enligt grupplivförsäkring för befattningshavare i statens tjänst, skall dock endast den del av premien som kan

9. Såsom speciella för rörelse utgående skatter eller avgifter till det allmänna må nämnas vissa tillverkningskatter, stämpelavgifter, tull- och hamnumgälder m. m. dyl. Där- emot få svenska allmänna skatter icke avdragas (se 20 §).

Avdrag medges för påförda egenavgifter i den omfattning som anges i anvisningarna till 41 b §.

Premie för grupplivförsäkring, som tecknats av fysisk person i hans egenskap av utövare av viss rörelse, utgör avdragsgill omkostnad i rörelsen. Om den ersättning, som kan komma att utfalla på grund av försäkringen, utgår efter förmånligare grunder än vad som gäller enligt grupplivförsäkring för befattningshavare i statens tjänst, skall dock endast den del av premien som kan

Regeringens förslag

anses motsvara förmåner enligt grupplivförsäkring för nämnda befattningshavare räknas som omkostnad i rörelsen. För den del av premien som i enlighet härmed icke utgör omkostnad i rörelsen erhålles allmänt avdrag under de förutsättningar som angivas i 46 § 2 mom.

Utskottets förslag

anses motsvara förmåner enligt grupplivförsäkring för nämnda befattningshavare räknas som omkostnad i rörelsen. För den del av premien som i enlighet härmed icke utgör omkostnad i rörelsen erhålles allmänt avdrag under de förutsättningar som angivas i 46 § 2 mom.

Avdrag medges för kostnader för egen hälsovård i den mån förmån av fri sådan vård för anställd är skattefri enligt 32 § 3 mom. tredje stycket.

Bestämmelserna i ----- av rörelse.

dels ikraftträdandebestämmelserna erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering om inte annat följer av punkterna 1–5 nedan.

Utskottets förslag

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1981 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering om inte annat följer av punkterna 1–5 nedan.

1. Den nya ----- kommunalskattelagen (1928:370).

B. att riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

a. lag om eldsvådefonder

b. lag om ändring i lagen (1951:763) om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst

c. lag om ändring i lagen (1960:63) om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst

d. lag om ändring i lagen (1979:609) om allmän investeringsfond

e. lag om ändring i lagen (1979:610) om allmän investeringsreserv

f. lag om ändring i lagen (1958:575) om avskrivning å vissa oljelagringsanläggningar, m. m.

g. lag om upphävande av förordningen (1963:216) om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen

h. lag om ändring i lagen (1980:456) om insättning på tillfälligt vinstkonto

C. att riksdagen med anledning av motion 1980/81:1144 (mom. 9) antar följande såsom utskottets förslag betecknade

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1980:953) om särskilt investeringsavdrag för inventarieanskaffning**

Härigenom föreskrivs att 4 § lagen (1980:953) om särskilt investeringsavdrag för inventarieanskaffning skall ha nedan angivna lydelse:

Nuvarande lydelse

Utskottets förslag

4 §

Särskilt investeringsavdrag ----- 10 000 kronor.

*Bestämmelserna i första stycket 3)
gäller inte släpvagn som dras av
traktor eller motorredskap och som
används endast på sätt som anges i
vägtrafikskattelagen (1973:601) i frå-
ga om traktor klass II.*

För inventarier ----- i anspråk.

Denna lag träder i kraft dagen efter den dag då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Stockholm den 18 mars 1981

På skatteutskottets vägnar
KNUT WACHTMEISTER

Närvarande: Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Rune Ångström (fp), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s), Wilhelm Gustafsson (fp), Egon Jacobsson (s), Anita Johansson (s) och Bo Södersten (s).

Reservationer

Olle Westberg i Hofors, Bo Forslund, Egon Jacobsson, Anita Johansson och Bo Södersten (alla s) har till betänkandet fogat två reservationer.

1. Forskning och utveckling m. m. (mom. 11)

Reservanterna anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande på s. 126 som börjar med "Ett betänkande" och slutar med "höjd bolagsskatt" bort ha följande lydelse:

Den tekniska utvecklingen inom industrin spelar i Sverige en central roll. Den är nödvändig för att utveckla befintliga produkter och produktionsprocesser och därmed stärka den svenska industrins internationella konkurrenskraft. Den behövs också för att skapa nya produkter som ersättning för äldre varor.

Utskottet delar den i motion 1979/80:1023 framförda uppfattningen att omfattande aktiva statliga insatser krävs för att på olika sätt stimulera forskning och teknisk utveckling. Lättnader i beskattningen fyller därvid uppenbarligen en viktig funktion. Utskottet biträder därför yrkandena i s-motionen om en fördubbling av basavdraget och om ett temporärt extra ökningsavdrag. Utskottet tillstyrker också att det inkomstbortfall som detta kommer att medföra kompenseras genom en höjning av bolagsskatten i enlighet med motionärernas förslag. Även yrkandet om ett förslagsanslag under åttonde huvudtiteln biträds av utskottet liksom yrkandet om ett särskilt forskningsbidrag till de företag som inte alls eller endast delvis kan utnyttja avdragsmöjligheterna.

dels att utskottet under mom. 11 bort hemställa

- A. att riksdagen med bifall till motion 1979/80:1023 yrkandena 11 och 12 samt motion 1979/80:1024 antar följande såsom reservanternas förslag betecknade

a. Förslag till

Lag om ändring i lagen (1973:421) om särskilt forskningsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 1, 3 och 4 §§ lagen (1973:421) om särskilt forskningsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt erhåller följande såsom reservanternas förslag betecknade lydelse:

Gällande lydelse

Reservanternas förslag

1 §

Denna förordning äger tillämpning på skattskyldig, som driver industriell tillverkning och som under åren 1973–1981 har kostnader för forsknings- och utvecklingsarbete.

Denna förordning äger tillämpning på skattskyldig, som driver industriell tillverkning och som under åren 1973–1982 har kostnader för forsknings- och utvecklingsarbete.

Gällande lydelse

Reservanternas förslag

3 §

Det särskilda ----- ett ökningsavdrag.

Basavdraget utgör *tio* och ökningsavdraget *tjugo* procent av underlaget beräknat enligt 4 § första stycket respektive 4 § andra stycket.

Basavdraget utgör *tjugo* och ökningsavdraget *hundra* procent av underlaget beräknat enligt 4 § första stycket respektive 4 § andra stycket.

Basavdrag och ----- föregående år.

4 §

Underlaget för basavdraget ----- medger det.

Underlaget för ökningsavdraget beräknas till ökningen för kalenderåret av den skattskyldiges underlag för basavdrag enligt första stycket i förhållande till *motsvarande underlag under närmast föregående kalenderår*.

Underlaget för ökningsavdraget beräknas till ökningen för kalenderåret av den skattskyldiges underlag för basavdrag enligt första stycket i förhållande till *det genomsnittliga underlaget i detta hänseende under kalenderåren 1978 och 1979*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982 och tillämpas första gången vid 1983 års taxering.

b. Förslag till**Lag om statligt forskningsbidrag**

1 §. Aktiebolag och ekonomisk förening som driver industriell tillverkning och som under åren 1979 och 1980 haft vid inkomsttaxeringen avdragsgilla kostnader för forsknings- och utvecklingsarbete äger efter ansökan erhålla statligt forskningsbidrag för sådana kostnader under åren 1980–1982 i enlighet med bestämmelserna i denna lag.

2 §. Forskningsbidrag får icke utgå för kostnader för vilka sökanden helt eller delvis erhållit avdrag enligt lagen (1973:421) om särskilt forskningsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt. Bedömningen av frågan huruvida nämnda avdrag kunnat utnyttjas eller har åtnjutits får grundas på taxeringsnämndens beslut.

Forskningsbidrag utgör för aktiebolag fyrtiofem procent och för ekonomisk förening trettiosex procent av kostnaderna under året, beräknade enligt 4 § lagen (1973:421) om särskilt forskningsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt, till den del de överstiger sökandens genomsnittliga underlag för basavdrag enligt dessa bestämmelser under åren 1978 och 1979, dock högst med 200 000 kronor.

3 §. Ansökan om forskningsbidrag skall göras skriftligen och prövas av riksskatteverket. Ansökningshandlingen, som skall anges på heder och samvete, skall inges senast en månad efter det taxeringen för beskattningsåret vunnit laga kraft.

Sökanden skall skriftligen medge att riksskatteverket får granska sökandens räkenskaper och inhämta de uppgifter ur sökandens självdeklaration som behövs för tillämpningen av denna lag.

Forskningsbidrag utgår endast om sökanden företer tillfredsställande utredning om förhållande som avses i 2 § samt om kostnad som skall ligga till grund för beräkningen av bidraget.

Har sökanden ej lämnat medgivande som avses i andra stycket skall ansökan avslås.

4 §. Efter beslut om forskningsbidrag skall riksskatteverket verkställa utbetalning i enlighet med beslutet.

Riksskatteverket skall omedelbart efter det att beslut i fråga om forskningsbidrag har meddelats lämna uppgift härom till länsstyrelsen i sökandens hemortskommun.

5 §. Talan mot riksskatteverkets beslut föres hos regeringen genom besvär.

6 §. Den som till ledning för myndighets beslut i fråga om utbetalning av investeringsbidrag avgivit handling med oriktig uppgift och därigenom föranleder utbetalning med för högt belopp är skyldig att till statsverket återbetala vad han har erhållit för mycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982.

c. Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 10 § 2 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha nedan angivna lydelse:

Nuvarande lydelse

Reservanternas förslag

10 §

2 mom. Den statliga inkomstskatten utgör:

a) för svenska aktiebolag, sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, ekonomiska föreningar som ingå i jordbrukskasserörelsen, svenska aktiefonder, svenska försäkringsanstalter som icke äro aktie-

2 mom. Den statliga inkomstskatten utgör:

a) för svenska aktiebolag, sparbanker, sparbankernas säkerhetskassa, ekonomiska föreningar som ingå i jordbrukskasserörelsen, svenska aktiefonder, svenska försäkringsanstalter som icke äro aktie-

Nuvarande lydelse

bolag samt sådana utländska juridiska personer som ej beskattas enligt 1 mom.:

*fyr*tio procent av den beskattningsbara inkomsten, i den mån skatten icke skall beräknas enligt c) här nedan;

b) för andra svenska ekonomiska föreningar än sådana, som ingå i jordbrukskasserörelsen, och samsbruksföreningar ävensom för Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar samt sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet och som skola erlägga skatt för inkomst:

*tre*ttiotvå procent av den beskattningsbara inkomsten;

c) för livförsäkringsanstalter ----- beskattningsbara inkomsten.

Reservanternas förslag

bolag samt sådana utländska juridiska personer som ej beskattas enligt 1 mom.:

*fyr*tiofem procent av den beskattningsbara inkomsten, i den mån skatten icke skall beräknas enligt c) här nedan;

b) för andra svenska ekonomiska föreningar än sådana, som ingå i jordbrukskasserörelsen, och samsbruksföreningar ävensom för Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar samt sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet och som skola erlägga skatt för inkomst:

*tre*ttiosex procent av den beskattningsbara inkomsten;

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1982 och tillämpas första gången vid 1983 års taxering.

B. att riksdagen till *Särskilda bidrag till företagets forsknings- och utvecklingsarbete* för budgetåret 1981/82 under åttonde huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,

2. Slopande av investeringsreservsystemet m. m. (mom. 13)

Reservanterna anser

dels att det avsnitt av utskottets yttrande som börjar på s. 127 med "I anslutning" och slutar på s. 128 med "praktisk erfarenhet" bort ha följande lydelse:

De förändringar av företagsbeskattningen som riksdagen beslutade under 1979 betyder lättnader i beskattningen av såväl bolag som egenföretagare som i förening med de regler vilka redan tidigare gällde innebär att en stor del av företagens betydande vinstförbättringar under de senaste åren undgår skatt eller blir alltför lågt beskattade. Detta förhållande hade kunnat

accepteras om man hade haft garantier för att vinstökningarna verkligen använts för större investeringar i företagen. Investeringsreserverna har emellertid knappast någon stimulanseffekt. De verkar snarare i progressionsdämpande och inkomstutjämnande riktning.

Utskottet anser sig därför böra biträda yrkandet i motionen om att investeringsreservsystemet avskaffas. Utskottet tillstyrker också motionärernas begäran om en utredning angående möjligheterna att utvidga rätten att använda de allmänna investeringsfonderna till egenföretagarna.

dels att utskottet under mom. 13 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motion 1979/80:1104 yrkandena 5 och

6

a. antar följande

Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1979:610) om allmän investeringsreserv

Härigenom föreskrivs att lagen (1979:610) om allmän investeringsreserv skall upphöra att gälla vid utgången av år 1981.

b. hos regeringen begär en utredning belysande möjligheterna att utvidga rätten att använda det vanliga investeringsfondssystemet till egenföretagare.

Innehållsförteckning

Propositionen	1-4
Författningsförslagen	5-109
Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	5
Lag om eldsvådefonder	82-86
Lag om ändring i lagen om beräkning av statlig inkomstskatt för ackumulerad inkomst	87-94
Lag om ändring i lagen om rätt till förlustutjämning vid taxering för inkomst	95-96
Lag om ändring i lagen om allmän investeringsfond	97-104
Lag om ändring i lagen om allmän investeringsreserv	105-106
Lag om ändring i lagen om avskrivning å vissa oljelagringsan- läggningar, m. m.	107
Lag om upphävande av förordningen (1963:216) om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxering- en	108
Lag om ändring i lagen (1980:456) om insättning på tillfälligt vinstkonto	109
Motionerna	110-113
Skrivelser	113
Utskottet	113-138
Inledning	113-116
Korttidsinventarier	116-117
Markanläggningar	117-118
Projekteringskostnader	118
Pågående arbeten	118-121
Äldre lager av fastigheter	122
Avsättning till investeringsfond	122-123
Ikraftträdande	123
Representation	123-124
Avgifter till studieförbund	124-125
Investeringsavdrag	125-126
Forskning och utveckling	126
Pensionsstiftelser	126-127
Allmän investeringsreserv	127-128
Investeringsfonds användningsområde	128-129
Skogskonto	129
Odlingskonto och etableringskonto	129-130
Företagsetablering	130
Hälsovård	131
Kapitalbeskattning av familjeföretag	131
Övriga yrkanden	131-132
Hemställan	132-138
Reservationer	138-143
Forskning och utveckling	139-142
Slopande av investeringsreservsystemet	142-143